

6 Новий закон про збагачення у неправовий спосіб поставить перепони казнокрадству та хабарництву високопосадовців

8 ГО «Освітній простір 2.0» за підтримки обласного бюджету здійснила проєкт «Фактор успіху: розвиток підприємницьких компетенцій в учнів ПТНЗ»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 6 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№235 (6598)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЕКСІЙ ГОНЧАРУК:

«Ми запускаємо програму доступного кредитування для мікро- та малого підприємництва. Ставки будуть доступними — з 5 до 9% залежно від умов кредитування».

Прем'єр-міністр про програму підтримки бізнесу, яку буде розпочато з 1 лютого наступного року

Стабільність виплат гарантовано

СПРАВЕДЛИВІСТЬ. Правління Фонду соціального страхування очолив Олег Коваль, який обіймає посаду заступника міністра соціальної політики. На своїй сторінці у фейсбуці він повідомив: «Це зробили на позачерговому засіданні правління фонду, і це не вплине на мій функціонал заступника міністра. На цій посаді першочерговим завданням є забезпечення стабільної роботи фонду, захист інтересів застрахованих громадян і баланс інтересів усіх сторін, представлених у правлінні фонду». Питання про зміни до бюджету фонду на 2019 рік перенесено на наступне засідання. Ідеться про 1,17 мільярда гривень. «Та внесення таких змін має здійснювати Кабмін з ініціативи Мінсоцполітики», — уточнив він. Виконавчий дирекції фонду доручено підготувати проєкт бюджету фонду на 2020 рік і винести його на розгляд засідання правління.

«Схвалюю рішення ВР, яка підтримала у першому читанні проєкт закону № 2275 «Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування», який передбачає мінімізацію корупційних ризиків у фонді», — зазначив Олег Коваль.

ЦИФРА ДНЯ

2,4 МЛН ТОНН

становлять запаси вугілля на складах вітчизняних теплоелектростанцій. За декаду вони зросли на 2,7%

І у небі, і у полі на сторожі наш воїн!

ЛЮДИ В ПОГОНАХ. Удвадцятьшосте 6 грудня Україна вшановує Збройні сили. Традиційний ранковий церемоніал біля Міністерства оборони дзвоном нагадав про наших захисників, загиблих внаслідок російської агресії на Донбасі

Інтернатів має стати вдвічі менше

НОВИЙ ВІДЛІК. Пріоритет надаватимуть сімейним формам виховання і зростанню дітей в умовах батьківського піклування

Любов ДМИТРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Дітей слід виховувати в родині. А інтернати, що залишилися у спадок ще з радянських часів, буде реформовано

за європейськими стандартами. На цьому наголосив Прем'єр-міністр Олексій Гончарук під час першого розширеного засідання координаційної ради з питань реформування системи інституційного догляду та виховання

дітей. На заході були присутні урядовці, представники місцевого самоврядування та міжнародні партнери. Його мета — почати новий відлік у реформуванні інтернатів і поширенні сімейних форм виховання дітей.

«Для нас очевидно, що система, яка сьогодні існує, ці інтернати, ці страшні цифри — сто тисяч дітей — в інтернатах, при тому, що лише шість тисяч — сироти, для нас це такий собі діагноз у системі. І ми точно не бу-

демо з цим миритися. І ми хочемо, щоб дитина, яка стикнулася з життєвими труднощами, могла максимально швидко отримати допомогу від держави, — наголосив очільник уряду.

4

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 6 грудня 2019 року

USD 2387.7034
за 100 доларів США

EUR 2648.9182
за 100 євро

RUB 3.7417 /
за 10 рублів

AU 352090.74

AG 4090.14

PT 216803.47

PD 444112.83
за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Сильне військо — це незалежність і впевненість у майбутньому

УРОЧИСТОСТІ. Президент подякував українським військовим — хоробрим чоловікам і жінкам за стійкість, мужність, неймовірну силу та волю

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Після досягнення довгоочікуваного миру на Донбасі армія не втратить визначального значення в суспільстві. На цьому Президент Володимир Зеленський наголосив під час урочистого зібрання з нагоди відзначення 28-ї річниці Збройних сил України, що відбулося в столиці.

«На жаль, ми маємо гіркий досвід і знаємо, що може бути, коли країна не готова захищати свої державні інтереси. Саме тому армія не перестане бути нашим пріоритетом», — заявив Володимир Зеленський. Він додав, що для держави армія залишатиметься запорукою подальшого розвитку, незалежності, права на самостійний вибір власного шляху, яким рухається Україна.

Президент зазначив, що весь світ бачить, як Україна прагне миру, досягнення якого здійснюється дипломатичним шляхом: «Ми не хочемо щодня втрачати найкращих українців. Ми обов'язково повернемо наших

Напередодні свята Головнокомандувач вручив воїнам нагороди й цінні подарунки

людей та наші території». Він наголосив, що сильне військо робить позицію будь-якої держави впевненішою та міцнішою.

Глава держави подякував українським військовим — хоробрим чоловікам і жінкам за стійкість, мужність, неймовірну силу та волю. «І це не просто формальні, протокольні слова з нагоди свята. Це аксіома, яка

не потребує доведення. Сьогодні українці довіряють армії більше за будь-які інші органи чи інституції. Це справедливо, логічно та абсолютно заслужено. Адже саме ви захищаєте нашу незалежність під час війни на сході країни та після анексії Криму Росією. Ми ніколи не забудемо ту страшну ціну, яку довелося сплатити для захисту нашого сувереніте-

ту. Це тисячі поранених і тисячі загиблих воїнів, наших героїв, які віддали життя за Україну, за кожного з нас», — підкреслив Володимир Зеленський і закликав присутніх ушанувати пам'ять полеглих хвилиною мовчання.

Він пообіцяв, що армія й надалі посилюватиме боєздатність та буде реформуватися відповідно до стандартів НАТО, повідомляє Офіс Президента.

«Ми не стоїмо на місці, ми зміцнюємо нашу боєздатність та вишкіл, ми прагнемо не на словах, не на плакатах, а на ділі наблизити наше військо до стандартів НАТО. Це стосується повноцінного реформування усіх напрямів оборони, військового управління, логістики, підготовки озброєння і найголовніше — гідного забезпечення вас та ваших сімей», — звернувся глава держави до військовослужбовців.

Важливими складниками фундаменту для ЗСУ Президент назвав згуртованість суспільства і правду. «Вона, правда, на нашому боці. І цим все сказано», —

резюмував Володимир Зеленський.

Він побажав захисникам та їхнім родинам міцного здоров'я, добробуту, незламності духу, нових успіхів і перемог на благо України. А найкращим з кращих Президент вручив державні нагороди.

Володимир Зеленський відзначив внесок волонтерського руху в розбудову української армії, наголосивши, що робота волонтерів була і буде надалі однією зі складових міцного фундаменту українського війська та символом згуртованості нації.

«У єдності країни наша сила. І сьогодні я не можу не згадати тих, хто став безпосереднім учасником розбудови українського війська. Це наші волонтери. 5 грудня — їхній день, їхнє свято. Ми дякуємо волонтерам за їхню велику і важливу справу, за кожен переданий армії бронежилет, за кожен тепловізор, аптечку і не менш важливий дитячий малюнок з побажаннями воїну «Повертайся живим!» — підкреслив глава держави.

Інтернатів має стати вдвічі менше

(Закінчення.
Початок на стор.1)

— Звичайно, ми маємо намір віддавати пріоритет сімейним формам виховання і максимально стимулюватимемо, створюватимемо умови для того, щоб діти росли в умовах батьківського виховання».

На сьогодні, за його словами, держава спрямовує близько 12 мільярдів гривень на інтернатну систему виховання. Однак 85% цих коштів витрачають на утримання самих цих закладів та зарплати їх персоналу і лише 15% — безпосередньо на потреби дітей. «Це неприпустима ситуація. І за найближчі роки необхідно, щоб система стала принципово інакшою — дитиноцентристською. Для уряду це один із головних пріоритетів, якому ми приділятимемо багато уваги», — підкреслив Прем'єр-міністр.

Уряд уже збільшив виплати на дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають у сімейних формах виховання, до 2,5 та 3,5 (для дітей з інвалідністю) прожиткових мінімумів на одну дитину. Також уже спрямовано кошти на купівлю 1701 квартири для дітей-сиріт, повідомляє департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

На 2020 рік заплановано фінансування на стимулювання розвитку соціальних послуг, будівництво малих групових будинків.

Прем'єр-міністр доручив Міністерству соціальної політики координувати виконання цієї роботи й створити необхідну нормативно-правову базу і організувати навчання для фахівців, а місцевій владі наступного року — допомогти першим 10% дітей знайти сім'ї, щоб залишити інтернати.

«За чотири роки маємо принаймні вдвічі зменшити кількість інтернатів в Україні. Це абсолютно реалістичний план», — вважає Прем'єр-міністр.

Міністр соціальної політики Юлія Соколовська зазначила, що ефект від виховання дітей в інтернатах незадовільний: близько 90% випускників не готові до самостійного життя, 50% схильні до правопорушень, 23% стають безхатченками, близько половини мають затримки мовленнєвого розвитку або моторики. Тож беззаперечно, що таку систему виховання слід змінювати.

«Сьогодні ми розробили моніторингові інструменти, які дають змогу в кожному окремому інтернаті країни відстежувати процеси реформування цієї сфери. Це сприятиме нам у перспективі позбутися такого явища, як інтернати. Особливо розвиваючи сімейні та наближені до сімейних форми виховання. Тому важливо, що сьогодні на цій зустрічі є представники місцевого самоврядування, нам також потрібно посилювати співпрацю з об'єднаними територіальними громадами, адже лише спільними зусиллями ми зможемо досягнути цієї мети», — підкреслила Юлія Соколовська.

Брюссель має визнати євроамбіції країн-сусідів

ГЕОПОЛІТИКА. Громадянське суспільство може подати приклад ефективної співпраці своїм урядам

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Представники неурядових організацій Грузії, Молдови й України, які зібралися у Брюсселі на другу неформальну зустріч форуму «Східне сусідство ЄС», підписали спільну декларацію, в якій виклали своє бачення партнерства трьох найуспішніших країн цього проекту.

Перша установча зустріч форуму відбулася місяць тому за ініціатииви литовського євродепутата Андрюса Кубілюса, який запропонував диференціювати політику ЄС щодо країн-учасниць «Східного партнерства» Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови та України. Оскільки Грузія, Молдова та Україна за десять років існування «Східного партнерства» стали асоційованими членами ЄС, підписавши угоди про асоціацію, і отримали безвізовий режим, ЄС мав би розробити іншу модель співпраці з ними.

«Трійка цих країн має отримати особливе ставлення до себе європейської сторони, можливо, подібне до політики щодо Західних Балкан, які готуються отримати запрошення на вступ до ЄС», — заявив під час зустрічі Андрюс Кубілюс. На його думку, всі країни «Східного партнерства» по-

требують проведення глибоких реформ.

«Ми в Балтійських країнах із власного досвіду знаємо, як нелегко здійснювати реформи і пояснювати все це власним громадянам», — сказав литовський політик. У цьому разі важливу роль відіграє громадянське суспільство, яке пропагує і просуває європейські цінності, — основу так званих копенгагенських критеріїв, умов, які має виконати країна-кандидат у члени ЄС.

У Європейській комісії вважають цю ініціативу щодо «Східного партнерства» на часі. Голова відділу з питань Грузії, Молдови та транскордонної співпраці між країнами-сусідами Мат'є Буске нагадав, що нова очільниця ЄК Урсула фон дер Ляєн надіслала листа главі європейської дипломатії Жозепу Боррелю, в якому закликала його спрямувати увагу на імплементацію угод про асоціацію з Грузією, Молдовою та Україною. За словами Мат'є Буске, ці три країни протягом останніх років пройшли через складні випробування, одним із підсумків яких стало народження активного громадянського суспільства. Неурядові організації країн «Східного партнерства» вже ведуть спільні проекти з ЄК, зокрема в галузі державних закупівель та боротьби з корупцією.

Директор європейських програм міжнародного фонду «Відродження» Дмитро Шульга оприлюднив текст спільної декларації, підписаної між платформами громадянського суспільства Грузії, Молдови та України. У ній представники неурядових організацій трьох країн закликають свої уряди створити майданчики для співпраці на спільному шляху до ЄС. «Ми пропонуємо створити паралельний формат усередині «Східного партнерства», який розвиватиме, а не руйнуватиме його», — наголосив Дмитро Шульга.

Випробовування й виклики, які переживають Грузія, Молдова та Україна, подібні, тому об'єднання зусиль трьох країн у євроінтеграції не лише сприятиме просуванню спільних інтересів, а й дасть змогу цим державам підтримувати й скеровувати одна одну. Про це заявив співголова громадянської платформи ЄС — Грузія Каха Гоголашвілі.

«Наші три країни повинні бути амбітніші, а ЄС має підтримати диференціацію «Східного партнерства», — вважає виконавчий директор Інституту європейської політики та реформ Молдови Юліан Гроза. Він зауважив, що хоч у Брюсселі люблять символізм і тому сприймають «Східне партнерство» як символ співпраці ЄС зі східними країна-

ми-сусідами, існує переконливий факт: три країни долають євроінтеграційні виклики набагато успішніше, ніж інші три. «Це не означає, що Азербайджан, Вірменія та Білорусь мають опинитися поза «Східним партнерством», — зауважив він.

Литовська євродепутатка Раса Юкнявічене наголосила, що країни, об'єднані «Східним партнерством», мають не змагатися одна з одною, а навпаки, працювати спільно. Проте вона визнала, що статус цієї платформи, який існував незмінно протягом десяти років, вигідний для Росії. Її підтримав директор представник Української національної платформи громадянського суспільства країн «Східного партнерства» Юрій Удовенко. «Протягом десяти років ми боялися, що Росія впливатиме на євроінтеграційні наміри Білорусі, тепер Білорусь ось-ось стане частиною Росії. То як можемо співпрацювати з Мінськом у межах «Східного партнерства?» — слушно запитує експерт.

Представники неурядових організацій домовилися розробити дорожню карту дій, яка пришвидшить початок нового формату співпраці Тбілісі, Кишинєва та Києва в межах «Східного партнерства». Вони сподіваються, що уряди трьох інших країн наслідуватимуть їхній приклад.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Світом править... дезінформація?

СТОП-ФЕЙК. «Демократія вмирає у темряві» — так називалася одна із сесій Світового форуму демократії в Раді Європи, в роботі якої взяв участь «УК»

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Це гасло газети The Washington Post Рада Європи свідомо винесла на свій авторитетний майданчик для дискусії. Під «темрявою» тут розуміють, звісно, не інформаційний вакуум (якого, на щастя, немає ніде), а довіру людей до новин, які поширюються з неймовірною швидкістю. Продукують їх самі ж люди, мігруючи з ними від традиційних ЗМІ до соціальних мереж. Здавалося б, ось вона, інформаційна свобода: кожен, хто має смартфон, сам собі журналіст.

Стоп, кажуть авторитетні світові експерти із трибуни Ради Європи. Хто відповідає за несвідому або свідому неправду та маніпуляції інформацією, отже, й суспільною думкою? Як відокремити інформаційний спам, що поширюється в геометричній прогресії, від достовірних новин, яким складно пробитися через височенний мур неправди?

Журналісти відчувають це на собі. Бо, з одного боку, технології розвиваються шаленими темпами, з іншого — ці технології приносять нам, висловлюючись термінологією Ради Європи, «погані новини», тобто маніпуляції.

Якість коштує дорого

«На фальшивих новинах у всі часи починалися війни, — з болем заявила президент інституту миру з Нігерії Хаува Ібрагім. — У руках урядів гугл, фейсбук, твіттер, ютуб. Це монополії, в яких нині більше влади над людьми, ніж у 98% держав. Їх потрібно роздрібнити, а ще — чітко визначити, що таке фальшиві новини. Тоді можна говорити про боротьбу з фейками. Адже власники соцмереж реагують лише в тих ситуаціях, коли зменшуються їхні прибутки. Адже гроші для них важливіші, ніж права людини».

Про монополізацію інтернету найбагатшими людьми світу, використання наших персональних даних і розчарування, пов'язане із власним безсиллям проти інтернет-маніпуляцій, говорили учасники Світового форуму з багатьох країн.

Європа намагається дати позитивну відповідь на це питання. Скажімо, у Франції, яка головує в Раді Європи в рік її 70-річчя, існує закон про боротьбу з фейковими новинами, але там немає чітко виписаних заходів впливу на тих, хто перейшов визначені державою червоні лінії. І про це французькі депутати й журналісти відверто заяв-

ляють із трибуни Ради Європи. Вони хочуть, щоб нішня молодь, яка просто-таки живе в інтернеті, перетворилася на відповідальних дорослих, щоб люди з низьким рівнем доходів не були жертвами маніпуляцій, а могли відокремити інформаційне зерно від половини. І дедалі голосніше говорять про медіаосвіту з пелюшок.

Приклад рафінованих маніпуляцій суспільною свідомістю — російський пропагандистський канал Russia Today. Не всі учасники Світового форуму сприйняли участь у ролі промовця його представниці одіозної Анни Белкіної, яка намагалася позиціонувати свій канал як такий, що висловлює іншу думку, і називала його альтернативним голосом. І лише одне конкретне запитання студента з України,

воно оплачує своє право на інформацію з BBC, який у 2020-му виповнюється 100 років. Тобто люди самі відповідають за ту інформацію, яку свідомо обирають.

«Якість журналістської продукції має ціну, — вважає французька журналістка Крістін Оккренгт. — Маємо прийти до відповідального споживання інформації, а монополії на істину не може бути ні в ко-го».

Тож якісна журналістика коштує дорого. Тому уряди різних країн мають виробити відповідальний підхід до своїх рішень через інформацію з різних джерел. А ЗМІ — правдиво розповідати про них. Якщо цього не робити, не буде довіри ні до самих ЗМІ, ні до урядів. Отже, і до демократії в кожній державі. Тому, застерігають у Раді Європи, традиційні ЗМІ

«Якість журналістської продукції має ціну. Слід прийти до відповідального споживання інформації, а монополії на істину не може бути ні в ко-го».

здається, розставило все на свої місця. «Чи можна роботу на суцільній брехні та маніпуляціях називати журналістикою?» — запитав рівнянин Владислав Джус. Величезна зала головного палацу Ради Європи підтримала його оплесками, які свідчили про нелегітимність, нерукопотисність каналу в світі.

Russia Today is fake! — публічно висловила свій протест американська делегація. Світ укотре побачив Росію та її викривлений, далекий від реальності інформаційний спрут.

Довіра до конкретного ЗМІ пов'язана насамперед з його легітимністю. Скажімо, BBC найменше підозрюємо у пропаганді. Адже там дотримуються кодексу честі та королівських стандартів. Тож і опираються на довіру населення. До речі,

нині важливі як джерела достовірної правдивої інформації. Європейці стривожені закриттям друкованих видань, що набрало масштабів епідемії, особливо регіональних, які до людей найближчі.

Із брехунами гідко бути поруч

«Сьогодні на підтримку регіональної журналістики вже немає коштів навіть в Америці. Тому журналістам треба думати, як продати себе. Якісна журналістика дуже важлива. Не можемо допустити інформаційної переваги Russia Today над усіма. Наш моніторинг показав, що вони втручалися у вибори в інших державах — Німеччині, Швеції, у вибори до Єв-

ропарламенту — скрізь використовували неправду. Якби я був організатором цього форуму, то просто не запросив би їх сюди, бо негідно навіть сидіти їхньому представникові поруч із представником BBC», — вважає медіаексперт зі Словаччини Рашо Кужель.

Пригадала слова наставника багатьох поколінь українських журналістів світлої пам'яті професора Володимира Здоровеги зі Львова: «Рівень правдивості журналістських матеріалів — це рівень вашої совісті», — казав він. Студентами ми глибоко не усвідомлювали значення цих слів. Сьогодні ж їх беруть на щит Рада Європи й весь світ. Та й критичне мислення, вміння аналізувати й порівнювати інформацію — невід'ємні риси журналіста.

«Максимально запобігти маніпуляціям, отже, зберегти демократію, яка справді вмирає в зумисній інформаційній темряві, — одне з головних завдань, які останніми роками ставить перед собою Рада Європи. І це звучить на різних її майданчиках, — переконана член української делегації в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи Світлана Богатирчук-Кривко. — Нині роль Ради Європи не менш значуща для збереження та розвитку демократії, ніж у повоєнному 1949-му, коли вона утворилася. Символічно, що в рік 70-ліття цієї поважної інституції відбувся Світовий форум демократії з, так би мовити, інформаційною складовою. Недооцінювати роль маніпуляцій, дезінформації вкрай небезпечно для демократичного розвитку держав і суспільств. Тому тут важлива і позиція урядів, які мають продумати механізми захисту інформаційного простору від засилля маніпуляцій, і правдива журналістика. Вірю, що саме таких представників вашої професії в Україні та світі більшості».

ПРОШУ СЛОВА!

Європейська гастроль російського пропагандиста

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Знаближенням Різдвяних свят до Брюсселя потягнулися російські митці. Бельгійську столицю завішано афішами про гастролі московського балету, який традиційно під новий рік везе сюди «Лускунчика», та петербурзької балетної трупи, що пропонує глядачам «Лебедине озеро». Ледей не щомісяця сюди навідується Володимир Співаков зі своїм оркестром «Віртуози Москви». І якщо афіші з російськими балеринами не стають причиною негативних емоцій, то портрет Співакова, який у 2014 році підписав лист російських митців на підтримку дій Путіна в Криму, викликає обурення, особливо в місцевих українців. Проте якось вплинути чи завадити гастролям у Брюсселі російського диригента із сумнівними політичними поглядами неможливо. Бельгійцям, які купили білети на його концерт, абсолютно байдуже, що він думає про Україну і президента Путіна. Прикро, але місцева українська діаспора вже змирилася з цим і навіть не влаштовує пікетів біля приміщень, де виступають «Віртуози Москви».

Проте особистість іншого російського гастролера, який цього тижня навідався до Брюсселя, мала б викликати зацікавлення в міжнародних правоохоронних органах. На запрошення брюссельського Російського центру культури та науки в бельгійську столицю приїхав на презентацію своєї книжки «Взвод» одіозний письменник і пропагандист Захар Прилепін.

Епатажна поведінка та хамська манера спілкування — не головні недоліки Прилепіна. В Україні він відомий тим, що з 2016 по 2018 рік перебував на окупованій частині Донецької області, де воював у ранзі заступника командира батальйону «армії ДНР». В одному зі своїх інтерв'ю російським ЗМІ він відкрито визнав, що вбивав українців на Донбасі. «Я керував бойовим підрозділом, який убивав людей у великій кількості. Із донецьких батальйонів загалом за показниками рідко хто міг порівнятися з моїм. Усе, що ми робили, — це повний беспредел», — вихвалявся Прилепін. СБУ відкрило кримінальну справу проти російського найманця. Але ці факти не завадили Прилепіну приїхати у європейську державу. Його не затримали під час перетину кордону, бо українські правоохоронні органи такого подання не направили в Інтерпол. Тому Захар Прилепін безперешкодно зустрівся зі своїми прихильниками в Брюсселі. Газета La Capitale відверто написала, що в Російський центр культури та науки на вулиці Меридієн завітав «солдат/романіст/російський політик, який брав участь у війні між своєю країною і Україною: 40-річний Захар Прилепін».

Невелика група українців спробувала пікетувати приміщення Російського центру культури та науки. Але бельгійська поліція не пустила їх у приміщення. Для поліції порушниками закону були українські активісти, а не російський терорист Прилепін, який вихвалявся вбивствами громадян України.

Під час зустрічі з шанувальниками на запитання із залу про Донбас Прилепін у властивій йому розв'язній манері відповів, що Донбас фактично вже частина Росії. Бо там, мовляв, уже все діє за російською системою — економіка, освіта, і взагалі там скрізь сидять російські помічники і спеціалісти, а донбаські міністри їздять в Росію зі звітами. Він назвав міські домовленості пасткою для української влади, яка призвела до того, що Донбас стане повторенням придністровсько-абхазького сценарію. Він запевнив, що жителі Донбасу з російськими паспортами скоро братимуть участь у виборах, як і всі інші росіяни. Усі ці моменти з виступу Прилепіна, який повідомив своїх брюссельських прихильників про намір іти в політику і пообіцяв, що найближчим часом оголосить про створення власної партії лівоконсервативного спрямування, українському керівництву варто пам'ятати, особливо напередодні зустрічі в нормандському форматі. Бо, схоже, саме приблизно такий вигляд матиме позиція Путіна на переговорах у Парижі.

До речі, після Брюсселя Захар Прилепін поїхав у Париж. Каже, любити бувати у Франції, бо французькі переклади його книжок гарно розкупають, а місцева аудиторія до нього дуже прихильна.

ОБСЄ змінює представника в Україні

ДИПЛОМАТІЯ. Призначено нового спеціального представника у Тристоронній контактній групі з урегулювання ситуації на Донбасі, повідомляє УНІАН. Про це заявив чинний голова ОБСЄ міністр закордонних і європейських справ Словачкої Республіки Мирослав Лайчак на засіданні Ради міністрів закордонних справ ОБСЄ у Братиславі: «Хочу висловити вдячність за чудову й цінну роботу мого спеціального представника в Україні і в Тристоронній контактній групі посла Мартіна Сайдіка, а також офіційно оголосити про призначення посла Хайді Грау його наступником».

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Уповноваженого Президента України з питань волонтерської діяльності

З метою підтримки волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів та відповідно до пункту 28 частини першої статті 106 Конституції України **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. Призначити ПУШКАРЬОВУ Наталію Антонівну Уповноваженим Президента України з питань волонтерської діяльності (поза штатом).
2. Затвердити Положення про Уповноваженого Президента України з питань волонтерської діяльності (додається).
3. Державному управлінню справами вжити в установленому порядку заходів, що впливають із цього Указу.
4. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
4 грудня 2019 року
№ 879/2019

ЗАТВЕРДЖЕНО
Указом Президента України
від 4 грудня 2019 року № 879/2019

ПОЛОЖЕННЯ

про Уповноваженого Президента України з питань волонтерської діяльності

1. Уповноважений Президента України з питань волонтерської діяльності (далі — Уповноважений) здійснює свою діяльність на основі принципів гуманності, неупередженості, об'єктивності, доступності та конфіденційності.
2. Уповноважений керується у своїй діяльності Конституцією України, законами України, міжнародними договорами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а також цим Положенням.
3. Основними завданнями Уповноваженого є:
 - 1) моніторинг ситуації щодо забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів та внесення в установленому порядку Президенту України пропозицій щодо підтримки волонтерської діяльності, припинення порушень у цій сфері;
 - 2) внесення Президенту України пропозицій щодо підготовки проектів законів, актів Президента України з питань підтримки волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів;
 - 3) участь у підготовці проектів нормативно-правових актів з питань підтримки волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів;
 - 4) участь у межах компетенції в експертизі законів, які надійшли на підпис главі держави, законопроектів, які пропонуються для внесення Президентом України на розгляд Верховної Ради України у порядку законодавчої ініціативи, інших законопроектів, що стосуються питань підтримки провадження волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів;
 - 5) здійснення заходів, спрямованих на забезпечення, відновлення порушених прав і законних інтересів волонтерів, інформування громадськості про такі заходи та їх результати;
 - 6) підготовка заходів за участю Президента України, у тому числі міжнародного характеру, з питань, що стосуються підтримки волонтерської діяльності;
 - 7) здійснення заходів щодо сприяння налагодженню взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань підтримки громадських ініціатив щодо провадження волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів.
4. Уповноважений відповідно до покладених на нього завдань має право в установленому порядку:
 - 1) аналізувати стан справ і проблемні питання стосовно провадження волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів та вносити пропозиції щодо шляхів вирішення зазначених питань;
 - 2) запитувати і одержувати від структурних підрозділів Офісу Президента України, консультативних,дорадчих та інших допоміжних органів і служб, утворених Президентом України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування необхідні інформацію, документи, матеріали;
 - 3) брати участь у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і служб, утворених Президентом України, а також у проведенні круглих столів, нарад та інших заходів з питань, що належать до компетенції Уповноваженого;
 - 4) звертатися до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно сприяння у вирішенні питань, що належать до компетенції Уповноваженого;
 - 5) уживати відповідних заходів щодо налагодження зв'язків для взаємодії з громадськими об'єднаннями, іншими суб'єктами, що надають волонтерську допомогу, у тому числі міжнародними, з питань підтримки волонтерської діяльності, забезпечення гарантій дотримання прав і законних інтересів волонтерів;
 - 6) інформувати громадськість про результати своєї діяльності;
 - 7) сприяти підтримці громадських ініціатив щодо провадження волонтерської діяльності.
5. Забезпечення діяльності Уповноваженого здійснюється відповідним структурним підрозділом Офісу Президента України.
6. Для надання консультативної допомоги Уповноваженому може створюватися в установленому порядку громадська консультативна рада з питань волонтерської діяльності на правах робочої групи Офісу Президента України.
7. Уповноважений використовує у своїй роботі бланки встановленого зразка.

Керівник Офісу Президента України А. БОГДАН

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 27 листопада 2019 р. № 978
Київ

Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2004 р. № 182

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2004 р. № 182 «Про затвердження Порядку надання державним службовцям, які відповідно до законодавства потребують поліпшення житлових умов, безвідсоткового кредиту для житлового будівництва або придбання квартири чи індивідуальних житлових будинків» (Офіційний вісник України, 2004 р., № 7, ст. 401).

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАДРОВІ ПИТАННЯ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

звільнив:

ГОРІНА Олександра Васильовича — з посади голови Іршавської районної державної адміністрації Закарпатської області у зв'язку із закінченням строку повноважень Президента України.

призначив:

АВРАМЕНКА В'ячеслава Григоровича — головою Ємільчинської районної державної адміністрації Житомирської області;
МАРКЕВИЧА Василя Богдановича — головою Золочівської районної державної адміністрації Львівської області;
ГУМЕНЮКА Богдана Степановича — головою Перемишлянської районної державної адміністрації Львівської області;
ТОВСТОГО Віктора Васильовича — головою Іршавської районної державної адміністрації Закарпатської області.

«Треба зменшити терміни проходження служби до шести місяців»

Військовий комісар
Київської області
полковник
Юрій МАКСИМІВ

Військові комісаріати — невід'ємна частина Збройних сил України, яка вирішує завдання мобілізаційної готовності, комплектування війська та інших силових структур особовим складом, від чого теж залежить обороноздатність нашої Батьківщини. У переддень свята — Дня Збройних сил України про свою роботу розповідає військовий комісар Київського обласного військового комісаріату полковник Юрій МАКСИМІВ.

Пане полковнику, триває осінній призов на строкову службу. Хто і за якими принципами формує кількості призовників, як виконують плани з призову?

— Призов громадян на строкову військову службу передбачено законом про військовий обов'язок та військову службу, який і визначає категорію громадян, що підлягають призову. Це громадяни України віком від 18 до 27 років. Указом Президента щорічно визначено терміни проведення призову. Як правило, це весняний та осінній. Розпорядженням Кабміну визначено загальну кількість осіб, які мають поповнити лави Збройних сил України. Потім з урахуванням чисельності населення в тій чи іншій області визначають кількість призовників, і так само цим розпорядженням уряд затверджує видатки, організацію та здійснення призову до війська. Комісаріати отримують планові завдання від Оперативного командування «Північ», в яких визначено не лише кількість громадян, а й план відправлення. Нині наш призов становить 662 особи, і ми його виконуємо на 100 відсотків. Наступний наш крок — накопичення резерву призовників для подальшого гарантованого виконання поповнення війська.

Юрію Степановичу, нині законотворці хочуть внести жорсткіші зміни в закон для тих, хто намагається ухилитися від служби. На вашу думку, які це мають бути заходи?

— Ухилення від призову — це злочин, який, згідно зі статтею 335 Кримінального кодексу, має наслідком позбавлення волі до трьох років. На жаль, певна тенденція ухилення зберігається і в країні загалом, і в області. Не завжди особа, котра дося-

гла повноліття, погоджується отримувати повістку, яку можна вручити лише під особистий підпис. Чимало й таких юнаків, які, отримавши її, не прибувають на призовні дільниці. І з цим ганебним явищем треба боротися.

Мене часто запитують, чому в європейських країнах, куди ми так прагнемо, проблеми призову до війська немає. Це без перебільшення у крові, свідомості громадянина. За неявку до призовного пункту настає відповідальність, а із законами Швейцарії, Великої Британії чи Ізраїлю жарту дуже погані.

Проте в Білорусі під час призовної кампанії біля військкоматів численні черги з охочих піти до війська, а стосовно тих, хто вчасно не з'являється до комісаріату, передбачено кримінальну відповідальність — сім років за ґратами. Не впевне-

Треба зменшити терміни проходження служби з півтора року до шести місяців, але за ці пів року строковики мають здобути військову спеціальність, вишкіл, і потім можуть перебувати в запасі.

ний, що нам варто вдаватися аж до таких крайнощів, однак, як доводить практика, заходи, які ми спрямовуємо проти ухилинців, у нас не дієві. Як на мене, передовсім треба істотно збільшити суму грошових штрафів. Для тих, хто не бажає прийти за повісткою, варто посилити адміністративні заходи (інколи такі ухилення від служби затягуються до кінця призовного віку). Після цього у військкоматах спостерігається справжня навала колишніх призовників, адже настав час міняти посвідчення до призовної дільниці на інший військовий обліковий документ. На запитання «Де був увесь цей час і чому не з'явився до комісаріату?» відповідь одна: «Не отримував повістки».

І на жаль, немає жодних важелів впливу. Хоч закон передбачає: якщо людина призовного віку не отримала повістки, то протягом десяти днів з дня оголошення призову вона має з'явитися до свого райвійськкомату. Адаже вирішили у країні проблему з аліментниками: грошові штрафи, неможливість виїзду за кордон, отримання гідної роботи, блоку-

ДОСЬЄ «УК»

Юрій МАКСИМІВ. Народився у 1973 році. У Збройних силах України з 1991 року. У 2012 році закінчив Національний університет оборони України. У квітні 2019 року призначений військовим комісаром Київського обласного військового комісаріату.

вання банківських рахунків. Цю практику можна застосувати і до тих, хто переходить від військової служби. Було б доречно, щоб особа призовного віку не могла перетнути межі України без спеціального дозволу, наданого військкоматом. У цьому документі варто визначити терміни перебування за кордоном. Можливо, це спонукало б з'являтися на призовні пункти і виконувати свій обов'язок.

Які соціальні гарантії надає держава строковикові?

— Нині у країні створено всі умови, щоб призовник був соціально захищеним. Передусім за ним зберігається попереднє місце роботи, заробітна платня. А після служби він може повернутися туди, де працював до армії. Такі самі правила діють для строковика і під час особливого періоду. Тобто призовник повністю перебуває на забезпеченні держави. Щодо грошового забезпечення, хоч воно й невелике, але достатнє, щоб мати все найнеобхідніше.

однак ми ще у великій імовірності війни.

Пригадую 2013 рік, коли колишній очільник держави анонсував відмову від строкової служби. А в 2014-му ми ще мали провести призов до Внутрішніх військ. Однак відправлення громадян на службу так і не відбулося. Хоч розвал Збройних сил почався набагато раніше — з 2000-х. Рівень підготовки строковиків поволі зводився нанівець. У кращому разі проходили курс молодого бійця. Коли ж знадобилися їхні знання, вміння, то з'ясувалося, що більшість не може впоратися зі зброєю, не має уявлення про ведення бою, сучасну практичну медицину, яка зберігає життя в умовах війни.

На мою думку, треба зменшити терміни проходження служби з півтора року до шести місяців, але за ці пів року строковики мають здобути військову спеціальність, вишкіл, і потім можуть перебувати в запасі. Погляньте на Швейцарію, країну, яка не воює кілька століть. У 2000-х там проходило кілька референдумів щодо скасування призову на військову службу. Більшість громадян підтвердила, що армія має бути. Отже, переміг здоровий глузд. І нині там не лише потужне військо, а й достатній потенційний ресурс.

Чи багато нині призовників, які бажають іти на альтернативну службу?

— Не сказав би, що таких багато, однак вони є. На цю службу залучають громадян, які за релігійними переконаннями не можуть брати зброю в руки. Особа призовного віку, яка перебуває в релігійній організації, офіційно зареєстрованій на території України, за два місяці до початку призову має подати відповідну вмотивовану заяву в альтернативну військову комісію. Там її розглядають і приймають відповідне рішення.

Наступний крок — медична комісія. Лікарі мають встановити, чи придатна людина до військової служби, адже альтернативна служба прирівнюється до військової. Коли ж усе позаду, призовника залучають у соціальну комунальну сферу. Чимало з тих, хто приходить служити, вже мають спеціальність електрика, слюсаря. Непогано, якщо особа попрацює двірником там, де мешкає, бо прибиральників катастрофічно не вистачає. Адаже всі професії потрібні людям.

Віра ТКАЧЕНКО

для «Урядового кур'єра»

ДЕНЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

І у небі,
і у полі
на сторожі
наш воїн

фото з сайту mil.gov.ua

Олександр КРЮЧКОВ,
«Урядовий кур'єр»

Пригадую свою молодість, коли служба в армії вважалася не лише почесною, а й обов'язковою. Дівчата навіть не ходили гуляти з тими хлопцями, які не служили у війську, бо вважали їх «не готовими» до дорослого чоловічого життя.

Потім часи почали змінюватися і, на жаль, не у кращий для армії бік. Від служби в ній молодь намагалася «відкосити» (цим хлопці навіть вихвалялися). До чого це та інші обставини призвели, показав спочатку Крим, а потім і Донбас.

Але сьогодні можна із впевненістю сказати, що ЗСУ України відродилися, змужніли та загартувалися в боях з російським агре-

сором та бойовиками. Через те не здійснилися плани президента РФ Володимира Путіна, який 17 квітня 2014 року заявив претензії на Харківську, Луганську, Донецьку, Запорізьку, Дніпропетровську, Одеську, Миколаївську та Херсонську області, які назвав Новоросією і на території яких могли розміститися кілька європейських країн. Вихід «руському міру» до Чор-

ного моря наглухо перекрили українські вояки та добробати. І північному сусіду, озброєному до зубів, вдалося захопити за пів року фактичної війни з Україною лише кілька районів Луганської та Донецької областей.

Змінилося й ставлення до військових людей в українців: їх поважає, любить, пишається ними народ. Через це ЗСУ зміцнюються новою

Державний прапор теж загартовувався у боях на Донбасі. У такому вигляді він став ріднішим для бійців

технікою, грамотним особовим складом: за контрактом служити в армії вважається вже престижно. Тож успіхів вам, наші воя-

ки, у службі, підтримки від народу! Витримки, міцного здоров'я, хоробрості та майстерності у виконанні ваших обов'язків!

«Десант, на вихід!» Цю команду виконують миттєво

Доки нога піхотинця не стала на землю, її не можна вважати визволеною. Так було і так буде завжди

Разом із чоловіками нелегку службу у війську несуть жінки і чотирилапі помічники

Танкісти — ударна сила сухопутних військ. Вони завжди в гарячих точках

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Незаконно збагатитися не дамо нікому

НОРМОТВОРЧІСТЬ. Новий закон поставить перепони казнокрадству та хабарництву високопосадовців

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Закон України №263-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо конфіскації незаконних активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, і покарання за придбання таких активів» набув чинності. Цей важливий документ, який народжувався за участі Президента України Володимира Зеленського, називають законом про незаконне збагачення.

Кого судимо та саджаємо

Нагадаємо, що 26 лютого Конституційний суд визнав неконституційною статтю Кримінального кодексу України, яка передбачає покарання за незаконне збагачення посадовців. На думку суддів КС, наявна редакція статті 368-2 Кримінального кодексу України порушує статті 8, 62 та 63 Конституції.

З червня Президент України подав проект закону №10358 щодо цивільної конфіскації корупційних активів високопосадовців та відновлення кримінальної відповідальності за незаконне збагачення. Саме цей документ тоді стали обговорювати і змінювати протягом кількох місяців. Нарешті його ухвалили, і він набув чинності.

«Урядовий кур'єр» намагався всебічно дослідити норми закону, його позитивні й негативні моменти і як документ вплине на діяльність підприємців і фізичних осіб.

Головне в законі — те, що особу, «яка є уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», має активи, вартість яких більш ніж на 6500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян перевищує її законні доходи, карають позбавленням волі від 5 до 10 років. Її також позбавляють права обіймати певні посади чи займатися «певною діяльністю строком до трьох років».

Фотокоріж з сайту imrey.org

Документ вводить механізм так званої цивільної конфіскації майна. Цю практику застосовуватимуть тоді, коли сумнівні доходи чиновника визначаються більшими, ніж його законні доходи (зарплатня, надбавки, премії, доходи від акцій тощо), починаючи з мільйона гривень.

Що таке активи?

Що розуміють під активами, які так часто згадують у новому законі? Документ регламентує, що це грошові кошти, а також ті, які перебувають на банківських рахунках чи на зберіганні в цих та інших фінустановах. Крім готівкових та безготівкових грошей, до активів додають майно, майнові права, нематеріальні активи, зокрема у криптовалюти, а також роботи чи послуги на виконання функцій держави.

Як видно, закон ставить великі й чіткі перепони для скоєння правопорушення держслужбовцем або працівником органів місцевого самоврядування.

Представляючи ще законопроект до другого читання, голова Антикорупційного комітету Верховної Ради Анастасія Красносель-

ська зазначала, що всім звичайним людям зрозуміло: ситуація, коли суддя чи прокурор, який має порівняно невелику зарплатню, живе в будинку на п'ять поверхів з тенісним кортом і двома басейнами, не нормальна. Звісно, що це індикатор незаконних корупційних дій.

Нагадаємо, що раніше у законопроекті, який було винесено на розгляд Верховної Ради, регламентовано відповідальність за незаконне збагачення за рахунок активів, вартість яких має перевищувати 12 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (приблизно 204 тисячі гривень). До ухвалення законопроекту в цілому цю суму було скорочено майже вдвічі. Як вважає чимало юристів, зменшення порогової суми — правильний крок, адже закон буде чинним щодо значно більшого кола таких злочинців, які обіймають високі державні посади.

Зворотної дороги немає

Юристи надавали різні коментарі щодо існування чи неіснування так званої зворотної сили цього

важливого закону: одні казали, що він її регламентує, інші — що ні.

«Урядовий кур'єр» отримав офіційну відповідь з цього питання адвоката юридичної фірми «Ілляшев та партнери» Дениса Ненова, який стверджує, що закон не матиме зворотної сили ні в частині положень про кримінальну відповідальність за незаконне збагачення (стаття 368-5 КК), ні в частині положень Цивільного процесуального кодексу України: «Конституція і Кримінальний кодекс України передбачають, що закон про кримінальну відповідальність, який встановлює злочинність діяння, посилює кримінальну відповідальність або іншим чином погіршує становище особи, не має зворотної дії. Закон щодо конфіскації активів шляхом доповнення КК статтею 368-5 («Незаконне збагачення») створив новий склад кримінального правопорушення, встановивши злочинність діяння, у зв'язку з чим він не поширюватиметься на дії чиновників щодо набуття активів до дня набрання чинності законом щодо конфіскації активів».

Отже, за розкрадання державного майна, великі хабарі, які навіть пів року тому брали посадовці, цей закон не передбачає жодного покарання. Воно наставатиме лише відтоді, коли він набув чинності. Прикро, адже це стосується доволі серйозних проваджень, які відкривають НАБУ та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП).

Проте Денис Ненов зазначає, що в разі правопорушень високопосадовців державних та комунальних інституцій, які вони скоїли, приміром, у травні 2019 року, можна застосовувати інші законодавчі акти. Їх також чимало, тож якщо є велике бажання і воля, можна притягнути до кримінальної відповідальності й таких осіб.

Чомусь більшість юристів не хочуть голосно казати про недоліки закону. Але адвокат Ростислав Кравець вважає, що мінусів у цьому документі чимало. Одним із них

він називає те, як суд оцінюватиме доказову базу. Р. Кравець упевнений, що у справах про визнання збагачення незаконним шляхом Феміда ухвалюватиме рішення відповідно до того, яка сторона була більш переконливою, а не до факту отримання такого збагачення. Тобто у судовий процес вводиться оціночне судження.

Звісно, якщо це так, то оціночні моменти — не що інше, як упереджене ставлення певної категорії юристів (суддів, прокурорів тощо) до конкретної справи і конкретних вчинків посадових осіб.

Президент громадського об'єднання «Фінансова грамота України» Михайло Стрельников вважає, що цей закон суто азійський і аж ніяк не європейський.

«Пороговість розкрадань за суммами на кшталт: ти вкрав на 5 тисяч неоподатковуваних мінімумів, тому не відповідаєш за цим законом. А якщо вкрав більш як поріг, то відповідатимеш. Це не Європа, до якої ми так складно йдемо».

Пам'ятаю ситуацію, пов'язану з колишнім мером Праги. Це було 2002 року. Тоді приводом для скандалу, відставки мера і порушення кримінальної справи проти посадовця стало оприлюднення незаконного надання ним на свої потреби суми з місцевої скарбниці, яка становила лише тисячу євро. А в Україні підраховуємо пороги і суми занадто великі», — переконаний Михайло Стрельников.

На його думку, будь-яку корупційну дію державного чи комунального чиновника (не важливо, на яку суму) слід жорстко карати. Інакше корупції не подолаємо ніколи. Надто такими законами.

Можливо, він має рацію. Тож у будь-якому разі цей важливий і для держави, яка потопає у корупційних діяннях, і для пересічних українців, які хочуть справедливого покарання для казнокрадів і хабарників, документ уже чинний. Чи розпочнеться нарешті судочинство та виконання покарань для таких осіб принаймні через пів року, побачимо.

Чи почують сигнал ділові кола?

НА ЧАСІ. У Харківській облдержадміністрації створять департамент з розвитку та сприяння бізнесу

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Попри визнання лідерства в багатьох сферах та реалізації ключових реформ, у Харківській області за минулі роки накопичилося чимало проблем, пов'язаних із відносинами між владою та бізнесом, непрозорістю окремих секторів економіки для певних представників ділових кіл і промисловців. Не завжди налагодженим був і конструктивний діалог між підприємцями й контролюючими органами.

З огляду на це та інші обставини цілком логічний крок голови Харківської облдержадміністрації Олексія Кучера, який після свого призначення на посаду очільника регіону одним з головних пріоритетів діяльності ХОДА визначив нала-

годження по-справжньому відкритого діалогу з бізнесом. Середіншого мають намір створити новий підрозділ і запровадити посаду бізнес-омбудсмена.

Про ці плани Олексій Кучер повідомив під час зустрічі з підприємцями, промисловцями та найбільшими платниками податків, назвавши її сигнальною. Щоб розмова була більш змістовною й конкретною, до діалогу залучили місцевих керівників Державної фіскальної служби, митниці, Держпродспоживслужби та Держпраці.

Наголосивши на важливості практичних кроків одне одному, Олексій Кучер пояснив, що новий департамент створюють задля забезпечення системності в цій роботі та виконання завдань Президен-

та України щодо встановлення балансу прозорості й критеріїв, за якими держава має втручатися в бізнес.

Як зазначив один із присутніх на зустрічі промисловців, під час розмови він згадав слова Президента Володимира Зеленського, що відносини влади і бізнесу мають бути цілком прозорими і не допускати кулуарщини. А згадав, як пояснив, з однієї причини: атмосфера зустрічі в ХОДА була і діловою, і відвертою.

Із цим важко не погодитися, оскільки представники харківської бізнес-спільноти називали причини, що заважають розвитку їхнього бізнесу.

Бізнесмен і депутат Харківської міськради Тарас Сітенко чітко окреслив проблеми, які доводиться переборювати значній кількості інвесторів у процесі оформ-

лення землі та підведенні комунікацій, і наголосив, що через такі штучно створені чиновниками перешкоди частина бізнесу воліє переїжджувати на території іншої області, що, безперечно, спричиняє відтік інвестицій з Харківщини.

«Дуже непрозоро розподіляють бюджети з інсуліну. У нас є державні програми з компенсації пацієнтам з цукровим діабетом коштів на придбання інсуліну. В Харківській області всі ці компенсації та договори укладають лише з одним підприємством. Вони непрозорі. Жодної конкуренції в цьому немає. Було б добре, щоб ці тендери виводили на ProZorro, і ми могли б конкурувати за можливість забезпечити населення інсуліном і дати кращу ціну», — висловив нарікання Сергій Данієлян, який представ-

ляє одну з найбільших роздрібних мереж із продажу лікарських засобів.

Під час зустрічі кожен охочий мав змогу звернути увагу на ті вузькі місця і негаразди, які до сьогодні ставлять палиці в колеса місцевому бізнесу та підприємцям, а також висловити своє бачення відносин із владою і контролюючими органами. Називали серед проблем такі, що стосуються оформлення документів у ДПС, ліцензування діяльності, закритості певних тендерних процедур тощо.

Олексій Кучер дав слово найближчим часом розібратися з оприлюдненнями негативними фактами і вжити відповідних заходів щодо їх усунення. Він пообіцяв, що незабаром розв'язання всіх таких проблем буде в компе-

тенції бізнес-омбудсмена, який матиме прямий контакт для комунікації з головою облдержадміністрації та керівниками контролюючих органів.

Учасники зустрічі дійшли згоди, що проводити такі заходи вкрай важливо і обов'язково корисно, тож запропонували зустрічатися в такому самому чи й ширшому форматі не рідше, ніж щоквартально.

Час і підсумки роботи, звісно, покажуть, наскільки ефективними будуть зміни у структурі облдержадміністрації та заснування нового підрозділу. Очевидно лише, що зміни назріли, і замість малопродуктивних, а часом і малозастосовуваних практикою господарювання ланок влади треба впроваджувати нові, спроможні вирішувати сьогоденні проблеми.

РЕПОРТАЖ

Найкращий у Європі у своєму класі

МАШИНОБУДУВАННЯ. На Придніпровській залізниці випробовують новий вітчизняний дизель-поїзд

Ганна КУДІЯРОВА
для «Урядового кур'єра»

Створений і виготовлений на Крюківському вагонобудівному заводі новий дизель-поїзд ДПКр-3 випробовують на полігоні поблизу міста Новомосковськ Дніпропетровської області. Його планові поїздки тривають на ділянці колії 32 кілометри завдовжки між станціями «Новомосковськ-Дніпровський» та «Балівка».

Ми приїхали на станцію «Новомосковськ-Дніпровський» о пів на одинадцяту. Дизель на коліях було видно здалеку завдяки яскравим фарбам так званої маски — передньої частини кабін головних вагонів. На одинадцяту призначено відправлення. Тож швидко робимо перші знімки — колектив випробувачів на тлі поїзда. Заходимо в дизель. Поїхали!

Життя на колесах

Для мене брати участь у таких випробуваннях — справа звична. Їздила на міжрегіональному поїзді локомотивної тяги, швидкісних електропоїздах ЕКр1, у дизель-поїзді ДПКр-2 подорожувала Карпатами Львівською залізницею. Але щоразу хвилююся, як уперше, очікую на свіжі враження, знайомства. І вони завжди бувають.

Ось група робітників корпусу пасажирського вагонобудування на чолі з начальником зміни Андрієм Кінашем в одному з головних вагонів жваво обговорює розклад на день.

— Разом з машиністами виконуємо технічне обслуговування, перевірку систем. Згодом машиністи заводять двигуни, прогрівають їх. І починаємо роботу в русі, — розповідає слюсар-електромонтажник Андрій Явдошенко. — Фахівці не скажуться на дорожнє життя і напружений графік. Вони звикли, бо мають чималий досвід складання і випробування транспорту соціального призначення: поїздів метрополітену, двосистемних електропоїздів, дизель-поїздів.

Поряд з робітниками — конструктори. Вони стежать за роботою всіх систем поїзда і в разі потреби оперативно ухвалюють рішення і вносять корективи.

— У ДПКр-3 багато нових вузлів, з яких складається кожна система, зокрема й власного виробництва, — зі знанням справи розповідає керівник випробувань заступник головного конструктора з пасажирського моторвагонного рухомого складу Іван Кутумов. — Наприклад, система опалення, розподільчі шафи контролю та діагностики, система охолодження двигунів, трубні магістралі, санітарний модуль.

Серед новинок — застосування у конструкції гальмівної системи з'єднань для безрізбових труб, гвинтовий компресор замість поршневого. Це дало змогу зменшити рівень шуму й підвищити продуктивність.

Перевіряють ходові, динамічні, міцнісні характеристики. Іван Кутумов розповів, що проведено кліматичні випробування. Його здивувало і надихнуло те, що у випробуваннях беруть участь фахівці університету, які під час навчання, 10 років тому, були його викладачами. І він вдячний партнерам із проекту — керівництву Дніпровського національного університету залізничного транспорту, що прислали спеціалістів

У випробуваннях нового дизель-поїзда беруть участь найдосвідченіші висококваліфіковані спеціалісти

такого високого рівня підготовки, які добре знають справу, зацікавлені в кінцевому результаті, створенні досконалої конструкції поїзда.

Гальмівні випробування проводять і представники компанії-постачальника Knorr-Bremse — спеціалісти з Польщі. Щоб зрозуміти, як поїзд поводитиметься під час гальмування, створено імітацію завантаження вагонів — заповнено баластом (мішками з піском). Навчє 170 пасажирів уже зайнялися місця й готові довіритися надійності поїзда.

Керівник випробувань готовий розповідати про своє дітище хоч цілий день — грамотно, цікаво, зі знанням справи.

Якби ще не підводила
Укрзалізниця

— ДПКр-3 схожий на свого старшого брата ДПКр-2, але його конструкція зовсім інша, — запевняє він.

Під час ступінчатого і повного службового гальмування та навіть і екстреного не відчувається дис-

комфорту, отже пасажирів не падатимуть з місць.

Незабаром заплановано приїзд спеціалістів компанії Voith, які проведуть власні ходові випробування силової установки на швидкості 140 км/год. Постачальники хочуть самі побачити, як поводитиметься їхня установка в русі, перевірити набір швидкості в русі з місця і до 140 км/год, провести екстрене гальмування, застосувати граничний режим експлуатації силових установок, відрегулювати параметри, якщо буде потрібно.

Поїзд на мить зупиняють, щоб вийти і провести зйомку під час руху. Спочатку з автомобільного мосту, що проходить над залізницею, потім — на інших ділянках.

Туман огортає все навколо. Але ж у природи немає поганої погоди. За таких умов мають бути цікаві знімки. І спостереження за поїздом під час руху в тумані теж не зайві. Мій колега, який робив зйомку, повертається у мокрих чевиках, але задоволений.

Під час планової зупинки на станції «Балівка» з дозволу керівника випробувань заходжу в кабін машиніста головного вагона.

Знайоме обличчя — Василь Бабчук. Знаю його ще з часів випробування ДПКр-2. Досвідчений машиніст, на залізниці 15 років, радіє можливості освоїти нову техніку. У складі бригади машиніст Максим Мусіяченко. У кабіні тепло, як і в поїзді загалом. Розмовляємо. «Зручні сидіння, пульт керування, є холодильник, мікрохвильова піч, ось відкидне сидіння для дублера — усе передбачено», — зазначає Максим Мусіяченко.

Мої опитування тривають цілий день. Розмовляю з конструктором Knorr-Bremse Шимоном Копічаком та випробувачем Войтеком Кантором. Перекладач не потрібен. Вони розуміють українську, я — польську.

«Я проектував гальмівну систему спеціально для цього поїзда, — каже Шимон. — У поїздах у завантаженому режимі вона показує себе добре. Випробовуватимемо її без вантажу. Застосували найновіші технічні рішення. Поїзд відповідає найкращим європейським зразкам у своєму класі».

Польські партнери схвально відгукуються про Кременчук, у якому

встигли побувати, про українські страви, які встигли скуштувати.

Фахівці працюють на випробуваннях напружено, як і новий поїзд. Відчуваються високий ступінь відповідальності людей і рівень підготовки поїзда: всі системи працюють, їздить щодня, витримує режими перенавантаження з великим запасом. Він як птах, який, ставши на крило, день у день дедалі сміливіше і впевненіше почувається в польоті.

Наша місія закінчується. Виходимо на перон у Новомосковську. До побачення, друзі-випробувачі. До побачення, дизель-поїзде ДПКр-3 Крюківського вагонобудівного заводу.

За кілька годин на борту, наче родина в одній домівці, ми потоварищували з людьми, які в ньому їздить першими. І роблять усе, щоб згодом пасажиром було безпечно, комфортно, зручно. Ми краще зрозуміли одне одного. Випробування — нелегка чоловіча робота у згуртованій чоловічій команді. У такі миті відчуваєш, скільки сил, часу і коштів треба вкласти у створення нового поїзда. І як це образливо, неправильно, не підтримувати, що в Україні, де така велика потреба у новій залізничній техніці для перевезення пасажирів, ми виготовляємо поодинокі зразки міжрегіональних швидкісних двосистемних електропоїздів, дизель-поїздів. Хоч і ДПКр-3: за контрактом передбачено закупівлю шести, а Укрзалізниця бере лише один.

На КВБЗ плекали надію, що решту ще п'ять поставимо у 2020 році. Але як повідомив голова правління ПАТ «КВБЗ» Максим Крамаренко, за підсумками наради в Укрзалізницю на рівні члена правління Марчіна Целевського, у проекті фінплану УЗ на наступний рік придбання дизель-поїздів не передбачено. Отакої! А на заводі ж, маючи укладений договір, замовили силові установки, інші дороговартісні комплектуючі зокрема у європейських виробників. Тобто не тільки вагонобудівники залишаються без замовлення і роботи, пасажирів без нових поїздів, а й Україна загалом втрачає ділову репутацію перед європейськими партнерами. Вони, високопрофесійні люди у техніці й бізнесі, не можуть зрозуміти, як таке коїться у цивілізованій державі.

Машиніст сказав: «Поїхали!»

ВІННИЦЬКИЙ КРЕАТИВ

«Ми вирішили надати учнівській молоді можливість спробувати себе»

**Співзасновниця
ГО «Освітній простір 2.0»
кандидат економічних наук
Вікторія ТУРЧАК**

Нині за ринкової економіки не кожному відома поширена формула успіху: потрібні ідеї, лідери, здатні їх реалізувати, і кошти. Та все починається із задуму. Цікаво: чи в змозі учні професійно-технічних училищ, яким по 16—19 років, розробляти і впроваджувати підприємницькі ідеї? Такого соціологічного опитування не траплялося, та однозначно державі дуже потрібні люди, здатні започаткувати і розвивати власну справу. Надто важливо і самій людині вміти продукувати ідеї, які рухатимуть у житті.

Вінницька громадська організація «Освітній простір 2.0» за підтримки обласного бюджету здійснила проект «Фактор успіху: розвиток підприємницьких компетенцій в учнів ПТНЗ». Що він показав? Про це «Урядовий кур'єр» розмовляє з керівником проекту Вікторією ТУРЧАК.

УК Пані Вікторіє, як виник задум провести конкурс бізнес-ідей серед учнів училищ?

— Коли торік ми повернулися з міжнародного проекту, організованого фондом Європейської комісії, нам треба було провести тренінг з розвитку підприємницьких навичок. Ми зробили пробний формат і побачили неабияку зацікавленість учнів та адміністрацій училищ. Тому взяли участь в обласному конкурсі програм, розроблених інститутами громадянського суспільства, на реалізацію яких надають фінансову підтримку коштом обласного бюджету. Наш проект одержав підтримку, оскільки його спрямовано на розв'язання двох проблем. Одна та, що молодь вирушає на заробітки за кордон (дуже велика міграція робочої сили, молодих фахівців), а ми хотіли показати, що є можливості працевлаштуватися в Україні, зокрема, започаткувати власну справу.

Друга проблема — дисбаланс на ринку праці: більше затребувані робітничі професії, а молодь зацікавлена у здобутті вищої освіти. Треба підтримувати професійно-технічну освіту, популяризувати її.

УК У назві проекту є слова «розвиток підприємницьких компетенцій». Чи всі однаково розуміють, про що йдеться?

— У нас це сприймають як бізнес. А насправді, це коли людина може брати на себе відповідальність, генерувати ідеї, впроваджувати їх у життя, прораховувати ризики тощо. І це може стосуватися не лише власної справи, а й домогосподарства. Навіть на робочому місці можна генерувати і впроваджувати ідеї. У ЄС розвиток підприємницької компетенції розуміють ширше, ніж у нас. Ми вирішили надати учнів-

ській молоді можливість спробувати себе.

УК Чи багатьох зацікавили?

— Відгукнулися 48 учнів із чотирьох професійних навчальних закладів Вінниці. Було сформовано вісім команд. Для кожної провели тренінги: що таке бізнес-модель, як її формувати, які складові, як презентувати ідею. Дуже добре, що небайдужі підприємці міста охоче погодилися стати менторами, себто тими, хто супроводжує розроблення бізнес-моделі, практичними порадами спрямовує учнів, заохочує напрацювати підприємницьке мислення.

УК Чи змінилося під час спілкування уявлення учнів про підприємців?

— Чимало учнів думали, що підприємець — це людина, яка сидить в офісі в якомусь хмарочосі і звідти керує. Було таке уявлення. Та під час спілкування з підприємцями, яких ми запрошували, міф розвіявся.

Наприклад, один підприємець розповів учням, як перестати боятися й почати діяти. Вони побачили, що підприємець — звичайна активна людина, яка робить те, що подобається, і сама веде свою справу, а не виконує чийсь вказівки.

У межах проекту ми зняли відеоролик з історіями успіху людей різних професій, які свого часу закінчили ПТУ. Тепер вони або працюють робітниками, роботу яких цінують, або мають власну справу, а дехто створив потужне промислове підприємство. Ми презентували ролик учасникам конкурсу і показали, що людина, яка обрала про-

фесію до вподоби і робить свою справу, може розвиватися навіть у межах робітничої професії.

УК Хто оцінював напрацювання учнів?

— Завершальна частина конкурсу відбулася нещодавно в обласному молодіжному центрі «Квадрат». Оцінювати ідеї учасників ми запросили підприємців з великим досвідом. Зокрема, дякуємо керівникові відомого у Вінниці підприємства «Промавтоматика» Михайлові Ганчуку, який свого часу навчався в ПТУ, засновник поліграфічного підприємства «Ідеї успіху» Вікторії Гурській, співвласникові ІТ-компанії Русланові Бурлаченку, директорів спортивного комплексу Сергієві Бабаєву, керівникові розважального центру Олександрові Гаврилюку. До складу журі входив представник департаменту міжнародного співробітництва та регіонального розвитку облдержадміністрації, а інформаційний супровід проекту здійснює департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації.

Серед критеріїв оцінки бізнес-ідеї — реалістичність, новизна та привабливість для споживачів, брендинг, оригінальність і креативність презентації тощо.

Кожна команда творчо представила власну ідею. Зрозуміло, що вони всі хвилювалися, були моменти, що губилися, але було цікаво, бо вони пропустили все через себе. Певні власні ідеї учні вже можуть реалізовувати. Це реалістичні й ті, які не потребують значних капіталовкладень. Однак і тут потрібна підтримка, бо ще не в усьому їм вистачає впевненості.

УК Назвіть найкращі ідеї.

— Перше місце розділили команда ДПТНЗ «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг» з ідеєю «Кав'ярня-автобус Coffee wheels» та команда Вінницького міжрегіонального вищого професійного училища з ідеєю «Сервісний центр Innovation service centre».

ДОСЬЄ «УК»

Вікторія ТУРЧАК. Народилася у 1982 році у Вінниці. Закінчила Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ за спеціальністю менеджмент організації. Кандидат економічних наук. Десять років працювала викладачем. Співзасновниця ГО «Освітній простір 2.0».

Ми бачили, як перша команда цілеспрямовано розробляє, працює з ментором, горить ідеєю. А вона у них справді класна. Однак потребує певних капіталовкладень, тому вони хочуть подавати її на міжнародний конкурс, щоб отримати фінансування. Уявімо лондонський двоповерховий автобус, в якому можна випити кави, попрацювати в коворкінгу, насолодитися лондонською атмосферою. Вони вже й місце обрали, де автобус можна встановити. Хочуть просуувати цю ідею.

А хлопці, які також посіли перше місце, вміють ремонтувати комп'ютери, телефони тощо. Ми думали, що не дійдуть до фіналу, а вони в останній момент перемогли. Ремонт уже займаються і навіть розробили власний рекламний буклет і роздали членам журі.

Друге місце посіла команда Вінницького міжрегіонального вищого професійного училища з ідеєю «Флористична кав'ярня Kvitka Schastia». Тут дівчата поєднали квіти і каву. У них виставкова зала з квітами у вазонах та композиції на продаж, а в ній кав'ярня.

А третє місце в команді Вищого професійного училища №7, що подала ідею інклюзивного кафе «Без обмежень». У цьому задумі велика соціальна складова: в такому кафе люди з інвалідністю зможуть відвідувати різні заходи, наприклад літературні вечори, де зможуть соціалізуватися і почуватися комфортно. Вони зможуть брати участь у майстер-класах, допомагати готувати їжу. А підприємницька складова ідеї — продаж випічки та напоїв.

Є ідеї, які не перемогли, але реалістичні. Наприклад, команда дівчат запропонувала туристські подорожі Вінниччиною. Вона навіть маршрут розробила. У цій команді одна з дівчат родом з Літинського райо-

ну, тож на базі її села запропонували маршрут, щоб у її батьківському домі можна було зупинитися, порибалити, в ліс піти. Це практична ідея.

Інша команда запропонувала кафе «Бургер» на базі свого училища для своїх учнів. Сюди не треба великих коштів, і адміністрація училища готова її підтримати.

УК Чи допоможуть підприємці реалізувати вдалі бізнес-ідеї?

— Ми не ставили за мету зробити такий конкурс, де команди могли б знайти фінансування. Мета була та, щоб вони розробили потенційно робочу бізнес-модель, їх зацікавити. Якщо вони відгукнулися і побачили себе в цьому, то, гадаю, не зупиняться, а рухатимуться далі.

Підприємці допомогли їм практичними порадами, спілкуванням, а також надали призи. Наприклад, за перше місце — сертифікат на тисячу гривень, солодкий дарунок та абонемент на заняття у спортивному комплексі. Усі команди-учасники отримали сертифікати і різні подарунки. І вони були щасливими, коли здобули першу перемогу, бо багато з них не вірили, що все вийде.

УК В області чимало закладів професійно-технічної освіти. Чому вашою пропозицією зацікавилися лише чотири?

— Інші не захотіли, хоч умови були однаковими для всіх. Наші партнери — департамент освіти і науки облдержадміністрації допомогли нам розповсюдити інформацію про участь в проекті серед училищ. Можливо, не всі до кінця вірять, що учні спроможні на більше, ніж просто працювати руками. Важливо повірити в учнів, дати їм змогу проявити себе, і тоді результат вражатиме.

УК ПТУ дають робітничу професію. Може, подумали: ми навчаємо, то чого ще щось вигадувати?

— Але важливо побачити, як можна реалізувати себе у цій професії. Побачити ширше, що професія дає змогу працювати не лише на когось, а й на себе, розвинути навички і вміння, додати підприємливість.

Під час представлення ідей учасники дуже хвилювалися. Ми їм сказали: ви вже перемогли себе, адже вийшли і не побоялися зробити цей крок. Проект ми назвали «Фактор успіху...» тому, що бачимо формулу цього успіху: робітничу професію плюс підприємницькі навички дорівнює успіху.

УК Надалі розвиватимете його?

— Хочемо розвивати, шукати міжнародні фонди, які могли б надати більше фінансування проекту. Бачимо, що він затребуваний, є з ким працювати й училища зацікавлені. Вони побачили своїх учнів з іншого боку.

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

Віра в себе і змога розкритися назустріч новому — половина успіху в будь-якій справі

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ
ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

03.12.2019

№ 2595

Київ

Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Зміни до Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310, що додаються.

2. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 21 січня 2006 року № 47 «Про затвердження Правил приєднання когенераційних установок до електричних мереж», зареєстровану в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2006 року за № 97/11971.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні — газеті «Урядовий кур'єр», крім розділу VII Змін до Кодексу систем розподілу, який набирає чинності через три місяці з дня набрання чинності цією постановою.

Голова НКРЕКП В. Тарасюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг
03 грудня 2019 року № 2595

Зміни до Кодексу систем розподілу

I. Пункт 1.1 розділу I викласти в такій редакції:

«1.1. Цей Кодекс визначає вимоги та правила, які регулюють взаємовідносини операторів систем розподілу (далі — ОСП), оператора системи передачі (далі — ОСП), користувачів систем розподілу (далі — Користувачі) та замовників послуг з приєднання щодо оперативного та технологічного управління системою розподілу, її розвитку та експлуатації, забезпечення доступу та приєднання електроустановок.».

II. У пункті 2.1 розділу II:

1. Додати після абзацу двадцятого новим абзацом двадцять першим такого змісту:

«електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення електроустановок замовника — електричні мережі, які забезпечують живлення електроустановок об'єкта замовника від місця (точка) приєднання до струмоприймачів замовника».

У зв'язку з цим абзаці двадцять перший — шістдесят другий вважати відповідно абзацами двадцять другим — шістдесят третім.

2. В абзаці п'ятдесят восьмому слова «та складовою частиною завдання на проектування» виключити.

III. У розділі III:

1. У главі 3.2:

1) підпункт 9 пункту 3.2.4 після слів, цифр та знака «від 14 березня 2018 року № 309» доповнити знаками та словами «(далі — Кодекс системи передачі)»;

2) підпункт 9 пункту 3.2.6 після слів, цифр та знака «від 14 березня 2018 року № 311» доповнити знаками та словами «(далі — Кодекс комерційного обліку)».

2. Пункт 3.4.2 глави 3.4 викласти в такій редакції:

«3.4.2. При розробці заходів та проєктів Плану розвитку систем розподілу ОСП повинен забезпечити узгодженість із Планом розвитку системи передачі на наступні 10 років і отримати відповідний письмовий висновок від ОСП.

ОСП повинен здійснити аналіз отриманих від ОСП проєктів планів розвитку систем розподілу на наступні 5 років щодо частин цих планів, що відносяться до розвитку електричних мереж 110 (150) кВ, на відповідність Плану та надати ОСП висновки (з обґрунтованими пропозиціями та зауваженнями щодо необхідності коригування у випадку невідповідності) протягом 20 робочих днів з дати отримання їх від ОСП.».

3. Додати пункт 3.7.16 глави 3.7 новим абзацом такого змісту:

«Для оцінки поточних і довгострокових режимів роботи об'єднаної енергетичної системи України двічі на рік проводяться виміри електричних навантажень відповідно до діючого законодавства.».

IV. У розділі IV:

1. У главі 4.1:

1) абзац перший пункту 4.1.1 доповнити словами «та під час зміни технічних параметрів електроустановок замовників»;

2) у пункті 4.1.2:

абзац другий викласти в такій редакції:

«Послуга з стандартного приєднання надається на підставі договору про стандартне приєднання до електричних мереж системи розподілу, що укладається за типовою формою, наведеною в додатку 1 до цього Кодексу (далі — договір про стандартне приєднання). Послуга з нестандартного приєднання надається на підставі договору про нестандартне приєднання до електричних мереж системи розподілу «під ключ»/з проектуванням лінійної частини приєднання замовником, що укладається за типовою формою, наведеною в додатку 2 до цього Кодексу (далі — договір про нестандартне приєднання)».

в абзаці тринадцятому слово «Замовників» замінити словами «Користувача або власника земельної ділянки»;

3) в абзаці другому пункту 4.1.8 слова «електроустановки Замовника» замінити словами та знаками «новозбудовані об'єкти (електроустановки)»;

4) пункт 4.1.9 після слів «відповідно до» доповнити словом «умов»;

5) пункт 4.1.11 викласти в такій редакції:

«4.1.11. Суб'єкт господарювання має право за зверненням замовника погодити приєднання електроустановок замовника до власних електричних мереж у таких випадках:

у рахунок зменшення договірної потужності за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії на напрузі приєднання власних струмоприймачів суб'єкта господарювання;

у межах договірної потужності цього суб'єкта за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії у відповідний період доби;

без зменшення договірної потужності цього суб'єкта за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії у разі підключення електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії генеруючою одиницею типу А, у межах договірної потужності цього суб'єкта.

З метою погодження приєднання об'єкта (електроустановок) замовника до електричних мереж суб'єкта господарювання замовник звертається до цього суб'єкта із заявою про приєднання електроустановки певної потужності за типовою формою, наведеною в додатку 3 до цього Кодексу (далі — заява про приєднання). До заяви про приєднання додаються документи відповідно до переліку, встановленого пунктом 4.4.2 глави 4.4 цього розділу.

У разі згоди на приєднання об'єкта (електроустановок) замовника до власних електричних мереж суб'єкт господарювання протягом 5 робочих днів з дня отримання заяви повідомляє замовника про свою згоду листом та надає відповідні технічні вимоги та/або вихідні дані.

Замовник згідно з вимогами глави 4.4 цього розділу звертається до ОСП, до електричних мереж системи розподілу якого приєднані електроустановки суб'єкта господарювання, щодо видачі проєкту договору про нестандартне приєднання і технічних умов та надає ОСП відповідні технічні вимоги та/або вихідні дані, отримані від суб'єкта господарювання.

ОСП протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного звернення видає замовнику проєкт договору про нестандартне приєднання, технічні умови та відповідні технічні вимоги суб'єкту господарювання щодо організації комерційного обліку електричної енергії та забезпечення контролю дотримання суб'єктом господарювання величини дозволеної до використання потужності.

Замовник має право письмово звернутися до органу виконавчої влади, що реалізує державну політику нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, для отримання висновку щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов.

При виконанні такого приєднання мають виконуватися такі умови:

1) електроустановки замовника, що приєднуються, не можуть погіршувати якість електропостачання існуючих Користувачів, приєднаних у цьому енергуючому вузлі;

2) схема приєднання електроустановки до електричних мереж не може виконувати функції транзитної установи для живлення інших Користувачів;

3) має бути забезпечений окремий комерційний облік електричної енергії, відпущеної, виробленої, включаючи витрати на власні потреби, електроустановками замовника (електроустановки власних потреб приєднуються за рахунок договірної потужності суб'єкта господарювання), відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку;

4) суб'єкт господарювання та замовник після реалізації проєкту мають забезпечити виконання доведених завдань (виданих диспетчерських команд) щодо примусового розвантаження, АЧР тощо;

5) електроустановки з виробництва електричної енергії замовника мають відповідати вимогам щодо генеруючих одиниць типу А (регулювання напруги, реактивної потужності, моніторингу показників);

6) замовник має погодити проєктну документацію в частині виконання технічних вимог:

із суб'єктом господарювання на відповідність технічним вимогам та/або вихідним даним;

із ОСП на відповідність технічним умовам.

Суб'єкт господарювання має погодити з ОСП проєктну документацію в частині виконання технічних умов ОСП щодо організації комерційного обліку електричної енергії та забезпечення контролю дотримання суб'єктом господарювання величини дозволеної до використання потужності;

7) суб'єкт господарювання разом із замовником забезпечує виконання погоджених ОСП проєктних рішень, а також повідомляє ОСП про завершення будівництва та підключення об'єкта (електроустановок) замовника.

У разі приєднання електроустановок замовника до електричних мереж суб'єкта господарювання, який не є ОСП, плата за приєднання до таких електричних мереж ОСП не нараховується.».

6) у пункті 4.1.15:

у підпункті 3 після слів «делегування ОСП» доповнити знаками та словами «(за згодою ОСП)»;

абзац шостий замінити трьома новими абзацами такого змісту:

«Територія вважається електрифікованою, якщо хоча б один об'єкт, розташований на земельній ділянці, яка перебуває в межах території, що підлягає комплексній забудові, приєднаний до електричних мереж цього ОСП відповідно до вимог законодавства, що регулює відносини, які виникають під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно пероснащених електроустановок замовників до електричних мереж, чинного на момент здійснення такого приєднання (після 01 січня 2013 року).

Об'єкти всіх замовників на інших земельних ділянках у межах цієї території мають бути приєднані ОСП відповідно до вимог цього розділу в залежності від типу приєднання.

За наявності інформації від органів місцевого самоврядування про розроблення або затвердження детального плану території, що підлягає комплексній забудові, ОСП може інформувати замовника про можливість отримання ним послуги з приєднання до електричних мереж після електрифікації такої території у спосіб, зазначений у главі 4.4 цього розділу.».

7) в абзаці четвертому пункту 4.1.19:

після слів «від точки приєднання» доповнити словом «електроустановок»;

знаки та слова «(з урахуванням особливостей, указаних у пункті 4.1.20 цієї глави)» виключити;

8) у пункті 4.1.20:

абзац другий викласти в такій редакції:

«Якщо за нормами проектування для забезпечення приєднання електроустановок замовника на заявленій ним напрузі 0,4 (10) (35) кВ необхідно побудувати також лінію електропередавання напругою 10 (35) (110) кВ та трансформаторну підстанцію, технічні умови для розробки проєкту лінійної частини приєднання можуть містити вимогу щодо будівництва ліній електропередавання наступного ступеня напруги та трансформаторної підстанції. У цьому випадку вартість трансформаторної підстанції визначається окремо в проєктно-кошторисній документації та не включається в оплату замовником вартості лінійної частини приєднання.»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі незгоди замовника із запропонованою ОСП точкою в існуючих електричних мережах, від якої відповідно до норм проектування може бути забезпечена потреба замовника в заявленій потужності, замовник має право розробити ТЕО вибору схеми приєднання. ТЕО розробляється за рахунок замовника, вихідні дані для розробки ТЕО надаються ОСП безкоштовно протягом 10 робочих днів з дня отримання звернення замовника.»;

9) в абзаці другому пункту 4.1.22 знак та слова «, погодження проєктної документації» виключити;

10) у пункті 4.1.23:

після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Приєднання будівельних струмоприймачів здійснюється в установленому цим розділом порядку без справляння плати за приєднання.».

У зв'язку з цим абзаці другий — п'ятий вважати відповідно абзацами третім — шостим;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Підключення будівельних струмоприймачів замовника здійснюється відповідно до укладеного договору про нестандартне приєднання об'єкта забудови з визначенням строків та черговості його будівництва після оплати послуг за підготовку та видачу технічних умов на приєднання та підключення, а також після надання ОСП документів, що підтверджують укладення замовником відповідних договорів (або внесення змін до діючих договорів) згідно з вимогами, встановленими на роздрібному ринку електричної енергії, та документів, що підтверджують отримання замовником послуги з улаштування вузла комерційного обліку електричної енергії відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Вимоги щодо умов приєднання до електричних мереж ОСП будівельних струмоприймачів замовника або його підрядної організації, що плануються використовувати для будівництва (реконструкції) об'єкта замовника, є невід'ємною складовою частиною технічних умов та договору про приєднання електроустановок замовника до електричних мереж за постійною схемою приєднання з урахуванням вимог цього розділу.»;

11) доповнити пункт 4.1.28 новим абзацом такого змісту:

«ТЕО розробляється за рахунок замовника, вихідні дані для розробки ТЕО надаються ОСП безкоштовно протягом 10 робочих днів з дня отримання звернення замовника.»;

12) пункт 4.1.37 викласти в такій редакції:

«4.1.37. Якщо Користувач або власник земельної ділянки має намір спорудити або реконструювати будівлі, дороги, мости, інші об'єкти архітектури, що потребує перенесення повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об'єктів електроенергетики, Користувач або власник земельної ділянки звертається до ОСП із відповідною заявою. До заяви додається ситуаційний план об'єкта забудови. ОСП надає вихідні дані та технічні вимоги для проектування перенесення (перевлаштування) належних йому об'єктів електроенергетики не пізніше 10 робочих днів від дня реєстрації заяви або 20 робочих днів у разі необхідності погодження технічних вимог з ОСП (у зазначений у заяві спосіб обміну інформацією).

Користувач або власник земельної ділянки має розробити проєкт, у тому числі здійснити заходи в межах чинного законодавства з метою вирішення питань щодо відведення на користь ОСП земельних ділянок для розташування об'єктів електроенергетики, а ОСП — узгодити наданий Користувачем або власником земельної ділянки проєкт з оформленням технічного рішення.

ОСП на договірних засадах надає Користувачу або власнику земельної ділянки послугу з перенесення визначених проєктом об'єктів електроенергетики, вартість якої визначається згідно з кошторисом (який є невід'ємною частиною відповідної проєктної документації), у термін, визначений відповідно до вимог нормативних документів, що визначають строки проектування та будівництва.

Вартість розроблення проєктної документації, що передається замовником ОСП, ураховується в загальній сумі вартості послуги з перенесення об'єктів електроенергетики.»;

13) абзац перший пункту 4.1.38 викласти в такій редакції:

«4.1.38. ОСП оприлюднюють та оновлюють на офіційному вебсайті всю необхідну інформацію про умови приєднання до системи розподілу, величини ставок плати за стандартне та нестандартне приєднання потужності, ставок плати за лінійну частину приєднання, інформацію про величину коефіцієнтів завантаження трансформаторних підстанцій основної мережі ОСП напругою 35-110(154) кВ (для кожної територіальної одиниці ОСП), адресу, за якою відповідно до принципу «єдиного вікна» буде здійснюватися взаємодія сторін, а також інформацію про лінії електропередавання та трансформаторні підстанції напругою 150(110)-35(20)-10(6)/0,4 кВ (із зазначенням інформації про завантаження підстанцій та резерву потужності) з прив'язкою до географічних даних у геодезичній інформаційно-технічній системі (ГІС) відповідно до вимог глави 4.10 цього розділу.».

2. У главі 4.2:

1) пункт 4.2.1 викласти в такій редакції:

«4.2.1. ОСП надає послугу зі стандартного приєднання відповідно до умов договору про стандартне приєднання.»;

2) у пункті 4.2.2:

абзац шостий викласти в такій редакції:

«перевірка та погодження ОСП проєктної документації замовника на відповідність вимогам технічних умов у частині вибору параметрів електричного обладнання на станційному об'єкті (трансформаторна підстанція) замовника та узгодження електричних мереж замовника із електричними мережами ОСП на напрузі приєднання 6 кВ та вище»;

в абзаці сьомому знак «>» замінити знаком «<»;

3) пункт 4.2.3 викласти в такій редакції:

«4.2.3. Процедура надання послуги стандартного приєднання передбачає: надання замовником ОСП заяви про приєднання та необхідних документів, визначених у пункті 4.2 глави 4.4 цього розділу;

визначення типу приєднання залежно від відстані та величини потужності. Відстань визначається по прямій лінії від точки приєднання електроустановок замовника до точки (місця) забезпечення потужності ступеня напруги 0,4 — 20 кВ, що відповідає ступеню напруги в точці приєднання. За величину потужності приймається загальна величина потужності електроустановок замовника разом з існуючою дозволеною потужністю. У разі недосягнення згоди щодо визначення типу приєднання сторони, у тому числі разом з представниками центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, ма-

ють на місцевості спільно провести необхідні вимірювання, на підставі яких остаточно визначається тип приєднання;

підготовку і видачу замовнику проєкту договору про стандартне приєднання, підписаного ОСП, та технічних умов, що є невід'ємним додатком до такого договору, підписання замовником договору про приєднання;

реєстрацію ОСП підписаного двома сторонами договору про приєднання;

оплату замовником вартості приєднання відповідно до умов договору про приєднання;

підготовку ОСП проєкту зовнішнього електрозабезпечення;

подання замовником розробленої ним проєктної документації на погодження ОСП щодо її відповідності вимогам технічних умов у частині вибору параметрів електричного обладнання на станційному об'єкті (трансформаторна підстанція) замовника та узгодження технічних параметрів електричних мереж замовника із технічними параметрами електричних мереж ОСП на напрузі приєднання 6 кВ та вище;

виконання ОСП будівельних робіт в електричних мережах від точки забезпечення потужності до точки приєднання електроустановок замовника;

подання ОСП робочої напруги в точку приєднання електроустановок замовника (на контактні з'єднання електричних мереж (межа балансової належності));

підписання акта надання послуги з приєднання сторонами договору;

улаштування вузла (вузлів) вимірювання, що виконує ОСП або незалежний постачальник послуги комерційного обліку за вибором замовника, що надається на договірних засадах відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.»;

4) пункт 4.2.4 викласти в такій редакції:

«4.2.4. Строк надання послуги зі стандартного приєднання для електроустановок замовника першого ступеня потужності становить 45 календарних днів, починаючи з наступного робочого дня від дати оплати замовником ОСП вартості приєднання відповідно до договору про приєднання. Для електроустановок замовника другого ступеня потужності цей строк становить 60 календарних днів, починаючи з наступного робочого дня від дати оплати замовником ОСП вартості приєднання відповідно до договору про приєднання.

У разі необхідності збільшення строку надання послуги зі стандартного приєднання через затримку здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики (затримка в погодженні власника (власників) або Користувача (Користувачів) земельної ділянки (земельних ділянок) ОСП не пізніше ніж за 10 календарних днів до закінчення строку надання послуги з приєднання письмово (або у спосіб, узгоджений із замовником) повідомляє замовника про збільшення строку проектування не більше ніж на 10 календарних днів (з наданням документального підтвердження причин виникнення затримки та зазначенням найменування організації, до яких звернувся ОСП щодо питання вирішення землевідведення з наданням копії офіційного листування). У разі неможливості здійснення ОСП у зазначені строки заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики (із причин, не залежних від ОСП) пеня за порушення строків виконання зобов'язання за договором про приєднання на строк здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики не сплачується, а плата за приєднання не підлягає зменшенню.

ОСП зобов'язаний, а замовник має право здійснювати всі можливі заходи в межах чинного законодавства з метою вирішення питання щодо відведення в установленому порядку земельних ділянок для розміщення об'єктів електроенергетики, у тому числі направлення відповідних листів до органів місцевого самоврядування та контролюючих органів, ініціювання проведення узгоджувальних нарад та робочих зустрічей в органах місцевого самоврядування за участю замовника (уповноваженого представника замовника) тощо з метою максимального прискорення здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики.

Після завершення здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики продовжується перебіг строку надання послуги з приєднання, встановленого умовами договору про приєднання, про що ОСП інформує замовника.»;

5) доповнити новим пунктом такого змісту:

«4.2.5. У випадку отримання послуги з приєднання до електричних мереж з порушенням вимог, встановлених пунктом 4.2.4 цієї глави (у разі перевищення строку надання послуги з приєднання), замовник має право звернутися до ОСП із заявою про відшкодування коштів та сплати пені за порушення строків надання послуги з приєднання за типовою формою, наведеною в додатку 4 до цього Кодексу (далі — заява про відшкодування).

У разі отримання від замовника заяви про відшкодування ОСП зобов'язаний протягом 15 робочих днів надати замовнику відповідну компенсацію або обґрунтовану відмову (з наданням підтверджуючих документів).

У випадку недосягнення згоди між сторонами договору про приєднання шляхом переговорів щодо компенсації та пені замовник має право звернутися до суду за захистом своїх порушених прав.».

3. У главі 4.3:

1) абзац перший пункту 4.3.1 викласти в такій редакції:

«4.3.1. ОСП надає послугу з нестандартного приєднання «під ключ» або нестандартного приєднання з проектуванням лінійної частини приєднання замовником відповідно до умов договору про нестандартне приєднання.»;

2) абзац перший пункту 4.3.6 викласти в такій редакції:

«4.3.6. Приєднання генеруючих потужностей вище 20 МВт здійснюється на підставі ТЕО вибору схеми приєднання, що має визначати доцільність приєднання до електричних мереж ОСП або ОСП. ТЕО розробляється за рахунок замовника, вихідні дані для розробки ТЕО надаються ОСП або ОСП безкоштовно протягом 10 робочих днів з дня отримання звернення замовника.»;

3) пункт 4.3.7 викласти в такій редакції:

«4.3.7. Якщо для забезпечення приєднання генеруючих одиниць замовника до електричних мереж системи розподілу ОСП необхідно побудувати або реконструювати лінію електропередавання ОСП, що приєднана до електричних мереж ОСП або існуючої електростанції (якщо ТЕО визначає переваги такого приєднання), технічні умови на таке приєднання видаються ОСП та погоджуються з ОСП.»;

4) доповнити новими пунктами такого змісту:

«4.3.8. У випадку отримання послуги з приєднання до електричних мереж з порушенням вимог, встановлених пунктом 4.3.3 цієї глави, замовник має право звернутися до ОСП із заявою про відшкодування згідно з умовами договору про приєднання.

У разі отримання від замовника заяви про відшкодування ОСП зобов'язаний протягом 15 робочих днів надати замовнику відповідну компенсацію або обґрунтовану відмову (з наданням підтверджуючих документів).

У випадку недосягнення згоди між сторонами договору про приєднання шляхом переговорів щодо компенсації та пені замовник має право звернутися до суду за захистом своїх порушених прав.

4.3.9. ОСП зобов'язаний надати замовнику у випадку проектування ним лінійної частини приєднання всі необхідні документи з надання повноважень для здійснення замовником заходів з відведення на користь ОСП земельних ділянок для розміщення відповідних об'єктів електроенергетики не пізніше трьох робочих днів від дати відповідного звернення замовника.».

4. У главі 4.4:

1) у пункті 4.4.1:

абзац перший викласти в такій редакції:

«4.4.1. Замовник звертається до ОСП щодо наміру приєднатися до електричних мереж системи розподілу із заявою про приєднання. ОСП оприлюднює на власному вебсайті порядок подання заяви на приєднання.»;

після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

«Замовник має право зазначити в заяві про приєднання графік уведення потужностей за роками (черги будівництва). У цьому випадку ОСП у технічних умовах повинен передбачити можливість приєднання потужностей замовника відповідно до запропонованого ним графіка (з урахуванням та обґрунтуваннями відповідно до державних будівельних норм та правил).».

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

в абзаці четвертому після слова «особисті» доповнити словами та знаком «або через уповноваженого належним чином представника.»;

2) пункт 4.4.2 викласти в такій редакції:

«4.4.2. До заяви про приєднання додаються:

1) копія документа, що підтверджує право власності чи користування цим об'єктом, або копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, або, за відсутності об'єкта, копія документа, що підтверджує право власності чи користування земельною ділянкою, або копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

У разі відсутності кадастрового номера у свідоцтві про право власності на земельну ділянку — викопіювання з топографо-геодезичного плану або плану забудови території із зазначенням місця розташування земельної ділянки;

2) копія ситуаційного плану та копія викопіювання з топографо-геодезичного плану в масштабі 1:2000 (1:1000, 1:500 або 1:200) із зазначенням місця розташування об'єкта (об'єктів) замовника, земельної ділянки замовника або прогнозової точки приєднання (для об'єктів, що приєднуються до електричних мереж уперше);

3) копія паспорта або належного чином оформлена довіреність чи інший документ на право укладати та підписувати договір про приєднання, а також подання та отримання документів;

4) ТЕО (за наявності).

У разі приєднання фотоелектричної станції, що розташована на об'єкті архітектури (дах, фасад), до заяви про приєднання додаються:

копія документа, що підтверджує право власності чи користування об'єктом архітектури або право власності чи користування частиною об'єкта архітектури (дах, фасад);

копія ситуаційного плану із зазначенням прогнозової точки приєднання;

НКРЕКП ПОВІДОМЛЯЄ

лист погодження від власника об’єкта архітектури, на якому буде здійснено будівництво та експлуатація фотоелектричної станції, щодо надання дозволу на улаштування точки приєднання на межі земельної ділянки власника об’єкта архітектури, на якому буде розташована відповідна фотоелектрична станція.

Замовник — юридична особа або фізична особа-підприємець додатково надає копію витягу з Реєстру платників єдиного податку або копію свідоцтва платника податку на додану вартість (далі — ПДВ).

Замовник — фізична особа додатково надає реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган і мають відмітку в паспорті (або слово «відмова» у разі, якщо паспорт виготовлений у формі картки) — серія та номер паспорта.»;

3) абзац другий пункту 4.4.3 викласти в такій редакції: «у разі особистого подання заяви або через уповноваженого належним чином представника — у день подання (у тому числі) на копії заяви замовника, що надається замовнику, ставиться реєстраційний номер ОСР»;

4) у пункті 4.4.4: абзац перший викласти в такій редакції: «4.4.4. У разі відсутності повного комплекту документів або неналежного оформлення документів, що додаються до заяви, поданих особисто замовником або через уповноваженого належним чином представника, ОСР приймає частину належним чином оформлених документів, надає замовнику зауваження щодо повноти та належного оформлення документів та вносить відповідну інформацію до реєстру заяв.»;

абзац другий доповнити знаком та словами «, починаючи з наступного робочого дня від дати реєстрації заяви про приєднання»;

абзац третій після слів «протягом 2 робочих днів» доповнити знаком та словами «, починаючи з наступного робочого дня від дати реєстрації заяви про приєднання».

5. У главі 4.5:

1) назву після слова «Замовнику» доповнити словами «проекту договору про приєднання та»;

2) пункт 4.5.5 викласти в такій редакції: «4.5.5. Технічні умови на стандартне приєднання, підписані ОСР, разом з проектом договору про стандартне приєднання надаються замовнику ОСР протягом 10 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати реєстрації заяви про приєднання (у зазначений у заяві про приєднання спосіб обміну інформацією).

Замовник у строк не більше 20 календарних днів з дати отримання від ОСР проекту договору про приєднання та технічних умов на приєднання підписує договір про приєднання та технічні умови та повертає їх ОСР для реєстрації.

Якщо замовник не отримав проект договору про приєднання та технічні умови протягом 30 календарних днів з дати направлення ОСР повідомлення про їх готовність (у зазначений у заяві про приєднання спосіб обміну інформацією) або не надав ОСР протягом 20 календарних днів з дати отримання підписані з його сторони примірники договору про приєднання та технічних умов, договір про приєднання вважається неукладеним (таким, що не відбувся), технічні умови такими, що не набрали чинності.»;

3) у пункті 4.5.6: абзац перший викласти в такій редакції: «4.5.6. Технічні умови на нестандартне приєднання, підписані ОСР, разом з проектом договору про нестандартне приєднання надаються замовнику не пізніше 10 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати реєстрації заяви про приєднання, та 20 робочих днів у разі необхідності погодження технічних умов з ОСР.»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту: «Замовник у строк не більше 20 календарних днів з дати отримання від ОСР проекту договору про приєднання та технічних умов на приєднання підписує договір про приєднання та повертає його ОСР для реєстрації. Якщо замовник не отримав проект договору про приєднання та технічні умови протягом 60 календарних днів з дати направлення ОСР повідомлення про їх готовність або не надав ОСР протягом 20 календарних днів з дати отримання підписані з його сторони примірники договору про приєднання та технічних умов, договір про приєднання вважається неукладеним (таким, що не відбувся), технічні умови такими, що не набрали чинності.».

У зв’язку з цим абзаци другий — п’ятий вважати відповідно абзацами третім — шостим;

6. Пункт 4.6.8 глави 4.6 викласти в такій редакції: «4.6.8. Строк розгляду проектно-кошторисної документації та ТЕО, отриманих ОСР на узгодження, не може перевищувати 15 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати отримання, а у разі необхідності узгодження з іншими операторами — 30 робочих днів. Узгодження проектно-кошторисної документації та ТЕО здійснюється ОСР безоплатно.».

7. Пункт 4.8.3 глави 4.8 викласти в такій редакції: «4.8.3. Замовник надає ОСР заяву на підключення разом із заявою на укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії та з пакетом документів, перелік яких передбачений пунктом 11.3.5 глави 11.3 розділу XI цього Кодексу, а також додатково надає документ, що підтверджує отримання замовником послуги з улаштування комерційного обліку електричної енергії.».

8. У главі 4.9:

1) у пункті 4.9.1 слова та знаки «електроустановки певної потужності (додаток 2)» та слово «нестандартного» виключити;

2) у пункті 4.9.2: в абзаці першому після слів «організаційних та технічних заходів» доповнити знаками та словами «(виконано/на виконання)» із зазначенням очікуваних та граничних термінів їх виконання»;

в абзаці десятому слово «нестандартного» виключити.

V. Доповнити главу 5.3 розділу V новим пунктом такого змісту: «5.3.13. Для забезпечення безпечної експлуатації, надійності і економічності обладнання, будівель і споруд, систем контролю і управління на кожній електроустановці ОСР має планувати ремонтні програми.».

VI. Підпункт 3 пункту 11.5.2 глави 11.5 розділу XI доповнити новим абзацом такого змісту: «у разі несвоєчасної сплати замовником остаточного розрахунку відповідно до умов договору про приєднання (для випадків зміни технічних параметрів)».

VII. Доповнити розділ XII новим пунктом такого змісту: «12.17. У випадку облаштування вузла обліку споживача зі встановленням засобу обліку, який забезпечує можливість дистанційного зчитування даних (показів засобу обліку), ОСР має забезпечити щодобову передачу даних стосовно величин погодинного споживання електричної енергії споживачем постачальнику електричної енергії, який у свою чергу має відобразити в особистому кабінеті споживача надану інформацію. Така інформація оновлюється постачальником електричної енергії щодобово.».

VIII. У додатку 1:

1. У розділі 3:

1) у пункті 3.1: підпункти 3.1.1 та 3.1.2 викласти в такій редакції: «3.1.1. Розпочати (після виконання Замовником зобов’язань щодо авансової оплати в розмірі 20 відсотків плати, визначеної пунктом 4.1 цього Договору) в установленому порядку приєднання об’єкта (електроустановок) Замовника до електричних мереж системи розподілу.

Забезпечити в установленому порядку приєднання (будівництво та введення в експлуатацію електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника від місця забезпечення потужності до точки приєднання) об’єкта (електроустановок) Замовника до електричних мереж системи розподілу у строки, встановлені цим Договором, після виконання Замовником зобов’язань, визначених підпунктом 3.2.3 пункт у 3.2 цього Договору.

3.1.2. Здійснити первинне підключення електроустановок Замовника з метою проведення випробувань електрообладнання схеми зовнішнього електрозабезпечення електроустановок Замовника та підключити електроустановки Замовника до електричних мереж системи розподілу після повної (стовідсоткової) оплати послуги з приєднання впродовж 5 робочих днів після отримання заяви Замовника або впродовж 10 робочих днів, якщо підключення потребує припинення електропостачання інших Користувачів, після виконання Сторонами умов цього Договору та укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії (або внесення змін до діючих договорів).»;

пункт 3.1.3 виключити;

2) у пункті 3.2: підпункт 3.2.2 викласти в такій редакції: «3.2.2. Погодити з Виконавцем послуг розроблену на виконання підпункту 3.2.1 цього пункту проекту документацію в частині влаштування комерційного обліку електричної енергії.»;

підпункт 3.2.4 викласти в такій редакції: «3.2.4. Ввести в експлуатацію в порядку, встановленому законодавством у сфері містобудування, власний об’єкт та електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення електроустановок Замовника (у випадку будівництва або реконструкції об’єкта).».

2. У розділі 4:

1) пункт 4.1 викласти в такій редакції: «4.1. На дату укладення цього Договору плата за приєднання становить _____ грн (з ПДВ).

Розрахунок вартості плати за приєднання наведений у додатку до цього Договору, що є його невід’ємною частиною.»;

2) пункти 4.3 та 4.4 викласти в такій редакції: «4.3. У разі відсутності необхідності відведення земельних ділянок під будівництво об’єктів електроенергетики для приєднання електроустановок Замовника Замовник сплачує попередню оплату за приєднання на поточний рахунок Виконавця послуг у розмірі 100 відсотків плати, визначеної пунктом 4.1 цього Договору, упродовж 5 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати укладення цього Договору Сторонами.

У випадку необхідності відведення земельних ділянок під будівництво об’єктів електроенергетики для приєднання електроустановок Замовника оплата здійснюється відповідно до пункту 4.4 цього Договору.

Виконавець послуг має протягом 5 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати узгодження з усіма заінтересованими сторонами розробленої Виконавцем послуг проектної документації щодо електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника та підписання Акта про надання послуги з приєднання, повідомити Замовника про завершення вищезазначених етапів та надати Замовнику рахунок на сплату плати за приєднання.

У випадку відсутності оплати Замовником плати за приєднання згідно з пунктом 4.4 цього Договору термін надання послуги з приєднання призупиняється до моменту здійснення Замовником оплати вартості послуги з приєднання до електричних мереж.

4.4. Замовник сплачує плату за приєднання на поточний рахунок Виконавця послуг у такому порядку: оплата в розмірі 20 відсотків плати, визначеної пунктом 4.1 цього Договору, упродовж 5 робочих днів від дати підписання цього Договору Сторонами; остаточний розрахунок у розмірі 80 відсотків плати, визначеної пунктом 4.1 цього Договору, упродовж 5 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дати узгодження з усіма заінтересованими сторонами розробленої Виконавцем послуг проектної документації щодо електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника.»;

3) у пункті 4.5 слово «оплати» замінити словом «розрахунків».

IX. Додаток 2 та 3 викласти в новій редакції, що додаються.

X. Доповнити Кодекс новим додатком 4, що додається.

У зв’язку з цим додатки 4 — 5 вважати відповідно додатками 5 — 6.

XI. У додатку 5:

1. Главу 1 розділу I доповнити новим пунктом такого змісту: «1.5. Вимоги щодо влаштування засобу комерційного обліку _____».

2. Після розділу I доповнити новим розділом такого змісту: «II. Вимоги до електроустановок оператора системи розподілу

1. Для одержання потужності в точці приєднання проектна документація від точки забезпечення потужності до точки приєднання має передбачати _____».

1.1. Вимоги до електричних мереж основного та резервного живлення _____

1.2. Вимоги до релейного захисту й автоматики, компенсації струмів однофазного замикання в мережах з ізолюваною нейтраллю тощо _____

1.3. Вимоги до телемеханіки та зв’язку _____

1.4. Вимоги до ізоляції, захисту від перенапруги _____

2. Технічна характеристика ділянки електричної мережі наведена на схемі, що додається: _____».

3. Примітку викласти в такій редакції: «Примітка. Замовник має право письмово звернутися до органу виконавчої влади, що реалізує державну політику нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання та отримати відповідний висновок.».

XII. У додатку 6:

1. Розділ II викласти в такій редакції: «II. Вимоги до електроустановок ОСР/ОСР

1. Для одержання потужності в точці приєднання проектна документація від точки забезпечення потужності до точки приєднання має передбачати _____

1.1. Вимоги до електромереж основного та резервного живлення _____

1.2. Вимоги до релейного захисту й автоматики, компенсації струмів однофазного замикання в мережах з ізолюваною нейтраллю тощо _____

1.3. Вимоги до телемеханіки та зв’язку _____

1.4. Вимоги до ізоляції, захисту від перенапруги _____

1.5. Вимоги чинних нормативно-технічних документів у частині забезпечення критеріїв видачі/споживання електричної потужності (мають містити обґрунтування включення таких вимог та посилання на відповідні чинні документи) _____

2. Найближча точка в існуючих мережах оператора системи розподілу, від якої відповідно до норм проектування може бути забезпечена потреба Замовника в заявленій потужності _____».

2. Примітку викласти в такій редакції: «Примітка. Замовник має право письмово звернутися до органу виконавчої влади, що реалізує державну політику нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання та отримати відповідний висновок.».

XIII. У тексті Кодексу слова «Правила роздрібного ринку», «Замовник», «проект», «проектування», «проектна документація», «проектно-кошторисна документація», «проектні рішення», «проектні дані», «проектні роботи», «проект забудови», «веб-сайт» в усіх відмінках замінити відповідно словами «Правила роздрібного ринку електричної енергії», «замовник», «проект», «проектування», «проектна документація», «проектно-кошторисна документація», «проектні рішення», «проектні дані», «проектні роботи», «проектні рішення», «проектні дані», «проект забудови», «веб-сайт» в усіх відмінках замінити відповідно словами «Правила роздрібного ринку електричної енергії», «проект», «проектування», «проектна документація», «проектно-кошторисна документація», «проектні рішення», «проектні дані», «проектні роботи», «проект забудови», «веб-сайт» у відповідних відмінках.

Заступник директора Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики А. Огньов

	Додаток 2 до Кодексу систем розподілу
ДОГОВІР	
про нестандартне приєднання до електричних мереж системи розподілу «під ключ»/з проектуванням лінійної частини приєднання замовником (типова форма)	
№ _____	
_____ (місце укладення)	_____ (дата)
_____ (найменування оператора системи розподілу)	
в особі _____ (посада, прізвище та ініціали)	
що діє на підставі _____ (далі — Виконавець послуг), _____ (назва установчого документа)	
з однієї сторони, та _____ (найменування/прізвище, ім’я, по батькові замовника)	
(далі — Замовник), в особі _____ (посада, прізвище та ініціали)	
що діє на підставі _____ (довіреність або установчі документи)	
з іншої сторони (далі разом — Сторони, а кожна окремо — Сторона), уклали цей договір про нестандартне приєднання до електричних мереж системи розподілу «під ключ»/з проектуванням лінійної частини приєднання замовником від _____ (далі — Договір).	

При виконанні умов цього Договору Сторони зобов’язуються діяти відповідно до чинного законодавства, зокрема вимог Кодексу систем розподілу (далі – Кодекс).

1. Загальні положення

1.1. За цим Договором до електричних мереж Виконавця послуг, оператора малої системи розподілу або іншого власника електричних мереж (основного споживача) приєднується: _____

(опис об’єкта Замовника)

місце розташування об’єкта Замовника: _____

1.2. Місце (точка) забезпечення потужності об’єкта Замовника встановлюється на: _____

1.3. Точка приєднання (межа балансової належності об’єкта Замовника) встановлюється на: _____

1.4. Тип нестандартного приєднання об’єкта Замовника: _____

«під ключ»/з проектуванням лінійної частини приєднання Замовником (зайве закреслити).

1.5. Величина потужності, замовленої до приєднання (у точці приєднання), _____ кВт.

1.6. Категорія надійності електропостачання _____.

1.7. Ступінь напруги в точці приєднання визначається напругою на межі балансової належності та буде становити _____ кВ.

2. Предмет Договору

2.1. Виконавець послуг забезпечує приєднання електроустановок об’єкта Замовника (будівництво, реконструкція, технічне переоснащення та введення в експлуатацію електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника від точки забезпечення потужності до точки приєднання) до електричних мереж системи розподілу відповідно до схеми зовнішнього електрозабезпечення і проектної документації та здійснює первинне підключення електроустановок об’єкта Замовника до електричних мереж системи розподілу на умовах цього Договору.

2.2. Замовник оплачує Виконавцю послуг вартість приєднання до електричних мереж системи розподілу на умовах цього Договору.

3. Права та обов’язки Сторін

3.1. Виконавець послуг зобов’язаний:

3.1.1. Надати Замовнику необхідні вихідні дані для проектування та визначити найближчу точку відповідного ступеня напруги в існуючих (діючих) електричних мережах (повітряна лінія, трансформаторна підстанція або розподільний пункт) Виконавця послуг, від якої має проектуватися лінійна частина приєднання до точки приєднання електроустановок Замовника (у випадку проектування лінійної частини приєднання Замовником).

3.1.2. Розпочати (після виконання Замовником зобов’язань щодо авансової оплати в розмірі 20 відсотків плати, визначеної пунктом 4.1 цього Договору) в установленому порядку приєднання об’єкта (електроустановок) Замовника до електричних мереж системи розподілу.

Забезпечити в установленому порядку приєднання (будівництво та введення в експлуатацію електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника від місця забезпечення потужності до точки приєднання) об’єкта Замовника до електричних мереж системи розподілу у строки, встановлені цим Договором, після виконання Замовником зобов’язань, визначених підпунктами 3.2.1 — 3.2.4 пункту 3.2 цього Договору.

3.1.3. Здійснити первинне підключення електроустановок Замовника з метою проведення випробувань електрообладнання схеми зовнішнього електрозабезпечення електроустановок Замовника та підключити електроустановки Замовника до електричних мереж системи розподілу після виконання Замовником зобов’язань, визначених підпунктом 3.2.5 пункту 3.2 цього Договору, у тому числі повної (стовідсоткової) оплати послуги з приєднання, упродовж 5 робочих днів від дати отримання заяви Замовника або впродовж 10 робочих днів, якщо підключення потребує припинення електропостачання інших Користувачів, після виконання Сторонами умов цього Договору та укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії (або внесення змін до діючих договорів).

3.2. Замовник зобов’язаний:

3.2.1. Оплатити на умовах цього Договору вартість наданих Виконавцем послуг з приєднання електроустановок Замовника в точці приєднання.

3.2.2. Розробити на підставі технічних умов від _____ № _____, що є невід’ємним додатком до цього Договору, проектну документацію щодо будівництва (реконструкції, технічного переоснащення) електричних мереж внутрішнього електрозабезпечення (у межах земельної ділянки Замовника) електроустановок Замовника від точки приєднання до об’єкта Замовника та щодо безпеки електропостачання.

У разі проектування лінійної частини приєднання Замовником розробити на підставі технічних умов від _____ № _____, що є невід’ємним додатком до цього Договору, проектну документацію щодо будівництва (реконструкції, технічного переоснащення) електричних мереж лінійної частини приєднання, внутрішнього електрозабезпечення (у межах земельної ділянки Замовника) електроустановок Замовника від точки приєднання до об’єкта Замовника, щодо безпеки електропостачання та влаштування вузла комерційного обліку електричної енергії. Проектування лінійної частини приєднання вилучається з обсягу робіт, що виконуються Виконавцем послуг.

3.2.3. Погодити розроблену на виконання підпункту 3.2.2 пункту 3.2 цього Договору проектну документацію з Виконавцем послуг на відповідність вимогам технічних умов від _____ № _____, що є невід’ємним додатком до цього Договору.

У разі проектування лінійної частини приєднання Замовником передаєти Виконавцю послуг проектну документацію на лінійну частину приєднання у 4 примірниках для виконання ним зобов’язань за Договором.

3.2.4. Здійснити будівництво (реконструкцію, технічне переоснащення) електроустановок внутрішнього електрозабезпечення відповідно до узгодженої проектної документації.

3.2.5. Ввести в експлуатацію в порядку, встановленому законодавством у сфері містобудування, власний об’єкт та електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення електроустановок Замовника (у межах земельної ділянки Замовника), надавши Виконавцю послуг документи, що підтверджують готовність до експлуатації електроустановок об’єкта Замовника.

3.3. Виконавець послуг має право:

3.3.1. Прийняти рішення щодо надання послуги з приєднання або самостійно, або із залученням підрядних організацій.

3.3.2. У разі порушення Замовником порядку розрахунків за цим Договором призупинити виконання зобов’язань за цим Договором до належного виконання Замовником відповідних умов цього Договору та/або ініціювати перегляд Сторонами істотних умов цього Договору.

3.4. Замовник має право:

3.4.1. Контролювати, у тому числі через особистий кабінет Замовника на вебсайті Виконавця послуг та шляхом письмових запитів до Виконавця послуг, виконання Виконавцем послуг зобов’язань щодо будівництва (реконструкції, технічного переоснащення) електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника від точки забезпечення потужності до точки приєднання та хід виконання робіт, пов’язаних із наданням послуги з приєднання.

3.5. У разі виникнення потреби в перенесенні існуючих (діючих) повітряних та/або підземних електричних мереж та інших об’єктів електроенергетики звернутися до їх власника з метою укладення окремого договору щодо надання послуг з перенесення/переобладнання відповідних об’єктів електроенергетики відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії».

3.6. Після введення в експлуатацію електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення об’єкта Замовника Виконавець послуг набуває права власності на збудовані електричні мережі зовнішнього електрозабезпечення (від точки забезпечення потужності до точки приєднання).

4. Плата за приєднання та порядок розрахунків

4.1. На дату укладення цього Договору плата за приєднання «під ключ» становить _____ грн (з ПДВ).

Плату за нестандартне приєднання «під ключ» визначено з урахуванням сумарної довжини лінійної частини приєднання: _____ метрів по прямій лінії від найближчої (найближчих) точки (точок) в діючих електричних мережах Виконавця послуг напругою _____ кВ до точки приєднання електроустановок Замовника на межі земельної ділянки Замовника (або, за згодою Замовника, на території цієї земельної ділянки) (вказана Замовником прогнозна точка приєднання (для об’єктів, які приєднуються до електричних мереж уперше) в ситуаційному плані та викоплюванні з топографо-геодезичного плану в масштабі 1:2000 (1:1000, 1:500 або 1:200) (диспетчерська назва повітряної лінії електропередавання, трансформаторної підстанції або розподільного пункту)).

У разі проектування лінійної частини приєднання Замовником на дату укладення цього Договору плата за приєднання передбачає:

складову плати за приєднання потужності, що становить _____ (з ПДВ); складову плати за створення електричних мереж лінійної частини приєднання, що буде визначена відповідно до розробленої Замовником та погодженої Виконавцем послуг проектної документації щодо будівництва електричних мереж лінійної частини приєднання (від точки забезпечення потужності до точки приєднання електроустановок Замовника).

Вартість послуги з приєднання визначається Додатковою угодою до цього Договору та буде визначена відповідно до проектної документації щодо будівництва елек-

ДОКУМЕНТИ

8433	Машини або механізми для збирання або обмолоту сільськогосподарських культур, включаючи преси для соломи або сіна; газонокосарки та сінокосарки; машини для очищення, сортування або вибраковування яєць, плодів або інших сільськогосподарських продуктів, крім машин, зазначених у товарній позиції 8437
8434	Установки і апарати доїльної та обладнання для обробки та переробки молока
8436	Інше обладнання для сільського господарства, садівництва, лісового господарства, птахівництва або бджільництва, включаючи обладнання для пророщування насіння з механічним або нагрівальним обладнанням; інкубатори та брудери для птахівництва
8437	Машини для очищення, сортування або калібрування насіння, зерна чи сухих бобових культур; обладнання для борошномельної промисловості або інше обладнання для обробки зернових чи сухих бобових культур, крім машин, що використовуються на сільськогосподарських фермах
8438	Обладнання для промислового приготування або виробництва харчових продуктів чи напоїв, не включене до інших угруповань, крім обладнання для екстрагування або виробництва тваринних чи нелетких рослинних жирів, або олій
8443	Обладнання друкарське, в якому використовуються для друку пластини, циліндри та інші друкарські елементи товарної позиції 8442; інші принтери, копіювальні апарати, факсимільні апарати, об'єднані або ні; частини та аксесуари до них
8450**	Машини пральні, побутові або для пралень, включаючи машини з віджимним пристроєм
8452**	Машини швейні, крім машин для оправлення, брошурування товарної позиції 8440; меблі, основи та кришки, спеціально призначені для швейних машин; голки для швейних машин
8471	Машини автоматичного оброблення інформації та їх блоки; магнітні або оптичні зчитувальні пристрої, машини для перенесення даних на носії інформації у кодованому вигляді та машини для оброблення аналогічної інформації, в іншому місці не зазначені
8473 30	Частини та приладдя до машин товарної позиції 8471
8481	Крани, клапани, вентилі та аналогічна арматура для трубопроводів, котлів, резервуарів, цистерн, баків або аналогічних ємкостей, включаючи редукційні клапани та терморегульовальні вентилі
8501*	Двигуни та генератори, електричні (крім електрогенераторних установок)
8504*	Трансформатори електричні, статичні перетворювачі електричні (наприклад випрямлячі), котушки індуктивності та дроселі
8508**	Пилососи
8509**	Машини електромеханічні побутові з умонтованим електродвигуном, крім пилососів товарної позиції 8508
8510**	Електробритви, машинки для підстригання волосся та епіляційні апарати з вмонтованим електродвигуном
8511*	Електроприлади для запалювання або пуску двигунів внутрішнього згоряння із запаленням від іскри або компресійним методом (наприклад, магнето-запалювання, магнітоелектричні генератори постійного струму, котушки запалювання, свічки запалювання або розжарювання, стартери); генератори (наприклад, постійного та змінного струму) та переривники типу, що використовуються разом з такими двигунами
8516	Електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені; прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту; електронагрівальні апарати перукарські (наприклад, сушарки для волосся, бігуді, щипці для гарячої завивки) або сушарки для рук; праски електричні; інші побутові електро-нагрівальні прилади; елементи опору нагрівальні, крім включених до товарної позиції 8545
8517	Телефонні апарати, включаючи апарати телефонні для сотових мереж зв'язку та інших бездротових мереж зв'язку; інша апаратура для передачі або приймання голосу, зображення та іншої інформації, включаючи апаратуру для комунікації в мережі дротового або бездротового зв'язку (наприклад, у локальній або глобальній мережі зв'язку), крім передавальної або приймальної апаратури товарних позицій 8443, 8525, 8527 або 8528
8518**	Мікрофони та підставки для них; гучномовці, вмонтовані або не вмонтовані в корпус; навушники та телефони головні, об'єднані чи не об'єднані з мікрофоном, та комплекти, які складаються з мікрофона та одного гучномовця чи більше; підсилювачі звукових частот електричні; електричні звукопідсилювальні комплекти
8519	Звукозаписувальна або звуковідтворювальна апаратура
8521	Апаратура для відеозапису або відтворення відеозаписів, з відеотюннером або без нього
8523	Диски, стрічки, твердотільні енергонезалежні пристрої для зберігання інформації, «smart-картки» та інші носії для запису звуку або інших явищ, записані або незаписані, включаючи матриці та форми для виготовлення дисків, крім виробів групи 37
8525	Апаратура передавальна для радіомовлення або телебачення, до складу якої входять або не входять приймальна, звукозаписувальна чи звуковідтворювальна апаратура; телевізійні камери; цифрові камери та записувальні відеокамери
8527	Приймальна апаратура для радіомовлення, поєднана чи не поєднана в одному корпусі із звукозаписувальною або звуковідтворювальною апаратурою або з годинником
8528	Монітори та проектори, до складу яких не входить приймальна телевізійна апаратура; приймальна апаратура для телебачення, поєднана або не поєднана з радіомовним приймачем або з пристроєм, що записує або відтворює звук чи зображення
8529*	Частини, призначені виключно або переважно для апаратури товарних позицій 8525—8528
8536	Електрична апаратура для комутації або захисту електричних кіл чи для приєднання до електричних кіл або в електричних колах (наприклад, вимикачі, роз'єднувачі, перемикачі, реле, запобіжники плавкі, пристрої для гасіння стрибків напруги, штепсельні вилки і розетки, патрони для ламп та інші з'єднувачі, коробки з'єднання), для напруги не більш як 1000 В; з'єднувачі для оптичних волокон, волоконно-оптичних джгутів або кабелів
8537*	Пульти, панелі, консолі, столи, розподільні щити та інші основи, обладнані двома або більше пристроями товарної позиції 8535 або 8536, та контролю або розподілу електричного струму, включаючи пристрої чи апаратуру групи 90, та цифрові апарати керування, крім комутаційних пристроїв товарної позиції 8517
8540*	Лампи, трубки електронні з термокатодом, холодним катодом чи фотокатодом (наприклад, лампи, трубки вакуумні, паро- чи газонаповнені, ртутні дугові випрямні лампи та трубки, електронно-променеві трубки, телевізійні передавальні трубки)
8607	Частини до залізничних локомотивів або моторних вагонів трамвая або рухомого складу
8701	Трактори (за винятком тракторів товарної позиції 8709)
8702 (крім коду товару згідно з УКТЗЕД 8702 90 90)	Моторні транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, включаючи водія
8703	Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей (крім моторних транспортних засобів товарної позиції 8702), включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі
8704 (крім кодів товарів згідно з УКТЗЕД 8704 21 10 00; 8704 22 10 00; 8704 23 10 00; 8704 31 10 00; 8704 32 10 00; 8704 90 00 00)	Моторні транспортні засоби для перевезення вантажів
8705*	Моторні транспортні засоби спеціального призначення, крім призначених головним чином для перевезення людей або вантажів (наприклад, автомобілі вантажні для аварійного ремонту, автокрани, автомобілі пожежні, автобетономішалки, автомобілі прибиральні для доріг, автомобілі поливомийні, автомобілі-майстерні, радіологічні автомобілі)
8706 00	Шасі з установленими двигунами для автомобілів товарних позицій 8701—8705
8707	Кузови (включаючи кабіни) для моторних транспортних засобів товарних позицій 8701—8705
8708*	Частини та пристрої моторних транспортних засобів товарних позицій 8701—8705
8711	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них; коляски
8716 10 98 00	Причепи та напівпричепи типу причіпних будиночків для тимчасового проживання у кемпінгах або для авто-туристів вагою більш як 1600 кг
9303	Інша зброя вогнепальна та аналогічні засоби, що використовують заряд вибухової речовини (наприклад, спортивна гладкоствольна та нарізна зброя, вогнепальна зброя, яка заряджається з дула, ракетниці та інші пристрої пуску сигнальних ракет, пістолети та револьвери для стрільби холостими патронами, пістолети для гуманного забою тварин, що стріляють стрижнями, лінемети)
9401	Меблі для сидіння (крім включених до товарної позиції 9402), які перетворюються або не перетворюються на ліжка, та їх частини
9403	Інші меблі та їх частини

ПОВІДОМЛЕННЯ
про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну прутків з вуглецевої та інших легованих сталей походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова

Відповідно до Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» (далі — Закон) за скаргою ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі (далі — Комісія) від 02.07.2018 № АД-393/2018/4411-05 порушено антидемпінгове розслідування щодо імпорту в Україну прутків з вуглецевої та інших легованих сталей походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова (далі — розслідування).

Зазначеним рішенням Комісії об'єктом розслідування встановлено товар, що має такий опис:

прутки гарячекатані, які мають однаковий суцільний поперечний переріз за всією довжиною, круглого поперечного перерізу діаметром до 40 мм (включно), з вуглецевої та інших легованих сталей, у тому числі укладені в бунти чи розрізані на відрізки, що можуть мати в'ятини, ребра, канавки або інші рельєфи, створені під час прокатування з подальшою обробкою чи без неї (за винятком прутків з автоматної, швидкокорізальної та інструментальної сталі, кованих, холодного деформування або оброблення у холодному стані та кутиків, фасонних та спеціальних профілів з легованої сталі, порожнистих прутків та брусків для буріння) (далі — Товар), що класифікуються згідно з УКТЗЕД за кодами: 7213 10 00 00, 7213 91 10 00, 7213 91 20 00, 7213 91 41 00, 7213 91 49 00, 7213 91 70 00, 7213 91 90 00, 7213 99 10 00, 7214 20 00 00, 7214 99 10 00, 7214 99 39 00, 7214 99 50 00, 7214 99 79 00, 7214 99 95 00, 7227 20 00 00, 7227 90 10 00, 7227 90 50 00, 7227 90 95 00, 7228 20 91 00, 7228 20 99 00, 7228 30 20 00, 7228 30 69 00, 7228 30 89 00.

Країни походження Товару: Республіка Білорусь та Республіка Молдова.

Період дослідження: 01.01.2015 — 31.03.2018.

Період розслідування: 01.04.2017 — 31.03.2018.

Відповідно до Закону Комісія розглянула подані Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі — Мінекономіка) звіти та матеріали про результати розслідування та за результатами розгляду встановила наступне:

ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» є належним національним товаровиробником у розумінні положень пункту 16 статті 1 Закону, оскільки його частка в загальному виробництві Товару в Україні становила понад 50 %;

товар, який виробляється національним товаровиробником, у розумінні положень пункту 26 статті 1 Закону є подібним до Товару, що є об'єктом розслідування;

наявність протягом періоду розслідування демпінгового імпорту в Україну Товару походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова. Зроблено позитивний висновок щодо обґрунтованості методу, на підставі якого було визначено демпінгову маржу;

обсяги демпінгового імпорту Товару походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова за період дослідження зросли в абсолютних показниках на 3 722,5 %, відносно споживання Товару на внутрішньому ринку України — на 2 006,5 % та відносно загальних обсягів виробництва Товару в Україні — на 3 700,2 %. Відповідно до частини четвертої статті 10 Закону для оцінки сукупного впливу імпорту з декількох країн було встановлено, що в кожній країні наявна демпінгова маржа вище, ніж мінімальний рівень, обсяг демпінгового імпорту не є незначним та не виявлено невідповідності умовам конкуренції між імпортним і подібним товарами;

відсутність заподіяння істотної шкоди національному товаровиробникові;

наявність загрози заподіяння істотної шкоди національному товаровиробникові;

наявність у країнах експорту значного експортного потенціалу, що свідчить про ймовірність значного зростання обсягу демпінгового експорту на ринок України;

демпінговий імпорт в Україну Товару походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова в період розслідування здійснювався за цінами, що були нижчими за ціни продажу Товару національного товаровиробника на внутрішньому ринку України; інші фактори не мали визначального впливу на стан національного товаровиробника;

наявність причинно-наслідкового зв'язку між демпінговим імпортом в Україну Товару походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова, та загрозою заподіяння істотної шкоди національному товаровиробнику;

національні інтереси України потребують застосування остаточних антидемпінгових заходів.

Основні факти та висновки за результатами проведеного розслідування Мінекономіки надіслано всім заінтересованим сторонам розслідування.

Коментарі заінтересованих сторін не містили достатньо суттєвих та обґрунтованих аргументів і фактів, що могли б вплинути на зміну висновків, зроблених щодо наявності факту демпінгу, загрози заподіяння істотної шкоди національному товаровиробнику та причинно-наслідкового зв'язку між ними.

Беручи до уваги зазначене та керуючись положеннями статті 16 Закону, Комісія прийняла рішення від 02.12.2019 № АД-430/2019/4411-03 «Про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну прутків з вуглецевої та інших легованих сталей походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова», згідно з яким вирішила застосувати остаточні антидемпінгові заходи щодо імпорту в Україну товару, що має такий опис:

прутки гарячекатані, які мають однаковий круглий суцільний поперечний переріз діаметром до 40 мм (включно) за всією довжиною, з вуглецевої та інших легованих сталей, у тому числі укладені в бунти чи розрізані на відрізки, що можуть мати в'ятини, ребра, канавки або інші рельєфи, створені під час прокатування з подальшою обробкою чи без неї (за винятком прутків з автоматної, швидкокорізальної та інструментальної сталі, кованих, холодного деформування або оброблення у холодному стані та кутиків, фасонних та спеціальних профілів з легованої сталі, порожнистих прутків та брусків для буріння, прутків гарячекатаних, виготовлених зі сталі марок C72D2 та C72D, що класифікуються за кодом УКТЗЕД 7213 91 70 00, та C82D2 та C82D, що класифікуються за кодом УКТЗЕД 7213 91 90 00), що класифікуються згідно з УКТЗЕД за кодами: ex 7213 10 00 00, 7213 91 10 00, 7213 91 20 00, 7213 91 41 00, 7213 91 49 00, 7213 91 70 00, 7213 91 90 00, ex 7213 99 10 00, ex 7213 99 39 00, ex 7213 99 50 00, ex 7213 99 79 00, ex 7214 99 10 00, ex 7214 99 39 00, ex 7214 99 79 00, ex 7227 20 00 00, ex 7227 90 10 00, ex 7227 90 50 00, ex 7227 90 95 00, ex 7228 20 91 00, ex 7228 30 69 00, походженням з Республіки Білорусь та Республіки Молдова.

Позначка «ex» поряд з класифікаційним кодом означає, що антидемпінгове мито застосовується виключно до товарів, опис яких визначено в рішенні.

Документальне підтвердження виготовлення прутків гарячекатаних зі сталі марок C72D2, C72D, C82D2 та C82D забезпечується шляхом надання сертифіката якості, складеного виробником товару.

Остаточні антидемпінгові заходи застосовуються строком на п'ять років шляхом запровадження справляння остаточного антидемпінгового мита за ставкою:

для виробника/експортера БАТ «Білоруський металургійний завод — керуюча компанія холдингу «Білоруська металургійна компанія» (БАТ «БМЗ») (вул. Промислова, 37, м. Жлобин, Гомельська область, Республіка Білорусь, 247210) — 0,0 %;

для БАТ «Торговий Дім БМЗ-Балтія» (вул. Металістів, 10, Шауляй, Литва, LT-78151) (Closed Joint-Stock Company «Trading House BMZ-Baltiya», Lithuania, LT-78151, Shaylay city, Metalisty Street, 10) — експортера прутків з вуглецевої та інших легованих сталей, вироблених БАТ «Білоруський металургійний завод — керуюча компанія холдингу «Білоруська металургійна компанія» (БАТ «БМЗ») — 0,0 %;

для інших виробників та експортерів товару походженням з Республіки Білорусь — 31,08 %;

для виробника/експортера БАТ «Молдавський металургійний завод» (БАТ «ММЗ») (вул. Індустріальна, 1, м. Рибниця, Республіка Молдова, 5500) — 13,80 %;

для інших виробників та експортерів товару походженням з Республіки Молдова — 35,37 %.

Остаточне антидемпінгове мито справляється у відсотках до митної вартості товару.

Сплата остаточного антидемпінгового мита здійснюється в готівковій чи безготівковій формі або шляхом унесення суми мита на депозит, або оформлення відповідного боргового зобов'язання, якщо інше не передбачено законодавством України.

Остаточне антидемпінгове мито стягується органами доходів і зборів (митницями) України незалежно від сплати інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

Застосування остаточних антидемпінгових заходів не повинно створювати перешкод для здійснення митного оформлення товару.

Імпорт на митну територію України товару, що є об'єктом застосування антидемпінгових заходів, без сертифіката про походження або інших документів про походження товару, визначених міжнародними угодами про вільну торгівлю, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та в разі неможливості визначення його походження здійснюється зі сплатою остаточного антидемпінгового мита за найвищою ставкою.

Рішення Комісії набирає чинності через 30 днів з дня опублікування цього повідомлення.

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі

ПОВІДОМЛЕННЯ
про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну підшипників кочення роликових радіальних з короткими циліндричними роликами походженням з Республіки Казахстан

Відповідно до Закону України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» (далі — Закон) за скаргою приватного акціонерного товариства «Харківський підшипниковий завод» рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі (далі — Комісія) від 14.12.2018 № АД-403/2018/4411-05 порушено антидемпінгове розслідування щодо імпорту в Україну підшипників кочення роликових радіальних з короткими циліндричними роликами походженням з Республіки Казахстан (далі — розслідування).

Зазначеним рішенням Комісії об'єктом розслідування встановлено товар, що має такий опис:

підшипник кочення роликовий радіальний з короткими циліндричними роликами (умовне позначення 36-232726E2M або умовне позначення 30-232726E2M, умовне позначення 36-42726E2M або умовне позначення 30-42726E2M) (далі — Товар), що класифікується згідно з УКТЗЕД за кодом 8482 50 00 00.

Країною походження Товару є Республіка Казахстан.

Періодом дослідження визначено чотири річні періоди:

1-й річний період: 01.01.2015 — 31.12.2015;

2-й річний період: 01.01.2016 — 31.12.2016;

3-й річний період: 01.01.2017 — 31.12.2017;

4-й річний період: 01.07.2017 — 30.06.2018.

Період розслідування: 01.07.2017 — 30.06.2018.

Відповідно до Закону Комісія розглянула подані Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі — Міністерство) звіти та матеріали про результати розслідування та встановила:

приватне акціонерне товариство «Харківський підшипниковий завод» є належним національним товаровиробником у розумінні положень пункту 16 статті 1 Закону, оскільки його частка в загальному виробництві Товару в Україні становила понад 50 %;

товар, який виробляється національним товаровиробником, у розумінні положень пункту 26 статті 1 Закону є подібним до Товару, що є об'єктом розслідування;

наявність протягом періоду розслідування демпінгового імпорту в Україну Товару походженням з Республіки Казахстан. Зроблено позитивний висновок щодо обґрунтованості методу, на підставі якого було визначено демпінгову маржу. Демпінгова маржа становила:

для АТ «ЄПК Степногорськ» (Республіка Казахстан) — 20,75 %;

для інших виробників/експортерів Товару походженням з Республіки Казахстан — 22,75 %;

обсяги демпінгового імпорту Товару походженням з Республіки Казахстан за період дослідження зросли в абсолютних показниках на 487,5 %, відносно споживання Товару на внутрішньому ринку України — на 288,3 %; відносно загальних обсягів виробництва Товару в Україні — на 448,8 %;

факт заподіяння істотної шкоди національному товаровиробникові. За період дослідження відбулося погіршення ряду фінансово-економічних показників національного товаровиробника, зокрема зменшилися обсяги продажу подібного товару на внутрішній ринок України на 39,1 % та його частка в споживанні в Україні на 55,6 %, зросли залишки на 229,1 %, зайнятість скоротилась на 25,96 %, діяльність національного товаровиробника з продажу товару на внутрішньому ринку України носила збитковий характер, показник ліквідності був нижче одиниці;

наявність у Республіці Казахстан значного експортного потенціалу, що підтверджується суттєвим обсягом невикористаних виробничих потужностей, які перевищують обсяги споживання Товару на внутрішньому ринку України;

демпінговий імпорт в Україну Товару походженням з Республіки Казахстан здійснювався за цінами, що були нижчими як за ціни продажу подібного товару національного товаровиробника на внутрішньому ринку України, так і за його собівартість;

інші фактори не мали визначального впливу на стан національного товаровиробника;

наявність причинно-наслідкового зв'язку між демпінговим імпортом в Україну Товару походженням з Республіки Казахстан та заподіянням істотної шкоди національному товаровиробнику;

національні інтереси України потребують застосування остаточних антидемпінгових заходів.

Основні факти та висновки Міністерства за результатами проведеного розслідування надіслано всім заінтересованим сторонам розслідування.

Коментарі заінтересованих сторін не містили достатньо суттєвих та обґрунтованих аргументів і фактів, що могли б вплинути на зміну висновків, зроблених щодо наявності факту демпінгу, заподіяння істотної шкоди національному товаровиробнику та причинно-наслідкового зв'язку між ними.

Беручи до уваги зазначене та керуючись положеннями статті 16 Закону, Комісія прийняла рішення від 02 грудня 2019 року № АД-431/2019/4411-03 «Про застосування остаточних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну підшипників кочення роликових радіальних з короткими циліндричними роликами походженням з Республіки Казахстан», згідно з яким вирішила застосувати остаточні антидемпінгові заходи щодо імпорту в Україну товару, що має такий опис:

підшипник кочення роликовий радіальний з короткими циліндричними роликами (умовне позначення 36-232726E2M або умовне позначення 30-232726E2M, умовне позначення 36-42726E2M або умовне позначення 30-42726E2M), що класифікується згідно з УКТЗЕД за кодом ex 8482 50 00 00 походженням з Республіки Казахстан.

Остаточні антидемпінгові заходи застосовуються строком на п'ять років шляхом запровадження справляння остаточного антидемпінгового мита за ставкою:

для виробника-експортера Акціонерне товариство «ЄПК Степногорськ» (англ. — JSC EPK Stepnogorsk) (Республіка Казахстан, 021500, Акмолинська область, місто Степногорськ, промислова зона 2, будівля № 1/1) — 20,75 %;

для інших виробників та експортерів товару походженням з Республіки Казахстан — 22,75 %.

Остаточне антидемпінгове мито справляється у відсотках до митної вартості товару.

Сплата остаточного антидемпінгового мита здійснюється в готівковій чи безготівковій формі, або шляхом унесення суми мита на депозит, або оформлення відповідного боргового зобов'язання, якщо інше не передбачено законодавством України.

Остаточне антидемпінгове мито стягується органами доходів і зборів (митницями) України незалежно від сплати інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

Застосування остаточних антидемпінгових заходів не повинно створювати перешкод для здійснення митного оформлення товару.

Імпорт на митну територію України товару, що є об'єктом застосування антидемпінгових заходів, без сертифіката про походження або інших документів про походження товару, визначених міжнародними угодами про вільну торгівлю, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та в разі неможливості визначення його походження здійснюється зі сплатою остаточного антидемпінгового мита за найвищою ставкою.

Рішення Комісії набирає чинності через 30 днів з дня опублікування цього повідомлення.

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 23 жовтня 2019 р. № 970
Київ

Про затвердження Порядку
(детальних правил) органічного
виробництва та обігу органічної продукції

Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити Порядок (детальні правила) органічного виробництва та обігу органічної продукції, що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.
3. Ця постанова набирає чинності через шість місяців з дня її опублікування.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 23 жовтня 2019 р. № 970

ПОРЯДОК

(детальні правила) органічного виробництва та
обігу органічної продукції

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає детальні правила органічного виробництва та обігу органічної продукції таких галузей органічного виробництва:

- органічне рослинництво (зокрема насінництво та розсадництво);
- органічне тваринництво (зокрема птахівництво, бджільництво);
- органічне грибівництво (зокрема вирощування органічних дріжджів);
- органічна аквакультура;
- виробництво органічних морських водоростей;
- виробництво органічних харчових продуктів (зокрема органічне виноробство);
- виробництво органічних кормів;
- заготівля органічних об'єктів рослинного світу.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

1) виробництво органічних морських водоростей — збирання в природному середовищі морських водоростей або їх вирощування у водному середовищі, відокремленому від водного об'єкта (його частини) бар'єрами, або у штучних місткостях та первинна обробка для подальшого обігу;

2) вхідні продукти — матеріально-технічні ресурси, що використовуються оператором відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, але не вироблені на потужностях оператора;

3) господарство — всі потужності, що перебувають під єдиним управлінням, для цілей вирощування живих тварин та/або виробництва непереробленої сільськогосподарської продукції.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», «Про ветеринарну медицину», «Про тваринний світ».

3. Оператори можуть вести документацію, надавати інформацію, обов'язковість яких передбачена цим Порядком, як на паперових носіях, так і в електронній формі.

Детальні правила органічного рослинництва

4. Оператори повинні застосовувати схеми чергування культур у сівозміні відповідно до нормативів оптимального співвідношення культур у сівозмінах у різних природно-сільськогосподарських регіонах, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2010 р. № 164 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 13, ст. 613), з використанням бобових та інших зелених добрив, а також добрив тваринного походження та органічних матеріалів (бажано попередньо компостованих) від органічного виробництва.

5. Чергування культур здійснюється таким чином, щоб стан ґрунтів під час вирощування попередньої культури відповідав технологічним вимогам щодо вирощування наступної культури, а також забезпечувалося збільшення органічної частини ґрунту і стимулювання його біологічної активності.

6. Чергування культур повинне позитивно впливати на родючість ґрунтів, підтримувати бездефіцитний баланс гумусу та поживних речовин, знижувати рівень забур'яненості, запобігати поширенню шкідників і хвороб рослин, а також захищати ґрунт від ерозії та інших деградаційних процесів.

7. Під час виробництва органічної продукції застосування органічних добрив повинне сприяти оптимізації живлення рослин і відтворенню родючості ґрунту, забезпеченню бездефіцитного балансу поживних речовин у ґрунті, підвищенню врожайності та якості продукції рослинництва шляхом:

проведення аналізу результатів і визначення перспектив господарської діяльності (виробнича спеціалізація), прогнозованого врожайності вирощуваних культур; визначення родючості ґрунту згідно з даними агрохімічного обстеження, застосування різних компостів та інших органічних добрив, їх адекватного зберігання та використання;

розроблення організаційних заходів щодо використання добрив і речовин для покращення ґрунту.

8. Кількість внесеного з органічними добривами азоту не повинна перевищувати 170 кілограмів на 1 гектар сільськогосподарських угідь на рік (у разі використання стійлового гною, зокрема вишугеного і компостованого, дегідратованого пташиного посліду, компостованих і рідких екскрементів тварин, у тому числі пташиного посліду).

9. У разі відсутності у оператора необхідної кількості органічних добрив можуть бути використані добрива і речовини для покращення ґрунту, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях, затвердженого в установленому законом порядку (далі — перелік речовин (інгредієнтів, компонентів)).

10. Дозволяється використовувати речовини на основі мікроорганізмів для збільшення поживних речовин у ґрунті.

11. Для компостування стійлового гною можуть використовуватися препарати рослинного походження або препарати на основі мікроорганізмів.

12. Підстилковий гній великої рогатої худоби та перегній, отримані під час власного виробництва органічної продукції тваринного походження, та корисні копалини місцевого значення можуть використовуватися без додаткової переробки (обробки), якщо вони внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

13. Заходи, що забезпечують захист рослин під час виробництва органічної продукції, здійснюються шляхом:

- впровадження сівозмін;
- застосування біологічного контролю;
- культивування сортів та гібридів, стійких до хвороб та шкідників;
- застосування інтегрованої системи заходів захисту рослин.

14. У випадку неможливості ефективного захисту рослин від шкідників і хвороб шляхом застосування заходів, встановлених Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» та цим Порядком, а також існування загрози для врожаю дозволяється застосовувати лише засоби захисту рослин та пестициди, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), за умови погодження з органом сертифікації. Таке погодження здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва та/або обігу органічної продукції, затвердженого Кабінетом Міністрів України в установленому законом порядку (далі — Порядок сертифікації органічного виробництва).

15. Речовини, що використовуються в пастках та/або дозаторах (крім розпилювачів феромонів), не повинні потрапляти у навколишнє природне середовище та контактувати з іншими такими речовинами і сільськогосподарськими культурами, що вирощуються.

16. Для виробництва рослин і рослинної продукції (крім насіння і садивного матеріалу) повинно використовуватися лише органічне насіння і садивний матеріал.

З метою отримання органічного насіння і садивного матеріалу материнська рослина та інші рослини повинні бути розмножені відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції протягом щонайменше одного покоління, а для багаторічних культур — протягом щонайменше одного покоління та двох вегетаційних періодів.

17. Вибір сортів рослин, придатних для органічного виробництва, проводиться з урахуванням природної продуктивності, стійкості проти хвороб і адаптації до різних ґрунтових та кліматичних умов.

18. Оператори, що займаються органічним рослинництвом, зобов'язані відображати в журналі обліку інформацію про:

- використання добрив (дата застосування, тип та кількість добрив, ділянки, де було їх застосовано);
- використання засобів захисту рослин (причина і дата використання, тип продукту, спосіб);
- придбання вхідних продуктів сільськогосподарського походження (дата, тип і кількість придбаного продукту);

врожай (дата, тип і кількість органічної або перехідного періоду продукції рослинного походження).

Орган сертифікації разом з оператором можуть узгодити відображення в журналі обліку додаткової інформації, необхідної для забезпечення контролю органічного виробництва.

Детальні правила органічного тваринництва
Загальні вимоги до органічного тваринництва
(велика та дрібна рогата худоба, коні, свині, кролі, птиця (види, зазначені у додатку 1) і бджоли)

19. У процесі виробництва органічної продукції тваринного походження оператор повинен забезпечити:

виконання вимог до органічного тваринництва відповідно до положень Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» та цього Порядку;

використання органічних кормів для годівлі тварин. Неорганічні кормові матеріали рослинного, тваринного і мінерального походження, кормові добавки, продукти, що застосовуються для годівлі тварин та як технологічні добавки, можуть використовуватися лише у разі, коли вони внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів);

підтримання здоров'я тварин шляхом здійснення профілактичних заходів та лікування тварин відповідно до вимог законодавства у галузі ветеринарної медицини з урахуванням вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

20. Поголів'я повинне мати постійний доступ до зон на відкритому повітрі, бажано пасовищ, якщо дозволяють погодні умови та стан ґрунту.

21. Поголів'я, що вирощується згідно із законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, повинне утримуватися окремо від іншої худоби.

Дозволяється використання земель, на яких здійснюється неорганічне виробництво, для тварин, які вирощуються згідно із законодавством у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, а також використання земель, на яких здійснюється органічне виробництво, для тварин, які не утримуються згідно з вимогами законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, за умови дотримання обмежень, визначених пунктами 251—255 цього Порядку.

22. Страждання тварин, зокрема внаслідок хірургічного втручання, повинне бути зведене до мінімуму протягом усього їхнього життя, в тому числі під час забою.

23. Під час репродукції забороняється використання гормонів.

Гормони або аналогічні їм речовини можуть застосовуватися під час ветеринарного лікування для окремих тварин.

Репродукція тварин повинна здійснюватися переважно природним методом. Разом з тим може здійснюватися штучне осіменіння тварин без використання гормонів або аналогічних речовин. Застосовувати клонування і трансплантацію ембріона заборонено.

24. Заборонено застосування ветеринарних препаратів, які пригнічують функцію залоз внутрішньої секреції тварин (зокрема мають тиреостатичну, естрогенну, андрогенну і гестагенну дію), а також антибіотиків, гормонів, кохцидіостатиків, гістомонстатиків та синтетичних амінокислот для стимулювання росту або продуктивності тварин.

25. Хворих тварин слід лікувати негайно для запобігання їх стражданню. Традиційні ветеринарні препарати, зокрема антибіотики, можуть застосовуватися у разі необхідності та виключно за умови, що застосування фітотерапевтичних, гомеопатичних та інших продуктів є неефективним.

26. Під час вибору порід або різновидів слід брати до уваги здатність тварин пристосовуватися до місцевих умов, їх життєздатність і стійкість до хвороб. Під час вибору порід тварин для виробництва органічної продукції тваринного походження перевага надається місцевим породам, враховується їх стійкість до хвороб, властивих для відповідної виду тварин, або проблем із здоров'ям (мимовільного абортів і складних пологів, які потребують кесаревого розтину).

27. Введення неорганічних тварин до господарства для племінних цілей розведення дозволяється лише за відсутності на ринку органічних тварин у достатній кількості та за умов, зазначених у пунктах 28—30 цього Порядку, а також за умови погодження з органом сертифікації. Таке погодження здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

28. Під час першого створення стада або отари тварини, отримані з господарств, що виробляють неорганічну продукцію, після їх відлучення від матері повинні вирощуватися відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. Крім того, на дату введення тварин до стада або отари повинні виконуватися такі умови:

- вік буйволів, телят і лошац повинен бути менше шести місяців, а ягнят і козенят — менше 60 днів;
- маса поросят повинна бути менше 35 кілограмів;
- вік кролів повинен становити менше трьох місяців.

29. Для оновлення стада або отари до господарств, які здійснюють органічне виробництво, можуть вводитися самці тварин, що не народжували, з господарств, які здійснюють виробництво неорганічної продукції, в кількість, що не перевищує 10 відсотків поголів'я дорослих коней або великої рогатої худоби, буйволів, бізонів, та 20 відсотків поголів'я дорослих свиней, дрібної рогатої худоби (овець і кіз), кролів на рік. Крім того, до господарств, у яких утримується менше десяти голів коней або великої рогатої худоби чи менше п'яти голів свиней, дрібної рогатої худоби (овець або кіз), кролів, може вводитися з метою оновлення не більше однієї тварини на рік.

30. Визначені у пункті 29 цього Порядку показники можуть збільшуватися до 40 відсотків за умови отримання попереднього погодження органу сертифікації у разі:

- суттєвого розширення господарства;
- зміни породи тварин;
- зміни тварин, на яких спеціалізується господарство;
- коли породи тварин у господарстві перебувають під загрозою втрати від хвороб.

У цьому випадку самці тварин відповідних порід не обов'язково повинні бути такими, що не народжували.

31. Приміщення для утримання тварин повинні відповідати біологічним та поведінковим потребам тварин.

Розміщення тварин у приміщеннях має забезпечувати комфорт, благополуччя і задоволення відповідних властивих певним видам потреб тварин, які залежать від виду, породи і віку тварин. Також слід враховувати поведінкові потреби тварин, які залежать від розміру групи і від статі тварин.

32. Будівельна ізоляція, опалення та вентиляція будівлі повинні забезпечувати підтримання циркуляції повітря, рівня пилу, температури, відносної вологості повітря і концентрації газу в нешкідливих для тварин межах. Будівля повинна забезпечувати інтенсивну природну вентиляцію та природне освітлення.

33. Не обов'язково утримувати тварин у приміщеннях у регіонах з відповідними кліматичними умовами, що дозволяють тваринам жити надворі.

34. Під час розміщення тварин потрібно враховувати вимоги до площі приміщень та відкритих майданчиків для їх утримання, визначені у додатку 1, з метою забезпечення достатнього місця, необхідного тваринам для того, щоб стояти, легко лягати, повертатися, чиститися, приймати інші природні положення.

35. Приміщення для утримання тварин повинне мати гладку та неслизьку підлогу. Не менше половини площі поверхні у приміщенні, зазначеної у додатку 1, має бути суцільною (без щілин і решіток).

36. Приміщення повинні мати зручну, чисту та суху зону для відпочинку, розмір якої забезпечує комфортне перебування тварин і складається із суцільної конструкції без щілин. У зоні відпочинку повинне бути просторе сухе місце для відпочинку з підстилкою. Як підстилку слід використовувати солому або інший відповідний природний матеріал. Підстилку можна покращувати і збагачувати мінеральними речовинами, що належать до добрив та речовин для покращення ґрунту, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

37. Забороняється утримання телят віком більше семи днів в індивідуальних боксах.

38. Свиноматок та кролів необхідно утримувати в групах, крім останніх періодів поросності для свиней та періоду вигодовування поросят.

39. Поросят забороняється утримувати на плоских настилах або у клітках.

40. Зони для вигулу повинні забезпечувати можливість дефекації і риття землі для свиней. Для риття можна використовувати субстрати.

41. Зона вільного вигулу може бути частково під накриттям.

42. Траводіл (жуйні) тварини повинні мати доступ до пасовищ.

43. У разі коли траводіл (жуйні) тварини мають доступ до пасовищ у період їх випасання, а під час утримання тварин у зимовий період створюються умови для їх вільного переміщення, можуть не дотримуватися вимоги щодо забезпечення доступу тварин до зони вільного вигулу в осінньо-зимовий період.

44. Бугайки віком понад 12 місяців повинні мати постійний доступ до пасовищ або відкритих майданчиків протягом року.

45. Забороняється утримувати тварин на прив'язі або в ізоляції, крім тих тварин, яких необхідно ізолювати для забезпечення безпеки, належного утримання чи з метою ветеринарного обслуговування.

46. Загальна щільність розміщення тварин повинна забезпечувати дотримання обмеження у 170 кілограмів азоту на один гектар сільськогосподарських угідь на рік відповідно до пункту 8 цього Порядку. Максимальна кількість тварин на один гектар сільськогосподарських угідь не повинна перевищувати показників, визначених у додатку 2.

47. Такі операції, як прив'язування еластичних бандажів до хвостів овець, обрізка хвостів, підрізання зубів, підрізання дзьобів і видалення рогів, не повинні бути усталеною практикою в органічному виробництві. Проте органи сертифікації у кожному окремому випадку можуть погоджувати ці операції з міркувань безпеки або у разі, коли вони спрямовані на покращення здоров'я, умов утримання чи гігієни тварин. Таке погодження здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

48. Будь-які страждання тварин, зокрема під час хірургічного втручання, повинні бути зведені до мінімуму шляхом застосування анестезії та/або знеболювання, а також проведення операцій кваліфікованим персоналом.

49. Завантаження та розвантаження тварин повинні здійснюватися без застосування будь-якої електричної стимуляції для примушування тварин. Використання седативних ветеринарних препаратів до або під час транспортування заборонене.

50. Раціон тварин встановлюється залежно від віку, маси тіла, стану здоров'я тварин та виду корму. Утримання тварин на примусовій відгодівлі заборонене.

51. Для годівлі траводілних тварин, крім періоду, коли тварин переводять із зимового утримання на літнє, використовуються органічні корми, не менш як 50 відсотків яких вироблені в господарстві, де утримуються такі тварини, або в іншому господарстві, яке здійснює виробництво органічної продукції, переважно того ж регіону. Для свиней та птиці такий показник повинен становити 20 відсотків, кролів — 70 відсотків.

52. Усі молоді ссавці повинні вигодовуватися природним молоком, переважно материнським. Мінімальний строк такого вигодовування для великої рогатої худоби, бізонів, буйволів, оленів і коней становить три місяці, для овець і кіз — 45 днів, для свиней — 40 днів.

При цьому вимоги до площі приміщень і відкритих майданчиків, максимальної кількості тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь для буйволів, бізонів і оленів встановлюються такі, як для жуйних тварин великої рогатої худоби.

53. Система вирощування для траводілних (жуйних) тварин повинна ґрунтуватися переважно на випасі з урахуванням до доступності пасовищ у різні пори року. Не менш як 60 відсотків сухої речовини у добовому раціоні траводілних тварин на відгодівлі повинні становити грубі органічні корми, сінаж чи силос. Для тварин молочного напрямку продуктивності такий показник може бути зменшений до 50 відсотків на початку лактації на період не більше трьох місяців.

54. Грубі, зелені або сухі органічні корми чи силос повинні додаватися до щоденного раціону свиней.

55. Заборонено утримувати тварин у таких умовах або на такій годівлі, що може призвести до анемії.

56. Практика відгодівлі повинна бути зворотною на будь-якому етапі вирощування.

57. До 25 відсотків кормового раціону можуть становити корми, вироблені в перехідний період. Якщо такі корми виробляються на потужностях цього ж господарства, їх частку дозволяється збільшити до 100 відсотків.

58. До 20 відсотків загальної середньої кількості кормів, які згодуються тваринам, можуть бути спожиті чи зібрані на постійних пасовищах або на сіножатях у перший рік перехідного періоду, якщо такі пасовища або земельні ділянки є частиною господарства і не були частиною потужності цього господарства, на якій здійснювалося ведення органічного виробництва, протягом останніх п'яти років. За одночасного використання кормів, вироблених у перехідний період, і кормів із земельних ділянок у перший рік перехідного періоду загальний відсоток таких кормів разом не повинен перевищувати максимально дозволених норм, зазначених у пункті 57 цього Порядку.

59. Відсотки, зазначені у пунктах 57 і 58 цього Порядку, обчислюються щороку як відсоток сухої речовини у кормах рослинного походження.

60. Для перевірки (обробки) органічних кормів та годування органічних тварин можуть використовуватися лише такі речовини:

1) неорганічні кормові матеріали рослинного походження, кормові матеріали тваринного походження та деякі речовини, які застосовуються у годуванні тварин, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), а також за умови, що їх виготовляють або готують без синтетичних розчинників і дотриманні обмеження, встановлені пунктом 243 цього Порядку;

2) неорганічні спеції, трави та меласа, якщо: органічні спеції, трави та меласа відсутні; вони виготовляються або готуються без синтетичних розчинників;

3) використання обмежується 1 відсотком кормового раціону даного виду, що обчислюється щороку у відсотках сухої речовини кормів рослинного або тваринного походження;

4) органічні кормові матеріали тваринного походження;

4) кормові матеріали мінерального походження, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів);

5) продукти рибальства за умови, що: їх виготовляють або готують без синтетичних розчинників; використання обмежується неетрадованими тваринами; використання гідролізату рибиного білка обмежується виключно молодими тваринами;

6) сіль — морська сіль, груба кам'яна сіль;

7) кормові добавки, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

61. Якщо тварини отримані з потужностей, на яких здійснювалося неорганічне виробництво, залежно від місцевих обставин можуть застосовуватися спеціальні заходи, наприклад, лабораторні дослідження (випробування), зокрема шляхом проведення скрінінг-тестів або профілактичного карантину тварин.

62. Якщо, незважаючи на профілактичні заходи, спрямовані на забезпечення здоров'я тварин, тварини захворіли або поранилися, необхідно негайно розпочати їх лікування та в разі потреби ізолювати.

63. Під час лікування тварин необхідно віддавати перевагу застосуванню фітотерапевтичних, гомеопатичних препаратів, мікроелементів та інших речовин, що належать до кормових матеріалів мінерального походження та кормових добавок, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), перед лікуванням ветеринарними препаратами, зокрема антибіотиками, за умови, що перші є ефективними для лікування тварин даного виду і для даного випадку.

64. Якщо застосування заходів, зазначених у пунктах 62 і 63 цього Порядку, виявилось нерезультативним для боротьби із захворюванням тварин або лікування їх неудіти (поранення, опіки тощо) і якщо традиційне лікування є необхідним для запобігання стражданням тварини, можуть застосовуватися ветеринарні препарати, зокрема антибіотики, під наглядом та відповідальністю ліцензованого лікаря ветеринарної медицини.

65. У разі використання ветеринарних препаратів необхідно дотримуватися періоду їх виведення відповідно до листівки-вкладки (інструкції про застосування) та збільшити час очікування у два рази або на 48 годин, якщо такий період не зазначений.

66. У разі отримання твариною або групою тварин більше трьох курсів лікування ветеринарними препаратами, зокрема антибіотиками, протягом 12 місяців або більше одного курсу лікування, якщо продуктивний життєвий цикл тварин становить менше одного року, крім застосування обов'язкових заходів із профілактики та боротьби із збудниками хвороб тварин, у тому числі щеплень, профілактичних обробок проти паразитів, відповідні тварини або отримана з них продукція не вважаються органічними. Такі тварини повинні пройти перехідний період відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції.

67. Оператор повинен вести записи та зберігати документальні підтвердження випадків, зазначених у пунктах 61—66 цього Порядку, для надання на вимогу органу сертифікації та/або Держпродспецслужби.

68. Ветеринарні імунологічні засоби можуть використовуватися під час здійснення обов'язкових ветеринарно-санітарних заходів відповідно до законодавства у сфері ветеринарної медицини.

69. Споруди, загони, обладнання та посуд повинні регулярно очисуватися і дезінфікуватися для запобігання перехресному інфікуванню та утворенню носіїв хвороб. Гній та нез'їдений або розлитий чи розсипаний корм слід прибирати з періодичністю, необхідною для зведення до мінімуму запаху і запобігання приваблюванню комах або гризунів.

70. Для очищення та дезінфекції споруд, загонів і посуду для тварин можуть застосовуватися лише продукти для очищення та дезінфекції приміщень для утримання тварин, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

71. Родентициди (для застосування тільки у пастках) та інші речовини, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), можуть використовуватися для знищення комах та інших шкідників у спорудах та інших приміщеннях, де утримуються тварини. Пастки необхідно збирати після використання і утилізувати.

<

ДОКУМЕНТИ

ний перехід усього господарства на органічне виробництво, зокрема худоби, пасовищ та/або будь-яких земельних площ, які використовуються для годівлі тварин.

Загальний сукупний перехідний період для тварин та їх приплоду, пасовищ та/або будь-яких земельних ділянок, які використовуються для годівлі тварин, може бути скорочений до 24 місяців, якщо для годівлі тварин використовується продукція з даного господарства.

75. Тварини повинні бути ідентифіковані та зареєстровані згідно із законодавством.

76. Транспортування тварин здійснюється з дотриманням вимог законодавства.

77. Кролі повинні мати доступ до прихистку під дахом, у тому числі темних укриттів; відкритих загородек із рослинністю, бажано пасовищ; піднятої платформи, на якій вони можуть сидіти, у приміщенні або поза його межами; матеріалу для облаштування кубла для всіх кролиць, які годують.

78. На потужності заборонено утримувати більше ніж 500 кролематок.

79. Мінімальний вік забою кролів повинен становити 100 днів.

80. Оператори, що займаються органічним тваринництвом, зобов'язані відображати в журналі обліку інформацію про:

- тварин, що прибувають до господарства (походження та дата прибуття, перехідний період, ідентифікаційний номер і ветеринарні дані);
- тварин, що вибули з господарства (вік, кількість голів, вага у випадку забою, ідентифікаційний номер і місце призначення);
- будь-яких втрачених тварин та причини їх втрати;
- корми (тип, включаючи кормові добавки, пропорції різних інгредієнтів раціонів і періоди доступу до зон вільного вигулу, періоди переміщення худоби із зимових пасовищ на літні, до яких застосовуються обмеження, встановлені пунктом 254 цього Порядку);
- профілактику та лікування хвороб і ветеринарну допомогу (дата лікування, діагноз, дозування; тип лікарського засобу, інформація про активні фармакологічні речовини, що використовуються, і рекомендації ветеринара щодо ветеринарного догляду із зазначенням причин та періодів застосування засобів (речовин) до того, як продукти тваринного походження можуть вважатися органічними).

Орган сертифікації разом з оператором можуть узгодити відображення в журналі обліку додаткової інформації, необхідної для забезпечення контролю органічного виробництва.

Додаткові вимоги до органічного птахівництва

81. Птиця забороняється утримувати в клітках.

82. Птиця повинна мати доступ до вигулних майданчиків не менше ніж протягом однієї третини життя.

83. Вигулні майданчики для птиці повинні бути переважно вкритими рослинністю, мати захисні споруди та забезпечувати птиці доступ до корму і води.

84. Якщо птиця утримується без доступу до вигулних майданчиків у зв'язку з обмеженнями, пов'язаними із захистом здоров'я людей та тварин, вона повинна мати постійний доступ до достатньої кількості грубого корму і відповідного матеріалу, що забезпечував би її поведінкові потреби.

85. Водоплавна птиця завжди, якщо дозволяють погодні та ветеринарно-санітарні вимоги, повинна мати доступ до річки, струмка, ставка, озера або басейна з метою задоволення відповідних видоспецифічних потреб і забезпечення належного утримання.

86. Приміщення для утримання всіх видів птиці повинні відповідати таким вимогам:

- 1) не менше однієї третини площі підлоги повинна бути суцільною (без щілин і решіток), вкритою підстилкою, зокрема соломою, стружкою, піском та/або торфом;
- 2) у приміщеннях, в яких утримуються кури яєчних порід, необхідно забезпечити можливість прибирання пташиного посліду;
- 3) сідала та гнізда повинні бути такого розміру та у такій кількості, що відповідає масі та кількості птиці, як зазначено у додатку 1;
- 4) отвори для входу / виходу повинні бути достатнього розміру для безперешкодного переміщення птиці, загальна ширина отворів для входу / виходу повинна становити не менше ніж 4 метри на кожні 100 кв. метрів площі приміщення, в якому утримується птиця;
- 5) у кожному приміщенні, в якому утримується птиця, можна утримувати не більше:

- 4800 курчат;
- 3000 кур яєчних порід;
- 5200 цесарок;
- 4000 мускусних або пекінських качок чи 3200 мускусних або пекінських качурів чи качок інших порід;
- 2500 півнів, гусей або індиків;
- 6) загальна корисна площа приміщення, в якому утримується птиця, що вирощується для виробництва м'яса, в окремій потужності не повинна перевищувати 1600 кв. метрів;
- 7) конструкція приміщення, в якому утримується птиця, повинна забезпечувати безперешкодний доступ птиці до вигулних майданчиків.

87. У приміщенні для утримання птиці додатково може застосовуватися штучне освітлення з метою забезпечення не більше 16 годин світлового дня на добу з безперервним періодом нічного відпочинку без штучного освітлення тривалістю не менше восьми годин.

88. Птиця повинна вирощуватися до досягнення нею встановленого мінімального віку або належати до порід, що повільно ростуть. Забороняється використання інтенсивних методів вирощування.

Якщо в господарстві не використовуються породи, що повільно ростуть, встановлюється такий мінімальний вік птиці під час забою:

- для курчат — 81 день;
- для півнів — 150 днів;
- для качок пекінської породи — 49 днів;
- для мускусних качок — 70 днів;
- для мускусних качурів — 84 дні;
- для кряків — 92 дні;
- для цесарок — 94 дні;
- для індиків і гусей — 140 днів;
- для індичок — 100 днів.

89. Грубі, зелені або сухі корми повинні додаватися до щоденного раціону птиці.

90. Приміщення повинні звільнятися від тварин між кожними партіями вирощуваної птиці. В цей час необхідно проводити очищення та дезінфекцію приміщень і обладнання. Після завершення вирощування кожної партії птиці вигулні майданчики слід залишати порожніми, щоб дозволити рослинності відновитися. З метою підтвердження дотримання цих вимог оператор веде документальний облік всіх операцій.

Такі вимоги не стосуються випадків, коли птиця не вирощується партіями, не утримується у приміщеннях і вільно ходить протягом дня.

Додаткові вимоги до органічного бджільництва

91. Під час вибору порід бджіл слід надавати перевагу місцевим екотипам бджол медоносної (Apis mellifera) відповідно до вимог породного районування.

92. У разі оновлення пасік дозволяється заміняти неорганічними бджолиними матками і роєм 20 відсотків маток і рою на рік, за умови, що матки і робочі бджолі поміщаються у вулики із стільниками або воцнюю, які мають органічне походження. Ця вимога не поширюється на перехідний період для пасік.

93. Під час перехідного періоду віск слід заміняти воском з органічного бджільництва.

94. Під час формування пасік або під час перехідного періоду використання бджолиного воску неорганічного походження дозволяється в обсягах, необхідних для забезпечення життєвільності бджолиних сімей, лише у разі, коли:

- віск органічного походження відсутній на ринку органічної продукції;
- віск не забруднено речовинами, забороненими до використання під час виробництва органічної продукції;
- віск отримано із запечатаних комірків.

95. Пасіки повинні розташовуватися у такій місцевості, щоб у радіусі трьох кілометрів джерелами нектару і пилюки були переважно органічні рослини та/або дикорослі рослини, ліси або рослини, що не оброблялися з використанням речовин, заборонених до використання у процесі органічного виробництва, визначених статтею 14 Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

Оператор повинен забезпечити розташування пасік на відстані, що не може спричинити забруднення продуктів бджільництва або негативно вплинути на здоров'я бджіл. Зазначені вимоги не застосовуються, якщо цвітіння не відбувається або вулики не задіяні.

96. Розміщення пасік здійснюється відповідно до Закону України «Про бджільництво».

97. Вулики повинні бути виготовлені з природних матеріалів, які не створюють загрози забруднення довкілля або сільськогосподарської продукції. Забороняється обробляти внутрішню частину вуликів фарбами та/або іншими хімічними речовинами.

98. Бджолиний віск для нових сімей повинен бути вироблений в потужностях, де здійснюється ведення органічного виробництва.

99. У вуликах можна використовувати лише природні продукти, такі як прополіс, віск і рослинні олії.

100. Під час відкачування меду заборонено використовувати хімічно синтезовані репеленти, а також відкачувати мед із стільників за наявності в них розплоду.

101. Після завершення продуктивного сезону у вуликах слід залишати для зимівлі запаси органічного меду та пилюки, достатні для життєдіяльності бджіл.

102. Годівля бджолиних сімей дозволяється лише у разі, коли виживання бджіл є під загрозою у зв'язку з кліматичними умовами і лише у строк між останнім відкачуванням меду та за 15 днів до початку наступного періоду медозбору. Дозволяється годувати бджіл органічним медом, органічним цукровим сиропом або органічним цукром.

103. Для захисту рамок, вуликів і стільників, зокрема від шкідників, дозволяється використовувати лише родентициди (тільки для застосування у пастках) і відповідні речовини, зазначені у додатку 3.

104. Дозволяється застосовувати фізичні методи для дезінфекції пасік, наприклад, пару або відкритий вогонь.

105. Знищення розплоду трутнів дозволяється лише для запобігання розповсюдженню кліща Varroa destructor.

106. Якщо, незважаючи на всі профілактичні заходи, бджолині сім'ї захворіли або заражені паразитами, необхідно негайно розпочати їх лікування і за необхідності бджолині сім'ї слід ізолювати.

107. Про випадки застосування ветеринарних препаратів оператор інформує орган сертифікації відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

108. Мурашина кислота, молочна кислота, оцтова кислота і щавелева кислота, а також ментол, тимол, евкаліптол або камфора можуть застосовуватися у випадку зараження кліщем Varroa destructor.

109. Якщо лікування проводиться ветеринарними препаратами, в цей період бджолині сім'ї, до яких застосовується лікування, слід ізолювати, а весь віск замінити воском з органічного бджільництва. У подальшому до цих сімей застосовується перехідний період відповідно до частини дев'ятої статті 25 Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

110. Вимоги, зазначені у пункті 109 цього Порядку, не стосуються продуктів, зазначених у пункті 108 цього Порядку.

111. Оператори, що займаються органічним бджільництвом, зобов'язані відображати в журналі обліку інформацію про:

- використання кормів (тип, дата, кількість та вулики, де вони використовуються);
- вилучення, переробку та зберігання продуктів бджільництва;
- визначення стільників та операції з відкачування меду.

Детальні правила органічного грибництва

112. Під час підготовки субстрату (компосту) для вирощування органічних грибів оператор може використовувати такі компоненти:

- гній та екскременти тварин, отримані в процесі власного виробництва органічної продукції тваринного походження або придбані у операторів, включених до Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції (далі — Реєстр операторів).
- У разі відсутності зазначених компонентів для підготовки субстрату (компосту) можуть застосовуватися добрива і речовини для покращення ґрунту, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), але не більш як 25 відсотків загальної маси всіх складових частин субстрату (компосту) без урахування покривного матеріалу та доданої води;
- торф, який не зазнав впливу мінеральних добрив та пестицидів, промислового забруднення;
- солому та інші рослинні рештки, що використовуються в процесі приготування субстрату (компосту), отримані під час власного виробництва органічної продукції або придбані у операторів, включених до Реєстру операторів;
- деревину, не оброблену після вирубки хімічними речовинами;
- мінеральні добрива та препарати, що належать до добрив та речовин для покращення ґрунту, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), воду і ґрунт.

113. Для виробництва органічних дріжджів можна використовувати лише органічні субстрати.

Органічні і неорганічні дріжджі не повинні використовуватися під час виробництва органічної харчової продукції та кормів одночасно.

У виробництві органічних дріжджів, кондитерських виробів та у приготуванні закусок можуть використовуватися технологічні добавки для виробництва дріжджів і дріжджових продуктів, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), та продукти і речовини, зазначені в пункті 222 цього Порядку.

Детальні правила органічної аквакультури

114. Під час виробництва органічної продукції аквакультури застосовуються загальноприйняті технологічні операції вирощування об'єктів аквакультури з урахуванням вимог, установлених Законами України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», «Про рибе-не господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», «Про аквакультуру» та цим Порядком.

115. Вимоги цього розділу не поширюються на території та об'єкти природно-заповідного фонду України.

116. Основою виробництва органічної продукції аквакультури є:

- відповідне планування та організація біологічних процесів, які базуються на екосистемах з використанням їх внутрішніх природних ресурсів, із застосуванням методів, які забезпечують використання живих організмів і механічних методів виробництва, виробництва органічної продукції аквакультури на засадах раціонального використання водних біоресурсів, заборони застосування генетично модифікованих організмів, похідних генетично модифікованих організмів або продуктів, вироблених генетично модифікованими організмами, крім ветеринарних препаратів, та за результатами оцінки ризику, а також у разі потреби здійснення профілактичних (превентивних) заходів, обмеження застосування вхідних продуктів;
- зведення до мінімуму використання ресурсів, що не відновлюються, і продуктів несільськогосподарського походження;
- урахування місцевого або регіонального екологічного балансу під час вибору продукції для виробництва;
- підтримання у здоровому стані об'єктів аквакультури шляхом стимулювання природного імунного захисту, а також вибір відповідних кормів і методів господарювання;
- підтримання біологічного розмаїття природних водних екосистем, забезпечення функціонування у належному стані навколишніх водних і суходільних екосистем.

117. Виробництво органічної продукції аквакультури здійснюється на ділянках, які не піддавалися забрудненню речовинами, крім речовин, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

118. Потужності для виробництва аквакультури, на яких здійснюється ведення органічного та неорганічного виробництва, повинні відокремлюватися. Оператори ведуть відповідні записи для підтвердження такого відокремлення відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

Діяльність операторів, які мають у своєму складі потужності, на яких виробляють неорганічні об'єкти аквакультури, також підлягає перевірці органом сертифікації щодо виконання вимог до паралельного та/або одночасного виробництва. Заходи з відокремлення потужностей, на яких здійснюється ведення органічного та неорганічного виробництва, повинні враховувати природні процеси, відокремлені системи подачі води, дотримання відстаней, течії і розташування відносно неї потужностей.

119. Для кожного нового оператора, який подає заявку на перехід до органічного виробництва та планує виробляти більше ніж 10 тонн продукції аквакультури на рік, необхідно провести оцінку впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Оператор інформує орган сертифікації про результати оцінки впливу на довкілля відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

120. Оператор у довільній формі розробляє щорічний план сталого управління, який містить:

- заходи з управління потужностями для збору врожаю аквакультури;
- заходи, що здійснюються з метою зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, зокрема із зазначенням кількості поживних речовин за один цикл виробництва чи за один рік;
- відомості про нагляд за справністю обладнання;
- програму зменшення відходів;
- програму захисних та запобіжних заходів, які вживаються проти хижих тварин.

121. До плану додається інформація про вплив виробничої діяльності на навколишнє середовище.

122. Під час виробництва продукції органічної аквакультури необхідно забезпечити використання відновлюваних джерел енергії та матеріалів, які підлягають вторинній переробці. Залишкове тепло використовується мінімально.

123. Органічна аквакультура базується на вирощуванні об'єктів аквакультури, що походять з органічного маточного стада та органічного господарства.

124. Під час вибору порід та видів об'єктів аквакультури враховується їх здатність пристосовуватися до перебування у штучних умовах або у відповідних рибно-господарських водних об'єктах та рибогосподарських технологічних водоймах. Місцеві види використовуються для виведення порід, які будуть більш пристосовані до умов існування в господарстві, мають належний стан здоров'я та розвинуту систему травлення. Органу сертифікації надається документальне підтвердження походження об'єктів аквакультури, що надходять до господарства. Для відтворення відбираються такі види об'єктів аквакультури, під час догляду за якими не буде заповідано значної шкоди диким видам об'єктів аквакультури.

125. Під час вирощування органічної продукції аквакультури забезпечується створення умов, що відповідають потребам певного виду для управління маточним стадом, вирощування і виробництва молодяну.

126. Утримання об'єктів аквакультури здійснюється з урахуванням особливостей технології вирощування та географічного розташування господарства (зони аквакультури).

127. Під час вирощування органічної продукції щільність посадки (біомаса) та практика господарювання з виробництва об'єктів аквакультури повинні відповідати показникам, зазначеним у додатку 4.

128. У разі відсутності об'єктів вирощування з органічного маточного стада або органічного господарства в органічному господарстві використовуються виволнені відповідно до законодавства дикі водні біоресурси чи неорганічні об'єкти аквакультури лише з метою годування, покращення генетичного матеріалу, а також у разі відсутності доступу до органічної аквакультури.

Зазначені особи вирощуються згідно з вимогами законодавства про органічне виробництво, обіг та маркування органічної продукції протягом не менше трьох місяців до використання у виробництві органічної продукції аквакультури.

Для тварин, занесених до Червоної книги України, дозвіл на спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України надається Мінеко-нерго відповідно до законодавства на підставі рішень Національної комісії з питань Червоної книги України.

Вимога абзацу першого цього пункту не поширюється на організацію кормового режиму риб, ракоподібних та голкошкірих, визначеного пунктом 132 цього Порядку.

129. Під час здійснення органічного виробництва продукції аквакультури заборонено використання гормонів або подібних речовин.

130. Під час здійснення органічного виробництва продукції аквакультури не повинні використовуватися штучне виробництво одностатевих різновидів, крім ручного відбору, індукція поліплідії, штучна гібридизація та клонування.

131. Годівля об'єктів аквакультури здійснюється кормами, що відповідають їх харчовим потребам на різних стадіях розвитку. Рослинна частка корму повинна походити з органічного виробництва, а частка корму, отримана з водних біоресурсів, — з природних популяцій риб, які виволнені згідно з дотриманням вимог законодавства. У процесі вирощування органічної молоді водних біоресурсів як корм може використовуватися традиційний для цих об'єктів аквакультури фіто- і зоопланктон.

132. Організація кормового режиму для риб, ракоподібних та голкошкірих здійснюється з дотриманням таких умов:

- здоровий стан об'єктів аквакультури;
- висока якість продукції, включаючи харчовий склад, який повинен гарантувати високу якість кінцевої продукції, призначеної для споживання;
- незначний вплив на стан навколишнього природного середовища.

Корми у раціоні хижих водних біоресурсів використовуються з дотриманням таких умов:

- органічне походження кормового матеріалу;
- походження рибного борошна та жиру з продуктів переробки органічної аквакультури;
- походження рибного борошна, жиру та інгредієнтів рибного походження з продуктів переробки риб, виволнених з дотриманням вимог законодавства;
- у разі виготовлення кормів із цілої риби відповідна рибна сировина повинна походити з рибальства, яке здійснювалося з дотриманням вимог законодавства;
- кормовий раціон може містити не більш як 60 відсотків органічної продукції рослинництва.

133. Під час утримання таких об'єктів аквакультури, як молюски та об'єкти інших видів, які живляться природним планктоном, забезпечується можливість задоволення їх потреб у харчуванні природним шляхом, крім молодих особин, що відгодовуються у розплідниках та інкубаторах.

134. У процесі вирощування органічних молюсків на стадії личинки може бути використаний як корм фіто- та зоопланктон.

135. Кормовий раціон креветок може містити не більш як 25 відсотків рибного борошна і 10 відсотків риб'ячого жиру, отриманих із риби, вилученої з дотриманням вимог законодавства. З метою забезпечення креветок усіма необхідними речовинами у необхідній кількості в їх раціон може бути додано органічний холистерин. Якщо холистерин органічної якості недоступний, може бути використаний неорганічний холистерин, отриманий з вовни, молюсків тощо.

136. Використання неорганічних кормових матеріалів рослинного, тваринного та мінерального походження, кормових добавок, технологічних добавок окремих продуктів, які застосовуються під час годівлі об'єктів аквакультури, дозволяється, якщо вони внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

137. Астаксантин органічного походження, такого як панцири ракоподібних органічного походження, може використовуватися як корм для лососів та форелей з урахуванням їх фізіологічних потреб. Якщо органічні джерела недоступні, допускається використання природних джерел астаксантину (таких як дріжджі Phaffia).

138. Гістидин, отриманий в ході ферментації, може бути використаний як корм для лососів та форелей, якщо кормові продукти не забезпечують достатню кількість гістидину, щоб задовольнити потреби раціону риб і запобігти утворенню каратоксинів.

139. Під час здійснення органічного виробництва продукції аквакультури не допускається використання активаторів росту та синтетичних амінокислот.

140. Профілактика захворювань об'єктів органічного виробництва продукції аквакультури ґрунтується на здійсненні заходів щодо утримання об'єктів аквакультури в оптимальних умовах завжди вибору відповідного місця та оптимальної конструкції споруд, а також провадження на належному рівні господарської діяльності та управління, зокрема шляхом регулярного очищення та дезінфекції споруд і приладів, застосування високоякісних кормів, відповідної щільності розміщення, а також вибору видів і різновидів.

141. Під час здійснення органічного виробництва продукції аквакультури допускається використання ветеринарних імунобіологічних засобів.

142. План управління здоров'я об'єктів аквакультури розробляється оператором у довільній формі та повинен містити опис заходів з біобезпеки та запобігання хвороб, зокрема письмову угоду про рекомендації щодо підтримання здоров'я, з урахуванням розмірів виробництва, надання кваліфікованих послуг від ліцензованого лікаря ветеринарної медицини, який повинен відвідувати господарство не рідше одного разу на рік, а у разі запобігання хворобам двостулкових молюсків — не рідше одного разу на два роки.

143. Все обладнання, техніка та системи повинні бути чистими та продезінфікованими. Чистення обладнання та техніки здійснюється за допомогою фізичних та механічних засобів. Для очищення та дезінфекції можуть використовуватися тільки речовини для очищення та дезінфекції обладнання, техніки та систем за відсутності водних біоресурсів та речовини, які дозволено використовувати як за присутності, так і за відсутності водних біоресурсів, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

144. У разі застосування «літування» як ветеринарно-санітарного заходу риби-ництва Держпродспоживслужба визначає необхідність і тривалість застосування такого заходу. Застосування «літування» документується після кожного виробничого циклу у відкритих системах виробництва у морі. «Літування» також рекомендується для інших способів виробництва, де використовуються резервуари, ставки та плаваючі риби-ницькі садки або риби-ницькі садки, і не є обов'язковим для вирощування двостулкових молюсків.

Під час застосування «літування» плаваючий риби-ницький садок або риби-ницький садок, або інша місткість, що використовуються для виробництва об'єктів аквакультури, вивільняються, дезінфікуються та зберігаються порожніми перед початком повторного використання.

145. Залишки рибного корму, фекалій і мертві тварини швидко видаляються, щоб уникнути будь-якого ризику заподіяння значної шкоди навколишньому природному середовищу в частині забезпечення гранично допустимої концентрації речовин у водних об'єктах відповідно до встановлених нормативів, затверджених наказом Мінагрополітики від 30 липня 2012 р. № 471, зведення до мінімуму ризиків захворювань та запобігання привертанню уваги комах або гризунів.

146. Під час здійснення органічного виробництва продукції аквакультури ультрафіолетове світло та озон використовуються тільки в інкубаторах і розплідниках.

147. Для біологічного контролю ектопаразитів перевага має надаватися використанню риб-чистильників, а для прісноводних об'єктів аквакультури — морської води та розчинів кукурської солі.

148. Для запобігання стражданню об'єкта аквакультури у разі виникнення захворювання лікування слід проводити невідкладно; традиційні ветеринарні препарати, зокрема антибіотики, можуть застосовуватися у разі потреби та виключно за умови, що застосування фітотерапевтичних, гомеопатичних та інших продуктів є не-ефективним.

149. Дopusкається використання ветеринарних препаратів для захисту здоров'я тварин та пов'язаного з цим здоров'я людей відповідно до вимог законодавства.

150. У разі коли, незважаючи на профілактичні заходи, виникають проблеми із здоров'ям об'єктів аквакультури, під час ветеринарного лікування використовуються такі речовини, надаючи пріоритетність:

- 1) речовинами з рослин, тварин і мінералів у гомеопатичних розчинах;
- 2) рослинами та їх екстрактами, що не мають знеболюючої дії;
- 3) таким речовинами, які мікроелементи, метали, природні імуностимулятори або дозволені пробіотики.

151. Використання алопатичних (традиційних) методів лікування обмежене двома курсами лікування на рік, крім вакцинації та заходів із ліквідації хвороб тварин. У випадках, коли виробничий цикл становить менше одного року, застосовується обмеження щодо алопатичних методів лікування лише один раз на рік. Якщо вимо-

ДОКУМЕНТИ

ги стосовно обмеження щодо алопатичних методів лікування порушені, зазначені об’єкти аквакультури не вважаються органічними.

152. Обмеження щодо використання ветеринарних препаратів для обробки від паразитів, крім обов’язкових заходів із ліквідації хвороб тварин, застосовуються два рази на рік або один раз на рік, якщо виробничий цикл становить менше ніж 18 місяців.

153. У разі використання алопатичних ветеринарних препаратів і препаратів для обробки від паразитів, зокрема під час заходів із ліквідації хвороб тварин, що здійснюються під обов’язковим контролем, необхідно дотримуватися періоду їх виведення відповідно до листівок-вкладки (інструкції про застосування) та збільшити час очікування у два рази або на 48 годин, якщо такий період не зазначений.

154. Про використання ветеринарних препаратів повідомляється органу сертифікації відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

155. Заборонено застосування установок замкнутого водопостачання, крім інкубаційних цехів та басейнів, під час виробництва органічної продукції аквакультури, а також під час виробництва видів, що використовуються як корм для відгодівлі об’єктів аквакультури.

156. Штучний обігрів чи охолодження води допускається лише в інкубаторах та розплідниках. Вода з природних свердловин використовується для підігріву чи охолодження на всіх стадіях виробництва.

157. Організація середовища утримання органічних об’єктів аквакультури здійснюється з дотриманням таких умов:

наявність достатнього простору для нормального існування об’єктів аквакультури з урахуванням потреб кожного їх виду;

забезпечення гранично допустимої концентрації речовин у водних об’єктах відповідно до встановлених нормативів, затверджених наказом Мінагрополітики від 30 липня 2012 р. № 471;

відповідність рівня температури та освітлення біологічним потребам видів з урахуванням географічного розташування господарства.

158. З урахуванням впливу щільності популяції та практики господарювання на умови існування об’єктів аквакультури здійснюється постійний моніторинг стану об’єктів вирощування за такими показниками, як пошкодження плавців, інші ушкодження тіла, темпи росту, поведінка та загальний стан здоров’я.

159. У разі виробництва прісноводної риби дню рибогосподарського водного об’єкта та рибогосподарської технологічної водойми повинне відповідати природним умовам.

160. У разі вирощування коропок:

дню рибогосподарського водного об’єкта та рибогосподарської технологічної водойми повинне бути з природного ґрунту;

забезпечується ефективне використання наявних ресурсів органічних добрив (гною, торфу та торфогнойових компостів, сапропелю, органічних відходів переробки сільськогосподарської продукції тощо);

удобрення ставів та озер органічними та мінеральними речовинами повинне здійснюватися лише добривами та речовинами для покращення ґрунту, внесеними до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), з максимальним застосуванням азоту 20 кілограмів на 1 гектар.

161. Заходи з біологічної меліорації або хімічної меліорації здійснюються із застосуванням місцевих покладів вапняків, крейди та мергелів. Заборонена обробка із застосуванням синтетичних хімічних речовин для контролю гідрофітів та рослинного покриття, які присутні у водах, що використовуються для виробництва.

162. Дизайн та конструкція водних систем, які запобігають потраплянню забруднюючих речовин, забезпечують такі значення фізико-хімічних параметрів, які гарантуватимуть підтримання здоров’я об’єктів аквакультури та задоволення їх поведінкових потреб.

163. Розташоване на суші господарство повинне відповідати таким вимогам:

можливість відстежування та контролю за рівнем витрат та якістю води, що надходить та виходить у проточних системах;

наявність природної рослинності на не менш як 10 відсотках периметра («земля–вода») зони.

164. Системи запобігання забрудненню на морі повинні розміщуватися в місцях, у яких водний потік та глибина є такими, що забезпечують мінімізацію впливу на дно водойми та навколишнє природне середовище, мають відповідний дизайн, конструкцію плавучих рибницьких садків або рибницьких садків та утримуються з урахуванням їх місця розташування в навколишньому природному середовищі.

165. Утримання об’єктів аквакультури здійснюється таким чином, щоб унеможливити їх потраплення в навколишнє природне середовище.

Якщо риба або ракоподібні покинули середовище їх існування, оператор вживає належних заходів для зменшення впливу на місцеву екосистему та має забезпечити: відлов водних біоресурсів, що покинули середовище їх існування, з подальшим документальним фіксуванням таких випадків;

інформування органів місцевого самоврядування;

здійснення заходів щодо неповторення даних випадків.

166. Система подачі води повинна бути відокремлена та оснащена природними, біологічними фільтрами, технологіями природної фільтрації, в окремих випадках — механічними фільтрами з метою збирання відходів.

167. У ставках, штучних місткостях для вирощування риби та каналах, які використовуються для виробництва продукції аквакультури, облаштовується ложа з природною фільтрацією або біологічними чи механічними фільтрами для збирання відходів чи застосовуються водні рослини та / або біоресурси (двостулкові молюски), які сприяють очищенню та поліпшенню якості води.

168. Оператор повинен забезпечити дотримання законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

169. Персонал, який безпосередньо працює з об’єктами аквакультури, повинен володіти необхідними базовими знаннями і навичками щодо здоров’я та належного утримання таких об’єктів.

170. Втручання людини у природні процеси, притаманні для об’єктів аквакультури, повинне бути мінімальним із використанням належного устаткування та складенням відповідної звітності з метою уникнення травм та стресових ситуацій. Поводження з маточним стадом має здійснюватися у спосіб, який передбачає мінімізацію ризику заподіяння фізичної шкоди та стресу; у разі потреби допускається застосування анестезії. Кількість операцій із сортування повинна бути мінімальною для забезпечення нормального функціонування риб.

Страждання об’єктів аквакультури повинні зводитися до мінімуму протягом усього життя тварин, зокрема під час забою.

Заборонена ампутація стебельчастих очей у креветок, зокрема всі подібні практики, такі як перев’язування, надрізання та прищипування.

Методи забою риби повинні бути оптимальними, безболісними. Під час обрання методу забою слід враховувати вид та антропометричні параметри водних біоресурсів.

171. У разі використання штучного освітлення під час органічного виробництва продукції аквакультури враховуються такі обмеження:

тривалість світлового дня не перевищує максимального рівня, за якого гарантується дотримання етологічних потреб, географічних умов та загального стану тварин на господарстві;

максимальний рівень світлового дня не перевищує 14 годин протягом дня, крім цілий відтворення.

Необхідно уникати стрибкоподібних змін інтенсивності освітлення за допомогою використання ламп із функцією регулювання яскравості чи фонового освітлення.

172. З метою підтримання нормального стану здоров’я та життєдіяльності тварин дозволяється аерація. Перевагу слід надавати аераторам, які працюють на відновлюваних джерелах енергії. Оператор у довільній формі веде облік інформації про здійснення таких заходів.

173. Використання кисню допускається лише у разі необхідності підтримання нормального стану здоров’я об’єктів аквакультури, під час критичних періодів виробництва чи транспортування, а також за таких умов:

раптове підвищення температури, падіння атмосферного тиску чи забруднення навколишнього природного середовища;

нерегулярне проведення таких процедур, як відбір проб та сортування;

для гарантування виживання популяції.

Оператор у довільній формі веде облік інформації про здійснення таких заходів.

174. Записи про здійснення захисних та запобіжних заходів, що запроваджуються проти хижих тварин, робляться в плані сталого управління.

175. Під час транспортування слід забезпечити дотримання належних умов утримання об’єктів аквакультури та вжити належних заходів, щоб звести до мінімуму тривалість транспортування.

176. Жива органічна риба транспортується у відповідних ємностях, заповнених чистою водою такої температури та з такою кількістю кисню, що задовольняють її фізіологічні потреби.

177. Перед транспортуванням живої органічної риби та рибної продукції ємності повинні бути добре очищені, продезінфіковані та промиті.

178. Для зменшення стресу органічної риби здійснюються відповідні заходи, зокрема під час транспортування щільність посадки особин не повинна бути такою, що може заподіяти їм шкоду.

179. Вирощування двостулкових молюсків може проводитися в одній водній зоні одночасно з виробництвом органічних рибних об’єктів та морських водоростей у полікультурній системі з внесенням відповідного запису до плану сталого управління. Двостулкові молюски також можуть вирощуватися у полікультурії разом з червоногими молюсками.

180. Органічне виробництво двостулкових молюсків здійснюється у зонах, розділених стовпами, поплавцями або іншими чіткими мітками та у разі потреби обмежених сітчастими мішками, клітками та іншими штучними засобами.

181. Оператори, що вирощують молюсків, забезпечують максимальну безпеку для видів, які потребують охорони. У разі використання сіток від хижаків їх конструкція не повинна заподіяти шкоди птахам, що літають.

182. За умови незаподіяння шкоди навколишньому природному середовищу, дотримання вимог законодавства дикий посадковий матеріал з-за меж потужності може використовуватися для розмноження у разі, коли двостулкові молюски походять з:

колоній, які очевидно не переживуть зимову погоду;

природних колоній, розташованих на збірних колекторах.

З метою відстеження робиться відповідний запис відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва про те, як, де і коли було зібрано дикий посадковий матеріал.

Дикий посадковий матеріал двостулкових молюсків із потужностей, на яких здійснюється ведення неорганічного виробництва, може бути введено до потужностей, на яких здійснюється ведення органічного виробництва, у розмірі не більш як 80 відсотків.

183. У виробництві застосовується щільність посадки, яка не перевищує щільності, що застосовується для молюсків у неорганічних умовах виробництва в певній місцевості. Сортування, проріджування і коригування щільності розміщення проводять відповідно до наявної біомаси та з метою забезпечення благополуччя тварин та високої якості продукту.

184. Організми, що розростаються на поверхнях конструкцій, видаляються за допомогою фізичних засобів або вручну і за необхідності повертаються у море подальше від господарств із виробництва молюсків. Молюски можуть оброблятися один раз протягом виробничого циклу розчином вапна для контролю конкуруючих організмів, що викликають розростання.

185. Вирощування на линві для мідій та інші методи, зазначені у додатку 4, дозволяються для органічного виробництва продукції аквакультури.

186. Донне розведення молюсків дозволяється, якщо в місцях збору та вирощування не заподіюється шкода навколишньому природному середовищу. Оцінка впливу на довкілля здійснюється відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Висновок з оцінки впливу на довкілля надається оператором органу сертифікації та Держпродспожислужбі відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

Звіт щодо оцінки впливу на довкілля разом з висновком з оцінки впливу на довкілля додається як окрема глава до плану сталого управління.

187. Дopusкається вирощування устриць у мішках на опорних конструкціях, які встановлюються таким чином, щоб запобігти формуванню суцільного бар’єра вздовж узбережжя. Мішки або інші пристрої для вирощування устриць обережно розміщуються на дні відповідно до припливної течії для покращення виробництва.

188. Для виробництва, розташованих у відкритій воді, зокрема таких, що виробляють двостулкових молюсків, перехідний період становить три місяці.

189. Оператори, що займаються органічною аквакультурою, зобов’язані відображати в журналі обліку інформацію про:

походження об’єктів аквакультури, що перебувають у господарство (дата прибуття та перехідний період):

кількість партій, вік, вагу та призначення об’єктів аквакультури, що вибули з господарства;

втрачену рибу;

тип і кількість корму для риби, задокументовані випадки використання додаткових кормів для коропок та споріднених видів;

лікування (мета, дата застосування ветеринарного препарату, спосіб застосування, тип ветеринарного препарату та період його виведення);

заходи щодо профілактики захворювань, що містять інформацію про чистку, висушування, водні процедури.

Орган сертифікації разом з оператором можуть узгодити відображення в журналі обліку додаткової інформації, необхідної для забезпечення контролю органічного виробництва.

Детальні правила виробництва органічних морських водоростей

190. Для цього Порядку не поширюється на території та об’єкти природно-заповідного фонду України.

191. Виробництво органічних морських водоростей здійснюється з урахуванням вимог, установлених Законами України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», «Про аквакультуру», «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» та цим Порядком.

192. Збирання видів водоростей, занесених до Червоної книги України, у природному середовищі та/або їх вирощування у штучних умовах здійснюється відповідно до законодавства.

193. Вирощування органічних морських водоростей здійснюється у прибережних районах моря, що не забруднені продуктами або речовинами, не призначеними для органічного виробництва, або забруднювачами, що загрожують органічній природі продуктів, або у штучних умовах на суходолі в закритих виробничих об’єктах з контрольованими умовами середовища помешкання, що відповідають вимогам законодавства про органічну продукцію.

Екологічна якість визначається відповідно до КНД 211.1.1.106-2003 «Організація та здійснення спостережень за забрудненням поверхневих вод (в системі Мінекоресурсів)».

На всіх стадіях вирощування органічних морських водоростей у природних умовах від збору молодих водоростей до збору врожаю застосовуються методи, що не викликають значного впливу на навколишнє водне середовище та популяцію водоростей.

З метою забезпечення широкого генофонду для доповнення культивованої культури здійснюється регулярний збір молодих дикорослих водоростей.

Використання добрив не допускається, крім продукції, що вирощується в закритих виробничих об’єктах, і добрив, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

Під час культивування водоростей у морі мають використовуватися лише такі поживні речовини, які природно присутні в довкіллі, або такі, що походять від органічної аквакультури тварин, бажано розташованої поблизу місць культивування водоростей як частини систем полікультурії.

194. Для всіх видів виробничої діяльності, що провадяться для органічного виробництва морських водоростей, здійснюється оцінка впливу на довкілля з урахуванням потужностей з метою встановлення умов розташування потужності, навколишнього природного середовища, що її оточує, та ймовірних наслідків експлуатації потужності.

Щільність культури або операційна щільність повинна фіксуватися з дотриманням цілісності водного середовища з метою гарантування того, що максимальна кількість (обсяг) водоростей, яка може вирощуватися без негативного впливу на довкілля, не буде перевищена.

Для видів діяльності та об’єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля, здійснюється оцінка впливу на довкілля в порядку, визначеному Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

195. Оператор у довільній формі розробляє план сталого управління виробництвом органічних морських водоростей на рік. План включає детальний опис впливу діяльності на навколишнє природне середовище, заходи щодо проведення моніторингу навколишнього природного середовища та зменшення негативного впливу на таке середовище, повний опис установок на суходолі і морі, а також заходи щодо нагляду та ремонту технічного обладнання та зменшення відходів. Там, де це можливо, використання залишкового тепла має бути обмежене енергією з відновлюваних джерел. У разі збирання диких водоростей до плану сталого управління додається повний опис і карта узбережжя та морських зон збирання і зон на суходолі, де провадиться діяльність після збирання.

196. Збирання органічних морських водоростей повинне здійснюватися у такий спосіб, щоб зібрані обсяги не мали значного впливу на стан водної екосистеми. З метою забезпечення регенерації водоростей після їх збирання та попередження приловів потрібно здійснювати такі заходи, щоб техніка для збирання, мінімальні розміри, вік, репродуктивні цикли або розмір водоростей сприяли цьому.

На початку збирання органічних морських водоростей має бути оцінено початкову біомасу.

197. Під час виробництва органічних морських водоростей вживаються заходи для забезпечення належного стану навколишніх водних і суходільних екосистем.

198. Органічні морські водорості вирощуються лише у водному середовищі, відокремленому від водного об’єкта (його частини) бар’єрами, або з використанням продукції органічної аквакультури (вирощування риб, ракоподібних та молюсків), потужності якої розташовані поблизу водного середовища, відокремленого від водного об’єкта (його частини) бар’єрами, для вирощування органічних морських водоростей як частини полікультурної системи.

199. На виробничих об’єктах, розташованих на суходолі, де використовуються зовнішні джерела поживних речовин, їх рівень у стічних водах повинен бути таким самим або нижчим, ніж рівень у воді, що надходить. Можна використовувати тільки поживні речовини рослинного або мінерального походження, дозволені до використання в органічному виробництві.

200. Потужності, на яких здійснюється ведення органічного та неорганічного виробництва, повинні відокремлюватися.

201. Під час планування розміщення відокремлених потужностей враховується природне розташування окремих систем водопостачання, відстань, течія припливів та відпливів і розташування потужності, на якій здійснюється ведення органічного виробництва, проти течії або за течією.

202. Оператор повинен використовувати переважно відновлювані джерела енергії та в обов’язковому порядку матеріали, які підлягають вторинній переробці.

203. Линви та інше устаткування, що використовуються для вирощування морських водоростей, мають бути придатними для повторного використання або переробки.

204. Організми, що спричиняють біологічне обростання, видаляються лише фізичним шляхом або вручну та повертаються у море на відстані від господарства.

205. Очищення обладнання та установок для вирощування органічних морських водоростей здійснюється за допомогою фізичних або механічних засобів. У разі неможливості використання таких засобів допускається використання речовин для очищення та дезінфекції, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

206. Якщо кінцевим продуктом є свіжі морські водорості, для промивання свіжо-зібраних морських водоростей використовується морська вода.

207. Якщо кінцевим продуктом є висушені морські водорості, для промивання може використовуватися питна вода. Сіль може використовуватися для усунення вологи. Виробничі дільниці, на яких вирощується сіль для обробки водоростей, повинні бути обладнані таким чином, щоб надлишок солі, а також відпрацьована сіль не потрапляли у навколишнє природне середовище.

208. Для висушування водоростей використовуються природні джерела теплової енергії або такі, що не наносять шкоди навколишньому природному середовищу. Використання відкритого полум’я, яке входить у прямий контакт з морськими водоростями з метою їх висушування, забороняється.

209. Линва та інше устаткування, що використовуються під час висушування, повинні бути вільними від очисних чи дезінфікуючих речовин, крім речовин, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

210. Збирання некультивованих морських водоростей та їх частин природного походження вважається органічним виробництвом у разі, коли:

зони розповсюдження морських водоростей є екологічно чистими;

збирання морських водоростей не впливає на довгострокову стабільність навколишнього природного середовища або збереження видів у зоні збирання.

211. Обстеження морських природних зон, оцінювання наявної біомаси і встановлення лімітів та прогнозів допустимого вилову (вилучення, збирання тощо) морських водоростей здійснюється науковими установами, що належать до сфери управління Держрибагентства або віднесені до відання Національної академії наук чи Національної академії аграрних наук.

212. Якщо морські водорості, які у подальшому маркуватимуться як органічна продукція, збираються на спільній (загальній) площі, на якій дозволяється реалізація вилученого щорічного ліміту органічної та неорганічної продукції, а не на відокремлений у просторі ділянку, призначений лише для збирання органічної продукції, оператори відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва ведуть відповідні записи для підтвердження того, що весь урожай з такої площі відповідає вимогам органічного виробництва.

213. Збирання диких водоростей та їх частин, які у подальшому маркуватимуться як органічна продукція, здійснюється операторами за наявності дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об’єктах (їх частинах) відповідно до лімітів та прогнозів допустимого вилову спеціального використання водних біоресурсів.

214. Дозвіл на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об’єктах (їх частинах) видається відповідно до законодавства.

215. Оператор веде облік виробництва та збирання органічних морських водоростей у журналі обліку. У журналі обліку міститься така інформація: перелік видів, дата і кількість зібраних або вирощених органічних морських водоростей;

дата внесення, тип і кількість використаного добрива.

У разі збору диких водоростей у журналі обліку додатково зазначаються:

інформація про історію діяльності із збору врожаю для кожного виду водоростей в місцях збору;

кількість морських органічних водоростей, зібраних за один сезон;

можливі джерела забруднення місця збору врожаю;

відомості про обсяги щорічного врожаю для кожного водного об’єкта.

Детальні правила виробництва органічних харчових продуктів

216. Харчові добавки, інші речовини та інгредієнти, що використовуються у виробництві харчових продуктів, а також будь-які методи переробки повинні застосовуватися з урахуванням ліміту, установлених Законом України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

217. Оператори, які займаються виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів, мають запроваджувати та актуалізувати процедури, що базуються на принципах системи аналізу безпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР).

218. Виробництво органічних харчових продуктів із застосуванням процедур, зазначених у пункті 217 цього Порядку, повинне гарантувати відповідність цьому Порядку.

219. Оператори повинні дотримуватися вимог до виробництва органічних харчових продуктів, зокрема:

використовувати переважно біологічні, механічні та фізичні методи виробництва;

використовувати під час виробництва органічні інгредієнти (додана вода та кухонна сіль не включаються у розрахунок відсоткових часток складників органічних інгредієнтів);

вживати превентивних заходів для уникнення ризику забруднення недозволеними речовинами або продуктами;

вживати заходів з очищення і дезінфекції виробничого обладнання та потужностей;

вживати заходів з очищення харчової продукції в разі необхідності;

контролювати ефективність вживаних заходів з очищення і дезінфекції виробничого обладнання та потужностей і вести реєстр таких операцій;

вести облік і документувати всі етапи технологічного процесу з виробництва органічних харчових продуктів;

вживати необхідних заходів для забезпечення ідентифікації та простежуваності кожної партії органічних харчових продуктів і запобігання змішуванню або підміні неорганічного продукцією.

220. Якщо неорганічна продукція виробляється або зберігається на тій самій потужності що і органічна, оператор повинен:

виконувати операції з переробки органічної продукції безперервно до завершення циклу, і такі операції повинні бути відокремлені у просторі або часі від подібних операцій з неорганічною продукцією;

зберігати органічну продукцію до і після відповідних операцій окремо від неорганічної продукції;

передавати відповідну інформацію органу сертифікації відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва та вести реєстр усіх етапів технологічного процесу та обсягів переробленої продукції;

вживати необхідних заходів для забезпечення ідентифікації партій продукції та запобігання змішуванню або підміні неорганічною продукцією;

виконувати операції з органічною продукцією лише після належного очищення виробничого обладнання та інвентарю.

221. Під час виробництва органічних харчових продуктів, крім продуктів виноробства, для яких застосовуються вимоги пункту 224 цього Порядку, можуть використовуватися:

технологічні добавки, ароматизатори, мікроорганізми та ензими, мінеральні речовини, мікроелементи, вітаміни, амінокислоти та інші мікронутрієнти, які додаються в харчові продукти для дієтичних цілей, якщо їх внесено до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів);

неорганічні інгредієнти сільськогосподарського походження, якщо їх внесено до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів) та лише якщо орган сертифікації погодив їх застосування в органічному виробництві. Таке погодження може бути видане тільки у випадку, якщо такий органічний інгредієнт недовіднесений.

222. Під час виробництва органічних харчових продуктів, крім продуктів виноробства, для яких застосовуються вимоги пункту 224 цього Порядку, дозволено використовувати тільки такі харчові добавки та інші речовини:

1) окремі продукти і речовини, які дозволяється використовувати у виробництві перероблених органічних продуктів, та технологічні добавки для виробництва дріжджів і дріжджових продуктів, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), за умови, що обов’язково використання таких речовин у харчових продуктах передбачене законодавством;

2) культури мікроорганізмів та ензими, що зазвичай використовуються під час виробництва харчових продуктів; водночас ензими, які будуть використовуватися як харчові добавки, повинні належати до харчових добавок (носіїв), внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), за умови, що обов’язково використання таких речовин у харчових продуктах передбачене законодавством;

3) речовини і продукти, позначені як натуральні ароматизатори або натуральні ароматичні препарати, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), за

ДОКУМЕНТИ

умови, що обов'язкове використання таких речовин у харчових продуктах передбачене законодавством;

4) барвники, призначені для маркування м'яса та яєць в шкаралупі;

5) вода питна та сіль (з хлоридом натрію або хлоридом калію як основним компонентом), які зазвичай застосовуються для переробки харчових продуктів;

6) мінеральні речовини, мікроелементи, мікронутрієнти, вітаміни, амінокислоти та інші мікроелементи, внесені до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), за умови:

якщо обов'язкове використання таких речовин у харчових продуктах передбачене законодавством, тобто харчовий продукт, що не містить таких мінералів, вітамінів, амінокислот і поживних мікроелементів, не може бути реалізований на ринку;

або якщо харчовий продукт для груп осіб з особливими потребами відповідно до законодавства містить такі мінерали (мікрододмішки), вітаміни, амінокислоти та/або поживні мікроелементи.

Харчові добавки і речовини, зазначені у підпунктах 1, 2, 3 і 6 цього пункту, застосовуються оператором за згодою органу сертифікації у випадках, встановлених законом.

Надання згоди органу сертифікації здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

Харчові добавки і речовини, зазначені у підпунктах 2—6 цього пункту, не враховуються як інгредієнти сільськогосподарського походження.

223. Орган сертифікації може погодити використання неорганічних харчових інгредієнтів сільськогосподарського походження за умови, що оператор надав органу сертифікації всі необхідні докази, що такі органічні інгредієнти не виробляються в країні в достатній кількості або не імпортуються з інших країн. Таке погодження повинне переглядатися щороку.

Погодження здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва та може бути скасоване, якщо з'являться докази, що підтверджують поліпшення ситуації з постачанням таких інгредієнтів сільськогосподарського походження.

224. Вимогами до органічного виробництва є:

1) використання сировини, виробленої відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;

2) використання лише продуктів і речовин, які дозволено для використання або додавання в органічні продукти виноробства, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів), з урахуванням обмежень та умов, викладених у цьому Порядку;

3) використання енологічних практик, процесів і методів дозволене за таких умов:

термічна обробка за температури, що не перевищує 75 °C;

центрифугування і фільтрування з інертним фільтрувальним матеріалом або без нього за умови, що розмір пор буде не менше 0,2 мікрометра;

4) заборона використання енологічних практик, процесів і методів:

часткова концентрація під час охолодження;

зниження вмісту діоксиду сірки фізичними методами;

застосування електродіалізу для забезпечення стабілізації вина від кристалічних помутнінь;

часткова диалкологізація вина;

обробка катіонообмінними фільтрами для забезпечення стабілізації вина від кристалічних помутнінь;

5) дотримання вимог пункту 219 цього Порядку.

Детальні правила виробництва органічних кормів

225. Кормові матеріали, кормові добавки та інгредієнти, що використовуються у виробництві кормів, а також будь-які методи переробки повинні застосовуватися на засадах належної виробничої практики.

226. Оператори, які займаються виробництвом та/або зберіганням кормів, мають запроваджувати та актуалізувати процедури, що базуються на принципах системи аналізу безпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР).

227. Виробництво органічних кормів із застосуванням процедур, зазначених у пункті 226 цього Порядку, повинне гарантувати відповідність цьому Порядку.

228. Вимогами до виробництва органічних кормів є:

виробництво кормів з органічної сировини, крім випадків, коли на ринку відсутні такі органічні кормові матеріали. При цьому сировина, що використовується у виробництві органічних кормів, не повинна містити одночасно один і той самий органічний і неорганічний інгредієнт;

кормові матеріали, що використовуються в органічному виробництві, не можуть оброблятися синтетичними розчинниками;

зведення до мінімуму використання кормових добавок та допоміжних засобів, крім випадків, коли це необхідно для технологічних або зоотехнічних потреб чи для конкретних цілей годівлі;

використання переважно біологічних, механічних і фізичних методів виробництва;

вміст у кормі не більше одного інгредієнта сільськогосподарського походження, виробленого у перехідний період;

ведення обліку та документування всіх технологічних процесів з виробництва кормів;

застосування необхідних заходів для забезпечення ідентифікації та простежуваності кожної партії кормів і запобігання змішуванню або підміні неорганічними кормовими матеріалами.

229. Якщо неорганічна продукція виробляється або зберігається на тій самій потужності що і органічна, оператор повинен виконувати процедури, передбачені пунктом 220 цього Порядку.

Детальні правила заготівлі органічних об'єктів рослинного світу

230. Збір та заготівля органічних об'єктів рослинного світу здійснюється відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції; охорони, використання та відтворення рослинного світу; спеціального використання природних рослинних та лісових ресурсів; законодавства з питань регулювання дозвільної системи у сфері господарської діяльності та рішень відповідних органів державної влади щодо охорони, збереження, раціонального, невиснажливого використання природних рослинних ресурсів.

231. Здійснення збору або заготівлі органічних об'єктів рослинного світу повинне запобігати будь-якому забрудненню навколишнього природного середовища та виключати виснаження їх ресурсів.

232. У процесі збору органічних об'єктів рослинного світу оператори, які займаються збиранням, заготівлею та / або виробництвом органічних об'єктів рослинного світу, повинні на виділених ділянках забезпечити:

стабільність природного середовища існування, збереження видів рослин у зоні збирання;

дотримання порядку спеціального використання природних ресурсів на підставі дозволів на спеціальне використання природних рослинних ресурсів.

233. Збирання органічних об'єктів рослинного світу повинне здійснюватися на території, які протягом трьох останніх років не піддавалися обробці речовинами іншими, ніж ті речовини (інгредієнти, компоненти), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва, та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях. Оператор повинен мати відповідне документальне підтвердження, видане власником, орендарем, користувачем, розпорядником земельних ділянок у межах території збору або органом, якому надані повноваження здійснення контролю щодо охорони, захисту, використання, відтворення об'єктів рослинного світу на даній території.

У випадку дотримання вимог до територій збору органічних об'єктів рослинного світу можуть бути також віднесені:

сади (плодово-ягідні багаторічні насадження), що використовуються лише для збору плодів та ягід, за умов, що інша сільськогосподарська діяльність в садах не ведеться;

землі, що є перелоговими протягом останніх трьох років;

території, на яких ведеться випасання худоби та заготівля сіна, у випадку, якщо вони не убудовуються і максимальна кількість тварин на 1 гектар не перевищує кількості, визначеної додатком 1.

234. Збір органічних об'єктів рослинного світу на території присадичних земельних ділянок заборонено за виключенням випадків, коли вік дерев перевищує 25 років або діаметр більший 35 сантиметрів та оператор веде реєстр таких насаджень (із зазначенням виду, підвиду, сорту).

235. Збирання об'єктів рослинного світу, занесених до Червоної книги України, з метою отримання прибутку заборонено.

236. Заходи боротьби із шкідливими, хворобами та гризунами під час сушки та збирання органічних об'єктів рослинного світу повинні здійснюватися методами та із застосуванням речовин, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

237. Під час збирання органічних об'єктів рослинного світу необхідно забезпечувати ідентифікацію партій і запобігати будь-якому змішуванню з продуктами та / або речовинами, забороненими для використання в органічному виробництві, або забрудненню такими продуктами та / або речовинами.

238. Органічні об'єкти рослинного світу повинні зберігатися відокремлено від неорганічної сільськогосподарської продукції та / або харчових продуктів.

239. Оператор повинен:

вживати всіх заходів для забезпечення ідентифікації партій товару органічних об'єктів рослинного світу і запобігання змішуванню або підміні неорганічною продукцією;

здійснювати регулярне очищення та дезінфекцію приміщень та споруд, що використовуються для зберігання органічних об'єктів рослинного світу, речовинами, які дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях. Усі заходи з очищення повинні фіксуватися оператором;

вести записи стосовно місця збору, кількості зібраних органічних об'єктів рослинного світу, лімітів на збирання органічних об'єктів рослинного світу, спостереження щодо регенерації після попереднього збору;

вести журнали виробництва, закупівлі, приймання та зберігання;

зберігати оригінали квитанцій / рахунків на всі куплені засоби та реалізовані партії органічних об'єктів рослинного світу;

зберігати дозвіл на спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України та інші документи, що стосуються заготівлі органічних об'єктів рослинного світу.

Документація повинна зберігатися протягом 10 років.

Особливості застосування винятків

240. Для забезпечення можливості оператора започаткувати або продовжити органічне виробництво за наявності обмежень, пов'язаних з кліматичними умовами, географічним розташуванням, структурою потужностей, за згодою органу сертифікації:

дозволяється прив'язування худоби у дрібних господарствах, якщо немає можливості утримання тварин у групах відповідно до їх поведінкових потреб, за умови, що траводіні тварини мають доступ до пасовищ під час пасовищного періоду, коли цього дозволяють погодні умови і стан ґрунту, а у разі, коли випасання неможливе, має бути забезпечений доступ до відкритих майданчиків щонайменше двічі на тиждень;

у разі утримання бджіл для запилювання оператор може мати потужності, на яких здійснюється ведення органічного і неорганічного бджільництва в одному господарстві за умови дотримання вимог до органічного виробництва, за винятком положень щодо розміщення пасік. У цьому випадку продукт не може реалізовуватися як органічний.

241. Під час створення, оновлення або відновлення зграї, якщо птиця, вирощена з дотриманням вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, за умови попереднього погодження з органом сертифікації оператор може ввести до потужності, на якій здійснюється ведення органічного виробництва продукції птахівництва, птицю, вирощену без дотримання вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, за умови, що вік несучок або птиці для виробництва м'яса становить не більше трьох днів.

242. Оператор за умови погодження органу сертифікації може ввести до потужності, на якій здійснюється ведення органічного виробництва продукції птахівництва, птицю, вирощену без дотримання вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, за умови, що птиця, вирощена з дотриманням вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, відсутня в достатній кількості і вік несучок становить не більше 18 тижнів.

Таке погодження органу сертифікації здійснюється відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

243. Як виняток, для забезпечення можливості оператора використовувати неорганічні корми, насіння, садивний матеріал, живих тварин та іншу сільськогосподарську продукцію за відсутності на ринку такої органічної сільськогосподарської продукції оператор може використовувати частку неорганічних білкових кормів рослинного і тваринного походження для свиней і птиці, якщо одержання органічних білкових кормів є неможливим, за умови документального підтвердження потреби у застосуванні неорганічних кормів.

Максимально дозволена частка неорганічних білкових кормів на 12-місячний період для свиней і птиці становить 5 відсотків. Даний показник розраховується щороку як відсоток сухої речовини в кормах рослинного або тваринного походження.

244. Для створення нових пасік або під час перехідного періоду використання неорганічного бджолоного воску дозволяється лише за умови його походження з вуликів, якщо:

бджолиний віск з органічних господарств відсутній на ринку;

доведено, що він не забруднений речовинами, які заборонено використовувати в органічному виробництві, передбаченими статтею 14 Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

245. Орган сертифікації може погодити оператору ринку використання насіння або насінневої картоплі, отриманої методом неорганічного виробництва, лише у випадках, якщо:

різнovid відповідного виду, який оператор має намір використати, не зареєстрований у Державному реєстрі органічного насіння і садивного матеріалу у оператор може довести, що жодна із зареєстрованих альтернатив тих самих видів не є відповідною;

жоден із постачальників, який продає насіння або насінневу картоплю іншим операторам, не може здійснити постачання насіння чи насінневої картоплі до посіву або посадки у ситуаціях, коли користувач зробив замовлення насіння чи насінневої картоплі в належні строки;

це виправдано для застосування з метою досліджень, тестів у дрібномасштабних польових випробуваннях або для цілей збереження різновиду, узгоджених з органом сертифікації.

246. Погодження надається до посіву культури в кожному окремому випадку і лише на один сезон. Орган сертифікації реєструє кількість насіння або насінневої картоплі, стосовно якої надається таке погодження.

247. Заключена фаза відгодівлі жуйних тварин для виробництва м'яса може проходити у приміщенні за умови, що цей період вирощування у приміщенні не перевищує однієї п'ятої тривалості життя худоби і в будь-якому разі не перевищує трьох місяців.

248. Орган сертифікації може надавати такі тимчасові погодження:

на відновлення або відтворення гурту, отари чи зграї неорганічними тваринами за відсутності органічно вирощених тварин у випадку високої смертності тварин, спричиненої проблемами із здоров'ям або катаклізмами;

на відтворення пасік неорганічними бджолами за відсутності можливості використання бджіл із органічних пасік у випадку високої смертності бджіл, спричиненої проблемами із здоров'ям або катаклізмами;

на використання неорганічних кормів протягом обмеженого часу в певній області окремими операторами у випадку втрати фуражної продукції або накладення обмежень, зокрема у зв'язку з винятковими метеорологічними умовами, спалахом інфекційних хвороб, забрудненням токсичними речовинами або внаслідок пожежі;

на годівлю бджіл органічним медом, органічним цукром або органічним цукровим сиропом у випадку довготривалих виняткових погодних умов або катаклізмів, які перешкоджають виробництву нектару.

Оператори, які отримали зазначені тимчасові погодження, повинні мати документальне підтвердження застосування зазначених винятків.

Особливості ведення паралельного та одночасного виробництва

Паралельне виробництво

249. Як виняток, для забезпечення можливості оператора започаткувати або продовжити органічне виробництво за наявності обмежень, пов'язаних з кліматичними умовами, географічним розташуванням, структурою потужностей (зокрема, це стосується прив'язування тварин, утримання бджіл для запилювання, паралельного виробництва), оператор може здійснювати органічне та неорганічне виробництво на одній площі:

1) у випадку виробництва багаторічних культур, строк культивування яких становить щонайменше три роки і сорти яких не можна легко розрізнити, з дотриманням таких умов:

відповідне виробництво є частиною плану переходу і забезпечує початок переходу останньої частини відповідної площі до органічного виробництва у строк, який не перевищує п'яти років. План переходу повинен бути узгоджений з органом сертифікації та підтверджуватися щороку після початку виконання плану переходу;

вжито відповідних заходів для забезпечення постійного розділення продуктів, отриманих від кожної з відповідних потужностей;

інформування органу сертифікації про збирання врожаю здійснено не менше ніж за 48 днів до початку жнив;

після закінчення збирання врожаю оператор надає органу сертифікації інформацію щодо точної кількості врожаю, зібраного на відповідних потужностях, та інформує про заходи, вжиті для розділення продуктів;

план переходу і заходи контролю були погоджені органом сертифікації. Таке погодження повинне підтверджуватися щороку після початку виконання плану переходу;

2) якщо відповідні площі призначені для наукових та / або навчальних цілей;

3) у випадку виробництва насіння, вегетативного садивного матеріалу та розсади, за умов виконання вимог абзаців третього — шостого підпункту 1 цього пункту;

4) у випадку, якщо луги використовуються виключно для випасання худоби.

Узгодження плану переходу, інформування органу сертифікації та погодження органом сертифікації плану переходу і заходів контролю здійснюються відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва.

250. Для наукових та / або навчальних цілей оператор може вирощувати органічних і неорганічних тварин одного виду за умови отримання погодження від органу сертифікації відповідно до Порядку сертифікації органічного виробництва та дотримання таких умов:

вжито відповідних заходів для забезпечення постійного розділення тварин, продуктів тваринництва, гною та кормів кожної з потужностей, і відповідна інформація була надана органу сертифікації до початку такої діяльності;

оператор інформує орган сертифікації про будь-яке постачання чи продаж тварин або продуктів тваринництва до здійснення таких дій;

оператор надає органу сертифікації достовірну інформацію про кількість продукції, виробленої у кожній з потужностей, а також усі характеристики, які дозволяють ідентифікувати продукцію, і документально підтверджує вжиті заходи для розділення продукції.

Одночасне виробництво

251. Неорганічні тварини можуть перебувати у господарстві за умови, що їх вирощують на потужностях, які відокремлені від потужностей, на яких здійснюється виробництво відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, а також за умови вирощування інших видів тварин.

252. Для неорганічних тварин дозволяється використовувати органічні пасовища протягом обмеженого часу щороку за умови, що такі тварини не перебувають одночасно на одному пасовищі з органічними тваринами. Інформація про такі заходи зазначається в журналі обліку.

253. Можна випасати органічних тварин на спільній землі за таких умов:

земля не оброблялася речовинами, не дозволеними для використання в органічному виробництві, щонайменше протягом трьох років;

будь-які харчові продукти тваринного походження та / або побічні продукти тваринного походження від органічних тварин під час користування цією землею не будуть вважатися органічними, якщо не може бути доведено належне відокремлення від неорганічних тварин.

254. У період переміщення худоби із зимових пасовищ на літні тварини можуть пастися на неорганічних пасовищах, коли їх переганяють з однієї зони випасу до іншої. Споживання в цей період неорганічних кормів у вигляді трави та іншої рослинності, на якій пасуться тварини, не повинне перевищувати 10 відсотків загального річного кормового раціону. Ця цифра розраховується як відсоток сухої речовини кормів рослинного або тваринного походження.

255. Оператори повинні мати документальне підтвердження застосування положень цього підрозділу.

Особливості зберігання органічної продукції

256. Під час зберігання незапакованої органічної продукції необхідно забезпечувати її облік, ідентифікацію кожної партії і запобігати будь-якому змішуванню з неорганічною продукцією, зокрема продукцією перехідного періоду та / або забруднюючими речовинами.

257. На потужностях, де здійснюється ведення органічного тваринництва та / або рослинництва, заборонене зберігання інших вхідних продуктів, крім речовин, внесених до переліку речовин (інгредієнтів, компонентів).

258. Якщо оператори здійснюють поводження з неорганічною та органічною продукцією, що зберігається в одному складському приміщенні, такі оператори повинні:

під час зберігання відокремлювати органічну продукцію від неорганічної продукції;

вживати заходів для забезпечення ідентифікації партій органічної продукції;

запобігати підміні та змішуванню органічної продукції з неорганічною продукцією;

перед розміщенням органічної продукції на зберігання здійснювати належні заходи з очищення складських приміщень та споруд та перевіряти ефективність таких заходів.

Оператори повинні вести відповідні записи про такі операції.

259. Органічна продукція може розміщуватися для зберігання лише у складських приміщеннях, які були перевірені органом сертифікації.

Особливості перевезення органічної продукції

260. З метою транспортування органічної продукції на потужності з виробництва або підготовки оператори можуть одночасно здійснювати поводження з органічною та неорганічною продукцією лише за умови вжиття заходів для запобігання будь-якій можливості змішування або підміни неорганічною продукцією. Оператор повинен мати інформацію стосовно днів і годин поводження з органічною та неорганічною продукцією, маршруту, дати та часу отримання наявних продуктів і надавати її на вимогу органу сертифікації.

261. Оператори повинні забезпечувати транспортування органічних продуктів лише в опломбованих упаковці, контейнері або транспортних засобах, закритих таким чином, щоб унеможливити відкриття без пошкодження пломби, та з маркуванням, яке повинне містити таку інформацію:

найменування та адресу оператора і власника або продавця продукції, якщо відрізняються;

назву харчового продукту або опис складу кормів та посилання на органічне виробництво;

найменування та/або реєстраційний код органу сертифікації, що здійснив сертифікацію органічного виробництва;

за необхідності номер партії відповідно до системи маркування партій або системи, погодженої органом сертифікації, що дозволить простежити дану партію до вантажоодержувача.

Під час перевезення органічної продукції інформація, зазначена в абзацах другого — п'ятого цього пункту, повинна бути відображена у товаросупровідному документі, пов'язаному з упаковкою, контейнером або транспортним засобом. У цьому документі повинна зазначитися інформація про постачальника та/або перевізника.

262. Упаковка, контейнери або транспортні засоби під час транспортування органічної продукції можуть бути не закритими лише за таких умов:

пряме транспортування між двома операторами, діяльність яких провадиться відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;

органічна продукція супроводжується документом, у якому зазначена необхідна інформація відповідно до пункту 261 цього Порядку.

Вантажовідправник і вантажоодержувач зобов'язані зберігати документальні підтвердження таких транспортних операцій для надання їх органу сертифікації.

263. Додатково до вимог пунктів 261 та 262 цього Порядку під час транспортування кормів до інших потужностей з виробництва або підготовки чи складських приміщень оператори повинні забезпечувати виконання таких умов:

органічні корми, корми, отримані в перехідний період, і неорганічні корми повинні бути відокремлені у просторі один від одного;

готові органічні корми повинні бути відокремлені у просторі або в часі від іншої продукції.

264. Транспортні засоби та / або контейнери, в яких раніше перевозилися неорганічна продукція, можуть використовуватися для транспортування органічної продукції за таких умов:

до початку перевезення органічної продукції оператор повинен вжити заходів з очищення транспортного засобу та / або контейнера і задокументувати виконані дії;

оператор повинен забезпечити впровадження належних заходів щодо оцінки ризиків і у разі необхідності не допустити реалізацію неорганічної продукції, маркованої як органічна;

оператор повинен зберігати документальні підтвердження таких транспортних операцій для надання органу сертифікації.

265. Під час транспортування оператор повинен документувати кількість продукції на початку транспортування і обсяг кожної окремої поставленої партії.

266. Приймаючи органічну продукцію, оператор повинен перевірити цілісність упаковки або контейнера, а також наявність інформації, зазначеної в пункті 261 цього Порядку.

Оператор повинен звірити інформацію на маркуванні відповідно до пункту 261 цього Порядку з інформацією у товаросупровідних документах та внести відповідні записи в облікову документацію.

267. Органічна продукція з інших країн повинна ввозитися у відповідній упаковці або контейнерах, які повинні бути закритими таким чином, щоб унеможливити підміну вмісту; оператор повинен забезпечити можливість визначити експортера та мати будь-яку іншу інформацію для ідентифікації партії товару. Органічна продукція повинна супроводжуватися відповідним сертифікатом.

Під час отримання органічної продукції з інших країн перший вантажоодержувач повинен перевірити цілісність упаковки або контейнера, а також сертифікат.

268. Вся документація щодо умов транспортування органічної продукції та її кількості повинна зберігатися щонайменше протягом п'яти років.

Особливості маркування окремих видів органічної продукції

Особливості маркування кормів

269. Перероблені корми дозволяється маркувати як органічний продукт, якщо:

продукт вироблений відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції;

не менше 95 відсотків сухої речовини продукту є органічними.

270. Якщо до складу продукту входять корми органічного походження та/або корми перехідного періоду та/або речовини, зазначені в пункті 60 цього Порядку, у

ДОКУМЕНТИ

змінній кількості та за умови виконання вимог абзацу другого пункту 269 цього Порядку, у маркуванні такого продукту дозволяється зазначити: «Може використовуватися в органічному виробництві відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції».

271. Слова «Може використовуватися в органічному виробництві відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» повинні:

- 1) відображатися літерами такого самого формату, кольору і розміру, що і решта інформації в переліку інгредієнтів;
- 2) супроводжуватися зазначенням у тому ж полі зору маси сухої речовини, що стосується:

- відсотка кормового матеріалу (кормових матеріалів) з органічного виробництва;
- відсотка кормового матеріалу (кормових матеріалів) з продуктів, отриманих у перехідний період;
- відсотка кормового матеріалу (кормових матеріалів), не охоплених абзацами другим та третім цього підпункту;
- загального відсотка кормів рослинного або тваринного походження;
- 3) супроводжуватися переліком назв органічних кормових матеріалів;
- 4) супроводжуватися переліком назв кормових матеріалів, отриманих у перехідний період.

272. Слова «Може використовуватися в органічному виробництві відповідно до законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» можуть також супроводжуватися посиланням на можливість щодо використання кормів відповідно до пунктів 57—60 цього Порядку.

273. Вимоги цього підрозділу не поширюються на маркування кормів для домашніх тварин, хутрових звірів та водних біоресурсів.

Особливості маркування продуктів рослинного походження, отриманих у перехідний період

274. Продукти рослинного походження, отримані в перехідний період, можуть маркуватися як «Продукт у процесі переходу до органічного виробництва» за умови, що:

- перехідний період до збору врожаю становив не менше 12 місяців;
 - продукт містить лише один інгредієнт сільськогосподарського походження.
275. При цьому слова «Продукт у процесі переходу до органічного виробництва» повинні відображатися літерами такого самого формату, кольору і розміру, що і решта інформації в переліку інгредієнтів.

276. У маркуванні такого продукту обов'язково зазначається реєстраційний код органу сертифікації, що здійснив сертифікацію органічного виробництва.

Додаток 1
до Порядку (детальних правил)
органічного виробництва та обігу
органічної продукції

ПЛОЩА
приміщень та відкритих майданчиків

1. Площа приміщень для утримання великої рогатої худоби, коней, овець, кіз та свиней і відкритих майданчиків

Найменування	Площа приміщень		Площа відкритих майданчиків (майданчиків для вигулу, крім пасовищ), кв. метрів на одну голову
	жива маса тварин, кілограмів	щільність розміщення, кв. метрів на одну голову	
Велика рогата худоба, коні	до 100	1,5	1,1
	до 200	2,5	1,9
	до 350	4	3
	більше 350	5 (мінімальна 1 кв. метр на 100 кілограмів живої ваги)	3,7 (мінімальна 0,75 кв. метра на 100 кілограмів живої ваги)
Дійні корови		6	4,5
		10	30
		1,5	2,5
		0,35	0,5
Вівці і кози		7,5 (на одну свиноматку)	2,5
Ягнята та козенята			
Свиноматки з поросятами до 40 днів			
Свині на відгодівлі	до 50	0,8	0,6
	до 85	1,1	0,8
	до 110	1,3	1
	більше 110	1,5	1,2
Поросята (від 40 днів)	до 30	0,6	0,4
Племінні свині: свиноматка		2,5	1,9
кнур-плідник		6 (у разі природного спаровування — 10 кв. метрів на одного кнура-плідника)	8
Кролі на розведення		0,5	5
Кролематки з кролятами		0,7	5
Кролі на відгодівлі та молоді кролі		0,2	5

2. Приміщення для утримання птиці та вигульні майданчики

Найменування	Площа приміщень			Площа майданчиків, кв. метрів на одну голову
	кількість голів на 1 кв. метр	розмір сідала, сантиметрів на одну голову	кількість голів на гніздо	
Кури яєчних порід	6	18	7 (у разі спільного гнізда — 120 кв. сантиметрів на одну голову)	4
Птиця на відгодівлі у стаціонарних приміщеннях:				
	цесарки	10 та не більше	20	4
	бройлери	21 кілограма живої маси на 1 кв. метр		4
	качки			4,5
Птиця на відгодівлі у пересувних приміщеннях				
	індики			10
	гуси			15
	Птиця на відгодівлі у пересувних приміщеннях	16 (площа підлоги не більше 150 кв. метрів) та не більше 30 кілограмів живої маси на 1 кв. метр		2,5

Додаток 2
до Порядку (детальних правил)
органічного виробництва та обігу
органічної продукції

МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ
тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь

Найменування тварин	Максимальна кількість тварин на 1 гектар сільськогосподарських угідь
Коні (від шести місяців)	2
Телята на відгодівлі	5
Інша велика рогата худоба віком до 12 місяців	5
Самці великої рогатої худоби (від 12 до 24 місяців)	3,3
Самиці великої рогатої худоби (від 12 до 24 місяців)	3,3
Самці великої рогатої худоби (від 24 місяців)	2
Племінні телиці	2,5
Телиці на відгодівлі	2,5
Дійні корови	2
Вибраковані корови молочного напрямку продуктивності	2
Племінні самиці кролів	100
Кролі на відгодівлі	680
Вівці	13,3
Кози	13,3
Поросята	74
Племінні свиноматки	6,5
Свині на відгодівлі	14
Інші свині	14
Птиця на відгодівлі	580
Кури яєчних порід	230

Додаток 3
до Порядку (детальних правил)
органічного виробництва та обігу
органічної продукції

ПЕРЕЛІК

засобів захисту

1. Засоби рослинного і тваринного походження

Азадирахтин (екстракт, отриманий з азадирахти індійської (Azadirachta indica)
Бджолиний віск
Гідролізовані білки
Рослинні олії (наприклад, м'ятна, ялицева, кмінна олії)
Піретрини, отримані із Chrysanthemum cinerariaefolium
Екстракт касії, отриманий з Quassia amara
Ротенон, отриманий з видів Derris, Lonchocarpus і Terphrosia

2. Засоби для застосування у пастках

Діамонійфосфат
Піретроїди (лише дельтаметрин або лямбдацигалотрин)

Додаток 4
до Порядку (детальних правил)
органічного виробництва та обігу
органічної продукції

ВИМОГИ

до системи виробництва та щільності посадки окремих об'єктів аквакультури

Сфера застосування	Вимоги
1. Органічне виробництво лососевих у прісній воді (форель струмкова (Salmo trutta), форель райдужна (Oncorhynchus mykiss), лосось (Salmo salar), голец (Salvelinus alpinus), хариус (Thymallus thymallus), американська озерна форель (або форель сіпа) (Salvelinus namaycush), лосось дунайський (Hucho hucho)	

Система виробництва

харчування для систем з відгодовування у господарствах з вирощування об'єктів аквакультури повинне проводитися з відкритих систем. Потік повинен забезпечувати не менш як 60 відсотків насичення киснем для поголів'я та комфорт для них і видалення стічних вод із господарства

Максимальна щільність посадки для лосося — менше ніж 20 кілограмів на 1 куб. метр для форелі струмкової та форелі райдужної — менше ніж 25 кілограмів на 1 куб. метр для арктичного голеця — менше ніж 25 кілограмів на 1 куб. метр

2. Органічне виробництво осетрів у прісній воді (сімейство Acipenser)

Система виробництва потік води у кожному господарстві з вирощування повинен бути достатнім для забезпечення благополуччя тварин

якість води, що витікає, повинна відповідати якості води, що надходить

Максимальна щільність посадки 30 грамів на 1 куб. метр

3. Органічне виробництво риби у внутрішніх водах (сімейство коропохових (Cyprinidae) та інші пов'язані види в контексті полікультури, включаючи окуня, щуку, сома, сигів, осетра)

Система виробництва вирощування здійснюється у ставках для розведення риби, що періодично осушуються, та в озерах. Озера мають бути призначені виключно для органічного виробництва, включаючи вирощування врожаю на сухих ділянках зона відлову риби повинна бути обладнана ділянками з чистою водою такого розміру, що забезпечить оптимальний комфорт для риби. Після відлову риба повинна перебувати в чистій воді

забороняється обробка, що включає синтетичні хімікати для контролю гідрофітів та рослинного покриву у водах виробництва

полікультура з метою відгодовування використовується за умови, що критерії, встановлені в існуючих характеристиках для інших видів озерних риб, застосовуються належним чином

Вихід продукції загальне виробництво видів обмежується 1500 кілограмами з 1 гектара

4. Органічне виробництво раків (широкопалогого Astacus astacus)

Максимальна щільність посадки для раків маленького розміру (менше 20 міліметрів) — 100 особин на 1 кв. метр. Для раків середнього розміру (20—50 міліметрів) — 30 особин на 1 кв. метр. Для дорослих раків (більше 50 міліметрів) — 10 особин на 1 кв. метр за умови, що є достатня кількість місць для переховування

5. Органічне виробництво молюсків

Система виробництва у виробництві повинні застосовуватися перемети, плаваючі конструкції, донне розведення, ставні неводи, клітки, піддони, сітки типу «ліхтар», вертикальні жердини типу «бушо» та інші системи сажалок для розведення мідій на плаваючих конструкціях кількість звисаючих мотузок не повинна перевищувати одну на 1 кв. метр поверхні. Максимальна довжина звисаючої мотузки не повинна перевищувати 20 метрів. Проріджування мотузок не повинне мати місця протягом циклу виробництва, проте розділення таких мотузок дозволяється без підвищення початкової щільності посадки

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 23 жовтня 2019 р. № 970

ПЕРЕЛІК

постанов Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 980 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічних морських водоростей» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 96, ст. 3278).

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 р. № 982 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) аквакультури» (Офіційний вісник України, 2015 р., № 96, ст. 3280).

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 208 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) бджільництва» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 26, ст. 1023).

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 р. № 241 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) тваринного походження» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 28, ст. 1120).

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 р. № 587 «Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження» (Офіційний вісник України, 2016 р., № 71, ст. 2390).

6. Пункти 11 та 12 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 128 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 20, ст. 678).

ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ ♦ ОГОЛОШЕННЯ

Царичанська державна нотаріальна контора Дніпропетровської області сповіщає, що відкрита спадкова справа після померлої 20.05.2019 року Левицької Галини Трохимівни. Спадкоємців прохання звертатися до нотаріальної контори за адресою: 51000, Дніпропетровська обл., Царичанський район, смт Царичанка, вул. 14-ї Гвардійської дивізії, 15, тел.0569031468.	ПОВІСТКА ПРО ВИКЛИК ПІДОЗРУВАНОГО (при здійсненні спеціального досудового розслідування) Савченко Артем Ігорович, 27.06.1988 р.н., зареєстрований за адресою: смт Біле Лутугинського району Луганської області, вул. Карла Маркса, 4, кв. 1, — на підставі ст.ст. 133, 135, 297 ^а КПК України, Вам необхідно з'явитися 11.12.2019, 12.12.2019 та 13.12.2019 о 10 годині до УСБУ у Хмельницькій області: м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, 19 до слідчого Синявського М.А., р.т. (0382) 69-85-38, 65-72-73, для участі у слідчих, процесуальних діях та для виконання вимог ст. 290 КПК України — ознайомлення з матеріалами кримінального провадження № 22019240000000033 від 16.09.2019, в якому Ви є підозрюваним у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.	Дніпровський апеляційний суд викликає в судове засідання, яке відбудеться в приміщенні Дніпровського апеляційного суду за адресою: вул. Харківська, 13, м. Дніпро, о 10.30 годині 12 грудня 2019 року Горбенка Микиту Олеговича, 7 жовтня 1993 року народження, для розгляду матеріалів кримінального провадження за апеляційною скаргою прокурора в кримінальному провадженні Павлоградської місцевої прокуратури Зенайлової Оксани Павлівни на ухвалу Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 7 жовтня 2019 року, якою обвинувальний акт щодо Горбенка Микити Олеговича, обвинуваченого у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КПК України, повернено прокурору, у зв'язку з його невідповідністю вимогам кримінального процесуального закону, а клопотання про затримання обвинуваченого з метою приводу — залишено без задоволення. <i>Суддя Р. В. Мудрецький</i>
--	--	--

Усім спадкоємцям, зацікавленим в отриманні частки у спадщині після померлого 30 квітня 2019 року Нікуленка Миколи Миколайовича, 06 жовтня 1956 року народження, у тритижневий термін звернутися до нотаріальної контори за адресою: м. Дніпро, Донецьке шосе, 7 (сім), приватний нотаріус Насобіна Т. В.	НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ просить в оголошенні, яке було опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» від 09 листопада 2019 р. № 215 (6578), про конкурс на заміщення вакантних посад старших викладачів назву кафедри Оперативної медицини та топографічної анатомії ЧИТАТИ ЯК Оперативної хірургії та топографічної анатомії.	Харківський апеляційний суд викликає Йлдірим Сервета (Yildirim Servet), 01.01.1988 року народження, на 10.30 годину 18 лютого 2020 року для участі в розгляді апеляційної скарги захисника Ярмага С. В. на вирок Київського районного суду м. Харкова від 28 листопада 2018 року відносно Йлдірим Сервета (Yildirim Servet). Судове засідання відбудеться в приміщенні Харківського апеляційного суду (м. Харків, майдан Героїв Небесної Сотні, 36, другий поверх, зала судових засідань № 16). <i>Суддя М. Є. Савенко</i>
--	---	--

Обвинувачений Жандаров Павло Сергійович, 19.02.1991 р.н., зареєстрований за адресою: Донецька область, Покровський (Красноармійський) район, с. Воздвиженка, вул. Молодіжна, 25, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, відповідно до вимог ст.ст. 297-5, 323 КПК України викликається в судові засідання в порядку спеціального судового провадження, яке відбувається 18.12.2019 року об 11-00 год. та 08.01.2020 року о 09-00 год., до Якимівського районного суду Запорізької області (Запорізька область, смт Якимівка, вул. Пушкіна, 25 тел.(06131)6-13-20)), для участі у судовому засіданні як обвинувачений. Поважні причини неприбуття особи на виклик до суду передбаченні ст. 138 КПК України. Наслідки неприбуття обвинуваченого передбачені ст.ст. 139, 323 КПК України. <i>Суддя Нестеренко Т. В.</i>	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя викликає в судові засідання (провадження №335/8559/15-к, 1-кп/335/9/2019) обвинуваченого Сербу Володимира Івановича, 08.01.1960 р.н., останнє відоме місце реєстрації: м. Запоріжжя, вул. Розваги, 27, кв.19 по кримінальному провадженню № 42014080000000272 за обвинуваченням Сербі В. І. у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 28, ч.1 ст. 294, ч. 3 ст. 27, ч. 2 ст. 365 КК України, яке відбудеться 18 грудня 2019 року о 14-00 годині за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 107-Б. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом. <i>Суддя Апаллонова Ю. В.</i>	Орджонікідзевський районний суд м. Запоріжжя викликає в судові засідання (провадження № 335/10492/16-к, 1-кп/335/31/2019) обвинуваченого Рака Сергія Івановича, 15.10.1964 р.н., останнє відоме місце реєстрації: м. Запоріжжя, вул. Якова Новицького, 7-А, кв. 19 по кримінальному провадженню № 22015080000000011 за обвинуваченням Рака С. І. у вчиненні злочинів, передбачених ч. 3 ст. 15, ч. 2 ст. 258, ч. 1 ст. 263 КК України, яке відбудеться 12 грудня 2019 року о 09-00 год., 24 січня 2020 року о 09-00 год., 27 січня 2020 року о 13-00 год. за адресою: м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 107-Б. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом. <i>Суддя Крамаренко І. А.</i>
---	--	--

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення про ставки відсоткового доходу за облігаціями

1. Повне найменування емітента: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСОВА КОМ-ПАНІЯ «ЦЕНТР ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ»

2. Організаційно-правова форма емітента: Товариство з обмеженою відповідальністю

3. Ідентифікаційний код ЄДРПОУ емітента: 35725063

4. Місцезнаходження емітента: 03150, м. Київ, вул. Червоноармійська, 72

5. Міжміський код, телефон, факс: (044) 593-73-09

6. Електронна поштова адреса: info@fincom-fsc.com.ua

7. Адреса сторінки в мережі Інтернет: <https://kreditmarket.ua>

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії Е.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по вісімнадцятому відсотковому періоду, що триває з 26.12.2019 р. по 25.03.2020 р. по облігаціях серії Е (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 13.10.2015 р. №99/2/2015) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії F.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по вісімнадцятому відсотковому періоду, що триває з 26.12.2019 р. по 25.03.2020 р. по облігаціях серії F (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 13.10.2015 р. №100/2/2015) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії G.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по вісімнадцятому відсотковому періоду, що триває з 26.12.2019 р. по 25.03.2020 р. по облігаціях серії G (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 05.11.2015 р. №101/2/2015) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії H.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по вісімнадцятому відсотковому періоду, що триває з 26.12.2019 р. по 25.03.2020 р. по облігаціях серії H (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 05.11.2015 р. №102/2/2015) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії I.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по чотирнадцятому відсотковому періоду, що триває з 03.01.2020 р. по 02.04.2020 р. по облігаціях серії I (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 27.09.2016 р. №106/2/2016) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії J.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в проспекті емісії облігацій, ставка відсоткового доходу по чотирнадцятому відсотковому періоду, що триває з 03.01.2020 р. по 02.04.2020 р. по облігаціях серії J (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 27.09.2016 р. №107/2/2016) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

ТОВ «ФК «Центр Фінансових Рішень» повідомляє про незмінність попередньої відсоткової ставки по облігаціях серії K.

Відповідно до умов випуску облігацій, які викладено в рішенні про емісію облігацій, ставка відсоткового доходу по п'ятому відсотковому періоду, що триває з 09.10.2019 р. по 07.01.2020 р. та шостому відсотковому періоду, що триває з 08.01.2020 р. по 07.04.2020 р. по облігаціях серії K (Свідоцтво про реєстрацію випуску облігацій підприємств від 02.10.2018 р. №85/2/2018) становить 22% (двадцять два) відсотки річних.

Оголошення № 286/5/7463-НЕР
про результати проведення конкурсу щодо закупівлі квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України

1. Замовник:

1.1. найменування: Міністерство оборони України;

1.2. ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 00034022;

1.3. місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, 6, м. Київ, 03168.

2. Опис предмета конкурсу:

2.1. найменування предмета закупівлі: закупівля квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України;

2.2. міста і регіони України, де планується закупити квартири, та їх кількість: лот 1 — м. Коломия Івано-Франківської області, до 10 квартир; лот 2 — м. Первомайськ Миколаївської області, до 10 квартир; лот 3 — м. Бахмут (Артемівськ) Донецької області, до 20 квартир; лот 4 — м. Глухів Сумської області, до 5 квартир; лот 5 — м. Бердянськ Запорізької області, до 10 квартир.

3. Інформування про процедуру закупівлі:

3.1. адреса веб-сайту, на якому Замовником розміщується інформація про конкурс: www.mil.gov.ua, розділ «Державні закупівлі» — Конкурсна комісія з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир;

3.2. дата оприлюднення та номер оголошення про проведення конкурсу, опублікованого в засобах масової інформації: № 286/5/6883-НЕР у газеті «Урядовий кур'єр» від 12.11.2019 № 216 (6579).

4. Результат проведення конкурсу:

4.1. конкурс відмінено за лотами:

4.1.1. лот 3 — м. Бахмут (Артемівськ) Донецької області, до 20 квартир; лот 4 — м. Глухів Сумської області, до 5 квартир; лот 5 — м. Бердянськ Запорізької області, до 10 квартир — *оскільки подано для участі у конкурсі менше двох конкурсних пропозицій*;

4.1.2. лот 1 — м. Коломия Івано-Франківської області, до 10 квартир; лот 2 — м. Первомайськ Миколаївської області, до 10 квартир — *у зв'язку з відхиленням всіх конкурсних пропозицій*.

Повістка про виклик обвинуваченого в судове засідання, по якому здійснювалося спеціальне досудове розслідування

Обвинувачений Аверін Костянтин Євгенійович, 22.01.1985 року народження, у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, відповідно до вимог ст.ст. 297-5, 323 КПК України викликається в судове засідання в порядку спеціального судового провадження, яке відбудеться 12 грудня 2019 року о 09 год. 15 хв. у приміщенні Октябрського районного суду м. Полтави за адресою: м. Полтава, вул. Нароцького, 5, зал №48, для участі в судовому засіданні як обвинувачений. Обвинувачений Аверін К. Є. зареєстрований за адресою: Луганська область, м. Хрустальний (Красний Луч), вул. Нова, 6, кв. 59.

Поважні причини неприбуття особи на виклик до суду передбачені ст. 138 КПК України.

Наслідки неприбуття обвинуваченого передбачені ст.ст. 139, 323 КПК України.

Після опублікування оголошення в пресі обвинувачений вважається повідомленим про дату, час та місце розгляду справи. У разі неявки обвинуваченого справу буде розглянуто за його відсутності.

Суддя В. М. Микитенко

У провадженні Вищого антикорупційного суду перебуває обвинувальний акт із матеріалами судового провадження у кримінальному провадженні за № 4201400000000071 за обвинуваченням Меденцева Павла Анатолійовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 368 КК України.

У зв'язку з цим викликається Меденцев Павло Анатолійович, 30.03.1983 року народження, уродженець м. Одеси, зареєстрований за адресою: м. Одеса, Французький бульвар, буд. 22, корп. 1, кв. 204, який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 368 КК України, у підготовчє судове засідання, яке відбудеться 12 грудня 2019 року о 12 год 00 хв у приміщенні Вищого антикорупційного суду (місто Київ, проспект Перемоги, 41), **головуючий суддя Коліуш О. Л., судді: Ткаченко О. В., Шкодін Я. В.**

З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження обвинувачений вважається належним чином ознайдомленим з її змістом.

ЗАТВЕРДЖУЮ Т.в.о. Голови Державної екологічної інспекції України Є. ФІРСОВ 29 листопада 2019 року					
Державна екологічна інспекція України СЕКТОРАЛЬНИЙ ПЛАН державного ринкового нагляду на 2020 рік					
1) план здійснення ринкового нагляду					
Порядковий номер	Найменування виду продукції	Строк проведення	Найменування нормативно-правового акта, дія якого поширюється на відповідний вид продукції	Спільні перевірки	Поштова адреса, контактний телефон, адреса електронної пошти органу ринкового нагляду
1	2	3	4	5	6
1	Автомобільні бензини, дизельне, суднове та котельне паливо	Протягом року	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив»	-	Держекоінспекція м. Київ, Новопечерський пров. 3, корп. 2, 01042. Тел./факс: +38 (044) 521-20-40 e-mail: info@dei.gov.ua
2) план здійснення контролю продукції					
Порядковий номер	Найменування виду продукції (марка (модель, артикул, модифікація), партія, серія)	Код товару згідно з УКТЗЕД	Строк проведення	Найменування нормативно-правового акта, дія якого поширюється на відповідний вид продукції	Орган ринкового нагляду, до сфери відповідальності якого належить продукція
1	Автомобільні бензини	2710 12 41 2710 12 45 2710 12 49 2710 12 51 2710 12 59 2710 20 90 00 3824 90 97 10	2020	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 927 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив»	Держекоінспекція м. Київ, Новопечерський пров. 3, корп. 2, 01042. Тел./факс: +38 (044) 521-20-40 e-mail: info@dei.gov.ua
2	Дизельне паливо	2710 19 43 00 2710 19 46 00 2710 19 47 10 2710 19 47 90 2710 19 48 00 2710 20 11 00 2710 20 15 00 2710 20 17 00 2710 20 19 00 3826 00	2020		
3	Суднове паливо	2710 19 62 00 2710 19 64 00 2710 19 68 10 2710 19 68 20 2710 19 68 90 2710 20 31 00 2710 20 35 00 2710 20 39 00	2020		
4	Котельне паливо	2710 19 62 00 2710 19 64 00 2710 19 68 10 2710 19 68 20 2710 19 68 90 2710 20 31 00 2710 20 35 00 2710 20 39 00	2020		

ТОВ «АВАЛОН ХОЛДІНГ» повідомляє про проведення загальних зборів учасників товариства 13 січня 2020 року за адресою: 02089, м. Київ, вулиця Радистів, будинок 64, офіс 7. Початок Зборів — об 11 годині 00 хвилин. Реєстрація учасників для участі у Зборах буде здійснюватися в день проведення Зборів за вищевказаною адресою, початок реєстрації — о 10 годині 00 хвилин, закінчення реєстрації — о 10 годині 45 хвилин. Порядок денний загальних зборів: 1) Про звільнення з посади директора ТОВ «АВАЛОН ХОЛДІНГ». 2) Про призначення директора ТОВ «АВАЛОН ХОЛДІНГ». 3) Про здійснення державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, пов'язані зі зміною директора ТОВ «АВАЛОН ХОЛДІНГ».
Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області повідомляє про виклик обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.258-3 КК України Лактіонова Михайла Марковича, 03 лютого 1963 року народження, уродженця та проживаючого за адресою міста Алчевськ Луганської області, вулиця Станіславського, буд. №1, кв.№84, у судові засідання, які відбудуться 18 грудня 2019 року о 10 год. 20 хв. та 23 грудня 2019 року о 10 год. 00 хв. в залі судових засідань Тернопільського міськрайонного суду за адресою: м.Тернопіль, вул. Котляревського, 34 (очікувати на 2-му поверсі). Явка до суду обов'язкова. При собі необхідно мати паспорт або документ, який посвідчує особу. У разі неявки обвинуваченого Лактіонова М. М. у судові засідання, оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватись за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження. Суддя Л. Базан
Повістка про виклик підозрюваних при здійсненні судового засідання в порядку спеціального судового провадження Обвинувачений Баранов Георгій Георгійович, 11.01.1974 р.н., проживає за адресою: м. Севастополь, бухта Козача, військова частина А1845 та обвинувачений Пазиніч Віктор Васильович, 10.05.1968 р.н., проживає за адресою: м. Севастополь, вул. Горпищенка, буд. 110, кв. 305, відповідно до вимог ст.ст. 297- 5, 323 КПК України викликаються у судове засідання, що відбудеться 17 грудня 2019 року о 15.00 годині в залі судових засідань № 130 Приморського районного суду м. Одеси за адресою: м. Одеса, вул. Балківська, 33, для участі в судових засіданнях як обвинувачені. Поважні причини неприбуття особи на виклик суду згідно зі статтю 138 КПК України. Наслідки неприбуття обвинуваченого передбачені статтями 139, 323 КПК України. Суддя Д. В. Осіпк
Нотаріус Захарченко Вікторія Вікторівна за адресою: м. Київ, вул. Німанська, б. 3, оф. 32 запрошує спадкоємців першої черги за законом після померлого 27 травня 2019 року Шевцова Дмитра Олександровича (18 листопада 1992 року народження); першої черги за законом після померлої 19 червня 2018 року Мягкової Юлії Дмитрівни (09 травня 1971 року народження), або відповідно до ч. 1 ст. 1266 Цивільного Кодексу України спадкоємців за правЗом представлення після вищевказаних спадкодавців, для оформлення спадщини, термін звернення протягом місяця з дня публікації оголошення.
Усім зацікавленим особам та кредиторам повідомляємо, що 28 листопада 2019 року ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕЛІТСТРОЙПРОЕКТ» (код ЄДРПОУ 34873867) прийнято рішення про зменшення статутного капіталу.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Україна оздоровча: який курорт обрати

Мандруючи країною, розумієш, яка вона дивовижна і красива: теплі моря, високі гори, таємничі ліси, чисте повітря, безкраї поля й місця, які дарують силу та здоров'я. У кожному регіоні України є унікальні природні та рекреаційні ресурси: це води, насичені мінералами, лікувальні грязі, ропа соляних озер, цілющі морські водорості. Саме на основі цих природних лікувальних ресурсів і було створено санаторно-курортні зони.

Нині в Україні існує 58 природних курортних територій, сім з яких державного значення. Ми розповімо про найкращі, які можна відвідати в будь-яку пору року.

Серце Азова

На північному узбережжі Азовського моря стоїть місто Бердянськ, де можна поєднати відпочинок з оздоровленням. А вже у ньому не тільки теплі води моря, а й мінеральні води та лікувальні сульфідно-мулові грязі. У санаторно-курортних закладах використовують майже 200 сучасних методик лікування. До них їдуть лікувати захворювання серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату, органів травлення, урологічні, гінекологічні недуги.

Лікувальні властивості сульфідно-мулових грязей виявили й дослідили більш як 100 років тому. І як довели науковці, вони за властивостями не поступаються мінералізованим грязям Мертвого моря. Ефект можна відчутися після 8—12 процедур, а повний термін оздоровлення становить 12—24 дні.

Лікують, використовуючи сульфідно-мулові грязі, санаторії Приазовкурорт» «Лазурний» та «Бердянськ». Доба перебування в них коштуватиме від 680 до 875 гривень з особи. У ціну входять проживання, лікування основного за-

хворювання і триразове харчування.

Український Баден-Баден

Курорт Миргород ще називають українською Швейцарією і порівнюють з німецьким Баден-Баденом. У ньому лікуються пацієнти з 30 країн, а європейські медики їдуть переймати досвід.

Почалося все так: щоб забезпечити жителів Миргорода водою, просвердлили нову свердловину. Але замість питної води на глибині 700 метрів виявили підземне озеро з водою, яка пахла сірководнем. Не пропадати ж воді — її стали використовувати як технічну. У ній купалися і дуже швидко помітили, що після водних процедур самопочуття поліпшується — переставали боліти суглоби. А в тих, хто все-таки зважився її пити, зникли проблеми із шлунково-кишковим трактом. Перший курортний сезон в Миргороді відкрили у 1917 році.

Нині в комплекс «Миргородкурорт» входять чотири санаторії. У них лікують захворювання шлунково-кишкового тракту, але кожна з чотирьох оздоровниць спеціалізується на певних недугах. Зокрема, у санаторії «Миргород» зміцнюють опорно-руховий апарат, а «Полтава» допомагає пацієнтам, у яких проблеми із серцем і судинами. Вартість — від 702 до 2040 гривень.

Лікувальні водорості

Ще донедавна Скадовськ асоціювався з морським відпочинком, і тільки у 2012 році місто отримало статус курорту державного значення. А все тому, що в Джарилгацькій затоці ростуть колонії водоростей, які виділяють йод у набагато більшій концентрації, ніж на інших морських курортах. Ці рослини — постачальники різ-

них мінералів, завдяки яким Скадовськ славиться лікувальними грязями. У місті багато санаторіїв, оздоровчих дитячих таборів, де лікують чимало захворювань. Вартість проживання залежить передовсім від умов та сезону. У Скадовську можна знайти варіанти від хостелів до номерів VIP-класу.

Один із перших

Уже понад 175 років в Україні функціонує один з найстаріших бальнеогрязевих курортів Слов'янський. Він славиться солоною водою й цілющими грязями озера Ріпне. Саме тут вираз «поставити на ноги» сприймали буквально. Пройшовши курс 42-денного чи 35-денного лікування, багато недужих робили перші кроки.

Із трьох санаторіїв курорту («Ювілейний», «Слов'янський» і «Донбас») функціонує тільки «Слов'янський», розрахований на 306 місць. На курорті лікуються люди з порушеннями опорно-рухового апарату. Створено усі умови, щоб вони почувалися комфортно: пандуси, під'їзди, ширина дверей розрахована для проїзду на візках, є спеціальні ліфти й навіть пляж обладнано необхідним інвентарем. Вартість проживання за добу з людини — 740 гривень.

Єдиний у країні

Цілющі властивості води, багатої радоном та мікроелементами, торф'яні грязі Хмільника відомі ще з 1930-х років. У місто приїжджають люди, щоб оздоровитися, вилікувати багато захворювань. Хмільник — єдиний в Україні радоновий курорт, який називають профілактикою виснаження.

У міста вісім оздоровчих закладів та санаторіїв «Хмільник». Вартість проживання — від 745 гривень, можна орендувати котедж від 1300 гривень за добу.

Еталонні грязі

Перша оздоровниця в селищі Куяльнику неподалік Одеси

з'явилася у 1833 році. Після того як дивізійний лікар Ераст Андріївський вивчив лікувальні властивості лиманської грязі, він запропонував побудувати лікарню для проведення грязьових процедур, ропних і пісочних ванн. Незабаром заклад став настільки популярним, що у 1873-му до нього проклали залізницю від одеського вокзалу.

Колись цей курорт процвітав як один з найкращих в Україні. А все завдяки цілющим грязям та ропі Куяльницького лиману. Тепер санаторій «Куяльник» переживає не найкращі часи. Але навіть попри це люди їдуть у селище. Чому? Секрет простий: заради лікування, яке їм допомагає. Вартість проживання у санаторії «Куяльник» від 550 до 1300 гривень. Заклад приймає відвідувачів до 25 грудня.

Дослідження підтвердили, що лікувальна ропа і грязі Куяльника еталонні. Вони містять комплекс біологічно активних речовин, мікро- і макроелементів, які сприяють призупиненню запальних процесів, стимулюють захисні сили організму, відновлюють функції пошкоджених органів. Такі мікроорганізми живуть тільки в двох місцях на планеті: Мертвому морі й лимані Куяльника.

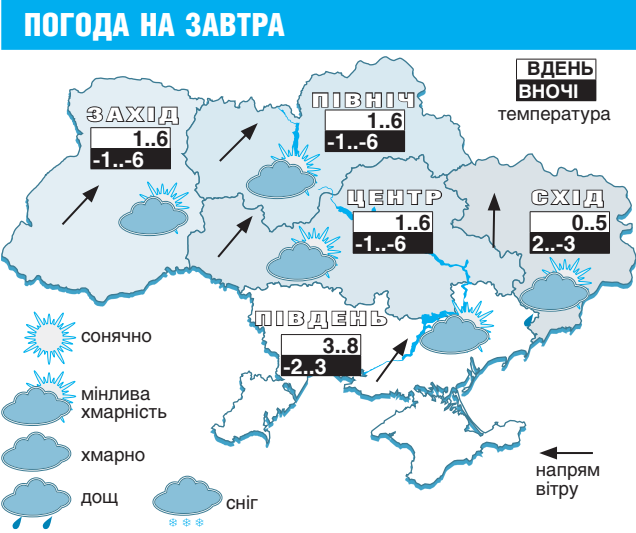
Українські Карлові Вари

Один з найстаріших бальнеологічних курортів України — Моршин. Унікальні джерела, в яких підвищений вміст сульфатно-магнієвих солей, ефективно відновлюють пошкоджені клітини печінки. Ці води лікують захворювання кишківника, підшлункової залози, шлунка і цукровий діабет.

У Моршин їдуть лікуватися з 1878 року, і рік у рік кількість відпочивальників зростає, адже на курорті працює висококваліфікований медичний персонал. У Моршині лікують не лише вода, грязі, а й повітря, бо санаторії розташовано у лісопарковій зоні. У санаторії проводять і реабілітацію. Путівка у санітарно-курортний комплекс «Моршинкурорт» коштує від 700 гривень на добу з особи.

Обов'язково проконсультуйтеся з лікарем перед тим, як прийняти рішення оздоровитися на одному з курортів України. Адже у кожного з них є протипоказання. Оздоровлення на курортах можна поєднати з насиченим відпочинком, оскільки екскурсійні й туристичні бюро, які співпрацюють із курортами, можуть запропонувати чимало розваг та екскурсій на будь-який смак.

для учасників патрулювання і квадрокоптер, щоб спостерігати за шляхами пересування зловмисників. Охоронці лісу вестимуть інформаційну кампанію, під час якої організують круглі столи та конференції, розповідаючи про необхідність охорони лісів, виготовлятимуть і розповсюджуватимуть листівки відповідного змісту.

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 7 ГРУДНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-1 -6	+1 +6	Черкаська	-1 -6	0 +5
Житомирська	-1 -6	+1 +6	Кіровоградська	+2 -3	+1 +6
Чернігівська	-1 -6	0 +5	Полтавська	0 -5	0 +5
Сумська	-1 -6	-2 +3	Дніпропетровська	+2 -3	+1 +6
Закарпатська	0 -5	0 +5	Одеська	-1 +4	+4 +9
Рівненська	-1 -6	+1 +6	Миколаївська	-1 +4	+4 +9
Львівська	-1 -6	+1 +6	Херсонська	-2 +3	+3 +8
Івано-Франківська	-1 -6	+2 +7	Запорізька	-2 +3	+3 +8
Волинська	-1 -6	+1 +6	Харківська	+2 -3	0 +5
Хмельницька	-1 -6	+1 +6	Донецька	+2 -3	+1 +6
Чернівецька	-1 -6	+2 +7	Луганська	0 -5	0 +5
Тернопільська	-1 -6	+1 +6	Крим	-2 +3	+5 +10
Вінницька	-1 -6	+1 +6	Київ	-2 -4	+3 +5

Укргідрометцентр

У Харкові створюють музей підземель

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Є ІДЕЯ! Харків має таємничу і сповнену недосліджених загадок історію підземель, яка приваблює не лише фахівців, а й організованих громадських ентузіастів і дигерів-одинаків. Члени Харківського фонду сприяння історико-культурним дослідженням «Діти підземелля» ось уже не одне десятиліття вивчають штучні споруди під сучасними забудовами та комунікаціями мегаполіса і вже обстежили вісім об'єктів в історичному центрі міста. Як розповів один з керівників фонду Ігор Денисенко, найбільший інтерес викликають підземелля купецького двору на вулиці Квітки-Основ'яненка, споруджені наприкінці XVIII століття. Це, за його словами, майже 250 квадратних метрів підвальних приміщень і 90 метрів підземних галерей, що заховані на чотириметрову глибину під поверхнею землі. Ці підземні переходи доволі просторі, щоб, скажімо, на тачці можна було перевозити вино та інші крам. Більш ніж двометрова ширина й висота цілком давали змогу це робити. Підземелля пережили Другу світову війну, прихищаючи у пристосованих під бомбосховища колишніх купецьких складах харків'ян під час бомбардувань і гарматних обстрілів. І нині, хоч надземна частина там дощенту зруйнована, ентузіасты-дослідники працюють у підвалах, прилеглих до Свято-Успенського собору.

Із підземелля, як розповів Ігор Денисенко, за весь час відновлення вивезли 22 самоскиди землі й будівельного сміття. Серед знахідок під час розкопок виявили різні старовинні речі та предмети і зброю часів 1940-х років. А недавно до ентузіастів приєдналися волонтери та всі охочі. Лише впродовж шестигодинного суботника їм з допомогою техніки, яку надала Харківська міськрада, вдалося вивезти з підземелля пів тисячі мішків із землею та сміттям. Такі заходи харків'яни мають намір проводити й надалі. Як пояснив Ігор Денисенко, вивчення підземель міста — це не лише поринання в історію, а й забезпечення його нинішньої інфраструктури від руйнувань. А ще, за його словами, є доволі сміливий неординарний задум створити музей підземель Харкова. І для цього якнайкраще підходять катакомби купецького двору.

За весь час відновлення з підвалів вивезли 22 самоскиди землі й будівельного сміття. Серед знахідок під час розкопок виявили різні старовинні речі та предмети і зброю часів 1940-х років.

Ліси на Донеччині під охороною ще й ветеранів АТО

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ОПЕРАЦІЯ. У чорних лісору- бів, які досі відносно вільно почувались у лісах Лиманщини на півночі Донеччини, схоже, попереду чорні дні. Адже захищати дерева від незаконного вирубування беруться активісти громадської ор-

ганізації «УБД». Разом з поліцією та працівниками Лиманського лісового господарства ветерани АТО патрулюватимуть ліси.

Ця ініціатива стала можливою після того, як ГО «УБД» виграла грантовий конкурс від Програми розвитку ООН на реалізацію свого проекту. «Лиманщина — це легені Донбасу, але тут постійно не-

законно вирубують ліси. Поліція затримує злочинців, але це відбувається не так активно й ефективно, як хотілося б. Тому ми активно допомагатимемо правоохоронцям», — розповідає про наміри голова громадської організації ветеранів війни Антон Воронов.

На кошти, надані для реалізації проекту, мають закупити форму

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» —
61035, 40227 (соціальний)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник
головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступник головного редактора
Павло БЕБА

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09,
факс: 230-06-71, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер,
п'ятницю та суботу
Зам. № 74 324
Загальний тираж за грудень 285 190

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073, Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua